DANMARKS STØRSTE PC-MAGASIN

KOMPUTER FOR ALLE

9•2008 PRIS: 68,75
WWW.KOMPUTER.DK

15

15 TING DU IKKE VIDSTE OM WINDOWS

Nye tips til **Windows Vista**

EKSTRA: Tre læsere tester pc-brugsanvisninger

GØR DET SELV

Sjovere og flottere ikoner på din pc

STORTEST

Tag bedre billeder med **zoom**

GRATIS GLÆDER

Vi tester værktøj til din browser

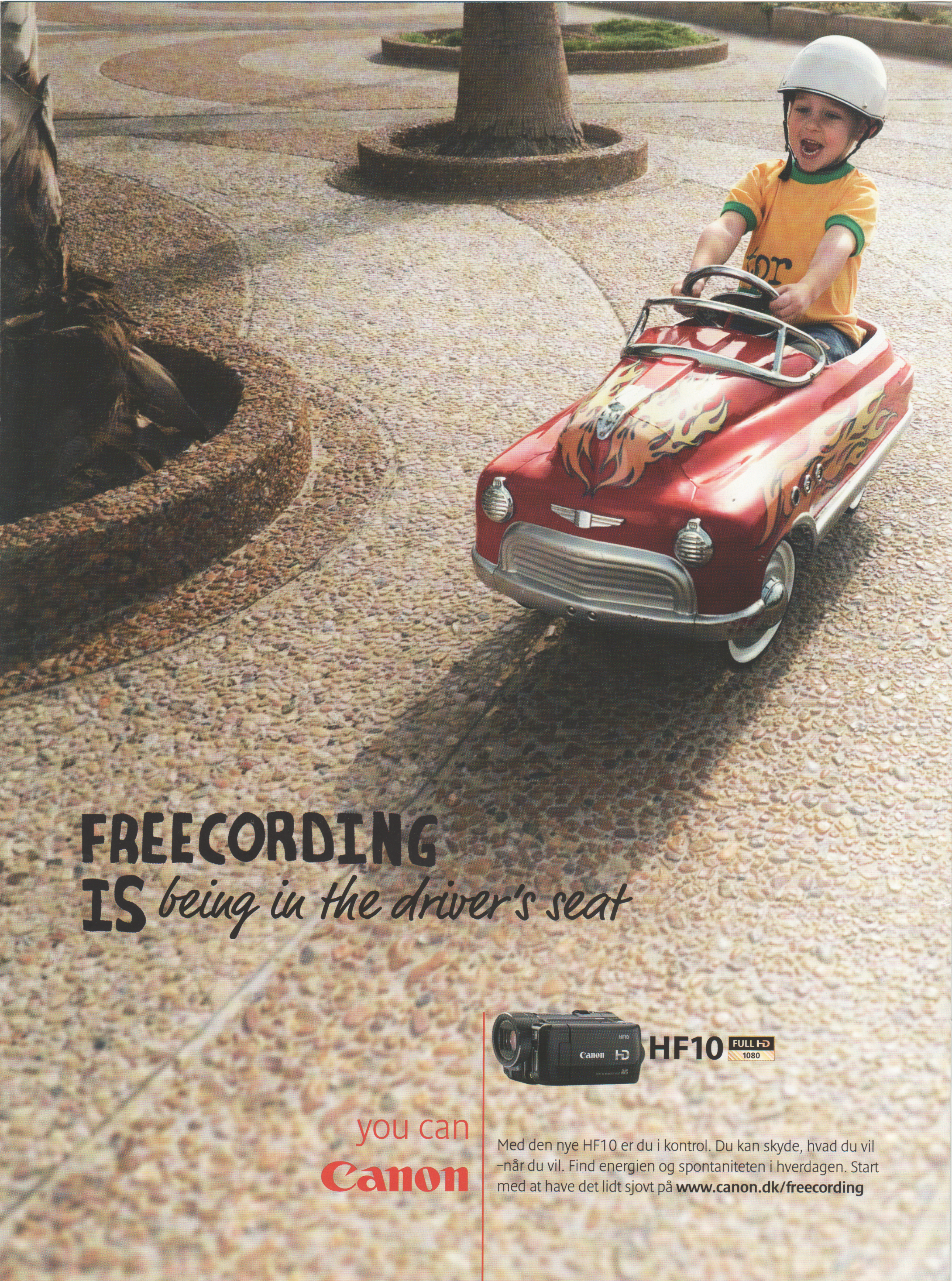
24 PROGRAMMER

\+ Komputer for alles Sikkerhedscenter

BK 12.06.08-02.07.08

5 701862 000041 00009

FREECORDING
IS being in the driver's seat
HF10 FULL HD 1080
you can
Canon
Med den nye HF10 er du i kontrol. Du kan skyde, hvad du vil
–når du vil. Find energien og spontaniteten i hverdagen. Start
med at have det lidt sjovt på www.canon.dk/freecording

CHEFREDAKTØR
Leif Jonasson

Hjælp, jeg har fået pc

Lad os tage den gode nyhed først: Myten om de dramatisk dårlige brugervejledninger, der driver nybagte pc-ejere til vanvid, når maskinen skal startes op første gang, har vist sig at være overdreven.

Men når det er sagt, så skal det tilføjes, at de tryksager og online-vejledninger, der ledsager de fleste nyindkøbte pc'er, stadig har masser af potentiale for forbedringer.

Sådan kan man sammenfatte resultatet af en lidt speciel test i dette blad: Testen er nemlig denne gang ikke udført af vores sædvanlige eksperter, men af ganske almindelige læsere, der var så venlige at stille sig til rådighed for eksperimentet.

> "For en pc-debutant ville resultatet nok være faldet langt mindre positivt ud"

Deres opgave var at pakke en spritny pc ud og så "bare" at få den til at virke – uden anden hjælp end de medfølgende manualer. Og som ovenfor afsløret: Det gik ikke så galt som frygtet, sandsynligvis fordi alle vores testdeltagere har en vis pc-rutine i forvejen. Men for helt forudsætningsløse debutanter i pc-verdenen ville resultatet nok være faldet langt mindre positivt ud.

Stor tak til de tre fra testholdet – og ikke mindst til en helt fjerde læser, som gav os ideen til eksperimentet.

Se side 76

INDHOLD

2. SEKTION

• GUIDER • KURSER
• TRIN FOR TRIN

Kameraer med superzoom
Aldrig har det været billigere at få ekstrem zoom på digitalkameraet. Vi tester seks stærke kameraer til mellem 2.500 og 3.500 kroner.

Side 30

Foto: Thomas Nykrog

Få din musik gratis

Hent al den musik på nettet, du orker. Gratis og helt lovligt. Fri adgang til at downloade musik er blevet et salgsargument hos TDC, og inden længe følger den gratis musik også med, når du køber en ny mobiltelefon.

Comes With Music hedder Nokias nye service, der giver et års gratis adgang til at downloade masser af musik.

››› Du får flere og flere alternativer til at gå i pladebutikken og købe den gode gammeldags cd med Anne Linnet eller Bruce Springsteen. På nettet har musikbutikkerne længe solgt musik, som du kan hente ned på din pc for en lille tier pr. nummer, men nu kan du hente musikken helt gratis med bredbåndsabonnementet, din nye mobil eller fra bibliotekets hjemmeside.

Lån musik med Play

Den meget omtalte musiktjeneste Play, som TDC lancerede i foråret, giver teleselskabets bredbånds- og mobilkunder gratis adgang til at downloade musik til deres pc og mobiltelefon. Pladeselskaberne EMI, Sony BMG og Warner Music samt en håndfuld mindre danske selskaber er med i Play, der stiller godt én million numre til rådighed for TDC-kunderne. Formålet med Play er selvfølgelig at holde kunderne i folden, og skifter du teleselskab, skal du betale for de numre, du vil beholde. Play har et indbygget licenssystem, som kræver, at du bruger *Windows Media Player* som afspiller. Licenssystemet binder musikken til din pc – du kan altså ikke kopiere musikken til fx en MP3-afspiller eller brænde den på en cd.

TDC's konkurrenter er indtil videre afventende:

"TDC's udspil er interessant og spændende. Det er noget, vi er nødt til at forholde os til, men jeg kan ikke sige, at vi vil tilbyde noget tilsvarende," sagde Sonofons markedsdirektør, Peter Berg, da Play åbnede.

Heller ikke Telia har planer om at tilbyde gratis musik til selskabets kunder.

Fri musik til nye mobiler

Også producenterne af mobiltelefoner begynder nu at lokke kunderne til med løfter om fri musik, hvis de køber en ny mobiltelefon. Nokia har fx annonceret servicen Comes With Music, der senere på året begynder at følge med producentens telefoner. Servicen giver 12 måneders gratis adgang til at hente musik fra pladeselskaberne Universal og Sony BMG's kataloger med mere end én million gamle og nye udgivelser. Når de 12 måneder er gået, kan kunderne beholde den musik, de har downloadet. I begyndelsen følger servicen med modellerne i Nokias N-serie, men senere kommer også andre af Nokias telefoner med i ordningen. Er du mere til LG-mobiler, kan du også få gratis musik i 18 måneder til den telefon, firmaet sender på markedet inden sommeren. LG har indgået en aftale med britiske Omnifone, der driver tjenesten MusicStation.

Musikbibliotek på nettet

For dig, der er kunde hos TDC eller mangler en ny mobil, findes der også en tredje mulighed for at hente gratis musik. Bibliotekernes netmusik er de danske bibliotekers gratis musiktilbud på internettet. Her downloader du kvit og frit musik, som du kan spille i op til syv dage. Bibliotekernes netmusik har 1,1 millioner danske og udenlandske numre.

Bibliotekernes netmusik

Her får du adgang til 1,1 million stykker musik, som du kan hente gratis på internettet og spille på din pc i op til 7 dage. Du kan bruge tjenesten, hvis dit lokale bibliotek er med i ordningen, og du skal kontakte biblioteket for at blive oprettet som bruger. Når du har logget på, samler du album og enkeltnumre i en kurv, som du henter ned på computeren. Musikken kan kun afspilles med *Windows Media Player*. Dit bibliotek kan have fastlagt en kvote for, hvor mange stykker musik du kan hente pr. måned.
Læs mere på:

www.bibliotekernesnetmusik.dk

Af Thomas Buus-Larsen.

GPS med smart fjernbetjening

››› Firmaet Harman, der mest er kendt for højttalere i den bedre ende, vil nu også til at sælge GPS'er til det danske folk. *Harman Guide + Play GPS 810* har specifikationer, der minder om de fleste andre i den bedre ende af GPS-skalaen. Det vil sige kort over hele Europa, en 4,3-tommer-skærm, FM-radiosender, trafikmeddelelser, der advarer mod bilkøer og vejarbejde, og Bluetooth til håndfri styring af mobilen. Fjernbetjeningen er en nyskabelse, der i stedet for knapper er udstyret med et stort drejehjul og som kan klistres fast i bilen. I GPS'en er der også en udvidet medie-afspiller og mulighed for at udvide den indbyggede 2 GB hukommelse med SD- eller SDHC-kort. Det giver en mulig plads på yderligere 32 GB til musik, lydbøger og film. Prisen bliver på 3.499 kroner.

www.guideandplay.eu

Harman Guide + Play GPS 810 er en GPS og medieafspiller, og der medfølger en fjernbetjening med drejehjul.

Panasonic DMC-FX500 har trykfølsom skærm, en vidvinkel på 25 mm og 5x optisk zoom og kan tage billeder med 10,1 megapixels opløsning.

Kamera med trykfølsom skærm

››› *Panasonic DMC-FX500* er det første kamera fra Panasonic, som har en trykfølsom skærm. Derudover er det udstyret med funktioner som ansigtsgenkendelse og *Intelligent Auto*, der automatisk vælger de optimale indstillinger for hvert enkelt motiv, du vil fotografere.

De grundlæggende kameraindstillinger foretages med et joystick, mens detaljeindstillinger foretages direkte på den tre tommer store skærm. Du skal blot med pegefingeren flytte skærmens markør ned over en skala på skærmen, og så ændres eksempelvis lukkertid og blænde manuelt. Det kompakte kamera finder og indstiller automatisk fokus og eksponering på ansigter, og det kan identificere op til 15 ansigter i samme motiv. Hvis motivet skulle bevæge sig, inden billedet tages, justerer den intelligente ISO-kontrol automatisk lukkertid og ISO-indstilling. *DMC-FX500* fra Panasonic koster cirka 3.800 kroner.

www.panasonic.dk

Gratis film og tv på nettet

Hulu.com er en ny reklamefinansieret hjemmeside, som viser masser af gratis tv og film. Endnu er siden kun tilgængelig for amerikanere, men det menes, at den snart vil udkonkurrere andre videosites som danskudviklede Joost eller Babelgum. Hulu.com har samarbejdsaftaler med en række større indholdsleverandører.

www.hulu.com

Internetbrugere topper ved 25

En undersøgelse fra den danske webguru Jakob Nielsen viser, at 25-årige er de hurtigste til at finde informationer på nettet. I snit er 25-årige dobbelt så hurtige som de 60-70-årige. Jakob Nielsen understreger dog, at de individuelle forskelle er større end aldersforskellen – en hurtig 70-årig kan være kvikkere end en sløv 20-årig.

www.useit.com

Køb medicin på nettet

Apotekerne har nu åbnet en onlinebutik, hvor du kan købe det meste håndkøbsmedicin, som også findes hos de rigtige apoteker. Og også meget receptmedicin er tilgængeligt fra hjemmesiden. Når du har bestilt, kan du hente medicinen eller få den sendt. Du skal have en digital signatur for at handle i den nye virtuelle butik. Den kan bestilles gratis hos TDC.

www.apoteket.dk

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Google køber båndbredde
Når USA i 2009 går over til det digitale sendenet, bliver der en masse trådløs båndbredde ledig. Og den ønsker Google at udnytte til en software-platform ved navn *Android* til mobile apparater. Traditionelle tv-kanaler kæmper imod, fordi Google kan bruge båndbredden til at vise videoindhold – og dermed konkurrere med almindeligt tv.

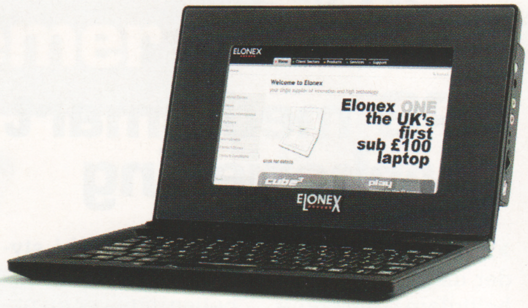
Få et kondom til din iPhone
Det er knap så frækt, som det lyder. Der er tale om et forlænget fingerbøl i latex, der skal sikre, at der ikke kommer fedtede fingre på den trykfølsomme skærm på *iPhone* eller andre apparater med trykfølsom skærm. En pakke med 25 fingerkondomer koster cirka 50 kroner.
www.phonefingers.com

Al data fylder 281 exabytes
Menneskehedens samlede digitale informationsmængde fylder 281 exabytes (281 milliarder gigabytes) – eller fem gange så mange bit, som der er sandkorn på Jorden. Det fortæller en ny undersøgelse, som sikkerhedsfirmaet EMC har fået lavet. Udskrevet på papir ville bunken strække sig fra Jorden til Solen og tilbage 25 gange.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

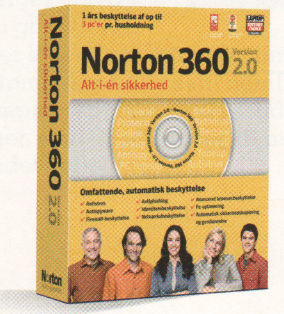
Billig mikrobærbar

››› Vi har skrevet en del om ASUS' billige *Eee PC*, som vi også tester i næste nummer, og nu er der andre minibærbare på vej. Engelske Elonex lancerer deres *ONE*-pc i et forsøg på at få undervisningssektoren i England til at udstyre alle elever med egen pc. Prisen for den lille maskine holdes derfor på 99 engelske pund (919 kroner) – knap en tredjedel af prisen på *Eee*. På trods af samme størrelse med en 7-tommer-skærm er *ONE* og *Eee* forskellige indeni. Hvor *Eee PC* er en ægte minibærbar med en (lille) mobil Intel-processor, så er *ONE* ikke meget hurtigere end en stor *Smartphone* eller en lomme-pc (PDA) med sin 300 MHz processor, 128 MB ram og 1 GB lagerplads. Men Elonex lover et nyt styresystem strømlinet til undervisningsbrug og spændende programmer. Der er ingen dansk pris eller lanceringsdato herhjemme endnu.
www.elonexone.co.uk

Elonex ONE er en minibærbar med lille CPU og hukommelse. Til gengæld koster den under 1.000 kroner.

Pc-beskyttelse hele vejen rundt

Norton 360 version 2.0 giver alt i én-sikkerhed på din computer.

››› *Norton 360* er en komplet sikkerhedspakke, der automatisk beskytter din computer, uden at det kræver særlig it-viden.

Beskyttelsen omfatter blandt andet antivirus, antispyware, firewall og antiphishing. Den nye *Norton 360 version 2.0* indeholder desuden mange forbedringer, blandt andet en ny teknologi, der gør det mere sikkert at surfe på nettet.

Norton Identity Safe hedder funktionen, der sikrer alle dine adgangskoder og andre personlige informationer, så det er enklere at bruge netbank, logge dig på sikre sider og udfylde formularer automatisk. De nye funktioner i sikkerhedspakken inkluderer blandt andet også kortlægning af dit hjemmenetværk, der kontrollerer netværkets status og hjælper med at håndtere sikkerhedsindstillinger. *Norton 360 version 2.0* koster 699 kroner inklusive et års opdateringer og 2 GB virtuel lagerplads til sikkerhedskopiering.
www.symantec.com

GODT TÆNKT

Gem ledningerne af vejen

MultiPot er et mødested for mobiltelefoner, MP3-afspillere, nøgler og andre små ting, som bruges dagligt.

››› Computere, mobiltelefoner, MP3-afspillere, eksterne harddiske, printere, scannere og arbejdslamper er alle fantastiske opfindelser, men giver med deres ledninger, strømforsyninger og opladere en masse kabelrod i hjemmet. Det er der mange løsninger på, og en af de smartere og ikke mindst pæne, der rydder op i sammenfiltrede ormegårde, hedder *MultiPot*. Til gengæld er prisen høj, så hvis du tilhører gør det selv-folket, er der måske her inspiration at hente. *MultiPot* er en fordelerdåse, der tåler at blive vist frem, da kabler og stik skjules under låget. Det skålformede låg har en skridsikker gummibelægning, der minimerer risikoen for, at det elektroniske udstyr får skrammer. Kabelskjuleren er udstyret med fem udtag og fås i farverne hvid, sort, krom, ravbrun og gennemsigtig. *MultiPot* koster 1.495 kroner.
www.designdelicatessen.com

Én strømforsyning til alt dit udstyr

››› De fleste kender besværet med at skulle pakke strømforsyninger sammen, hver gang den bærbare pc, mobiltelefoner, digitalkameraer, musikafspillere og meget andet skal med på farten. Med de nye universalopladere fra Targus er det muligt at oplade både computer og alt tilbehøret. Strømforsyningerne kan bruges til alle gængse pc-mærker, da de leveres med stik, der passer til de enkelte modeller. Hvis det rigtige stik ikke findes i pakken, lover Targus at fremsende det kvit og frit. Alle stik er tilpasset den enkelte computer-model, både hvad angår størrelse og strømstyrke, og strømforsyningen er også sikret mod kortslutning. På Targus' hjemmeside kan du undersøge, om der findes et stik til lige netop dit digitale udstyr. Strømforsyningerne fås i udgaver, der kan anvendes i bilen via cigarettænderen eller i flyet. Priserne begynder ved 699 kroner for *Targus 70W Power Adapter* til almindeligt el-stik og til cigaretstikket.

www.targus.com

Targus 70W Power Adapter er en strømforsyning, der dækker strømbehovet for computere og andet mobilt udstyr.

Rumkrig på vej

››› Det er en sjældenhed med et spil, der kun er lavet til pc, for det ser sort ud for pc'en som spilplatform. Der er stilhed fra Microsoft om deres *Games for Windows Vista*-initiativ, det officielle amerikanske *Games for Windows* pc-blad er netop lukket, og senest har Activision på baggrund af skuffende salg af pc-udgaven af *Call of Duty 4* udtalt, at der ikke er forretning i spil til pc'en. Men spillet *Sins of a Solar Empire* er et strategispil af den gamle skole til pc'en. Endvidere har det været en kæmpe succes for udgiveren Stardock, der normalt laver grafiske forbedringer til Windows og er kendt for programmet *WindowsBlinds*. Der er solgt mere end en million eksemplarer, og med en europæisk udgivelse i maj/juni ser succesen ud til at fortsætte. Activision giver bl.a. piratkopiering skylden for det dårlige pc-salg, men *Sins of a Solar Empire* sælges uden kopisikring.

www.sinsofasolarempire.com

Sins of a Solar Empire er rendyrket strategi af den gamle skole, som kun en pc med mus og keyboard kan styre – men grafikken er absolut ikke gammeldags.

Send gratis sms'er på nettet

››› For seks år siden lukkede muligheden for at sende gratis sms'er over nettet. Men nu er det muligt igen – hvis du kan leve med en reklame på cirka en tredjedel af sms'ens længde. Du kan fx bruge hjemmesiden frisms.dk, hvor du kan sende 50 gratis beskeder om dagen. Hver besked kan fylde 100 tegn – de sidste 80 tegn bruges til en annonce. Hos konkurrenten coolsms.dk tilbyder man samme løsning med annoncer i sms'erne, men du kan også tegne et abonnement, hvor du for 20 kroner om måneden kan sende sms'er uden reklamer, hvis du binder dig for 12 måneder.

www.frisms.dk
www.coolsms.dk

Gratis sms er igen muligt på flere danske hjemmesider – til gengæld for annoncer i beskederne.

SIDSTE NYT

Google vil købe Skype
Da eBay overtog Skype i 2005, måtte de bøde 2,6 milliarder dollars. Men nu er det amerikanske auktionshus tilsyneladende klar til at sælge onlineteleselskabet videre. Og ubekræftede rygter melder, at Google har meldt sig som mulig køber. Et forsigtigt bud på dansk-startede Skype lyder på fire milliarder dollars.

Elselskab går mod strømmen
De danske elselskabers udrulning af internetforbindelser har stået på i flere år, men Vejle Oplands Strømforsyning har tydeligvis ment, at kabler var for gammeldags. I stedet vil man nu levere trådløst internet til 11.000 kunder i Vejle-området. Det sker i samarbejde med Skyline, der allerede benytter WiMAX-teknologien til at levere trådløst internet til Randers.
www.skyline.dk

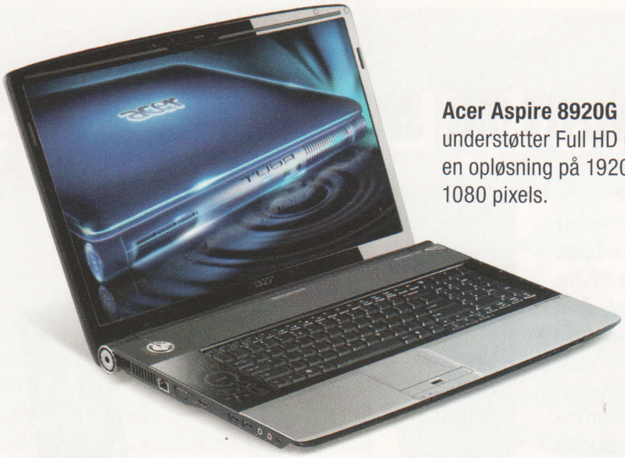
Internet i flere DSB-tog
Hidtil har DSB blot testet internet i togene mellem København og Korsør, men fra begyndelsen af 2009 bliver det muligt at gå på nettet for passagerer på hele strækningen mellem Århus og København. Testene har vist, at passagererne er godt tilfredse med TDC's internetløsning. Tog-internettet bliver gratis for passagerer på første klasse, mens andre skal betale fra 200 kroner om måneden for tjenesten.
www.dsb.dk

Find flirten fra i morges
Et nyt dating-site adskiller sig fra mængden ved at skabe kontakter mellem mennesker, der allerede har mødtes. Hjemmesiden forbinder folk, der har flirtet i fx toget. Har du set dit livs kærlighed forsvinde i menneskemasserne på perronen, går du simpelt hen ind på siden, beskriver dig selv og dit møde med vedkommende – og satser på, at din betagelse er gengældt... samt at din udkårne også benytter hjemmesiden.
www.spottingyou.dk

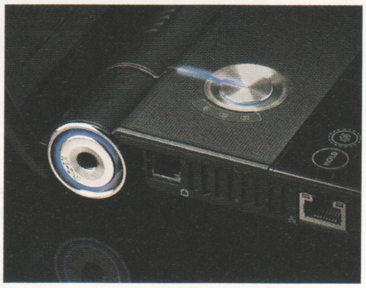
Vistas afløser måske snart klar
Når man tænker på, at *Windows Vista* var næsten et årti under opsejling, er det en ganske overraskende melding, som Microsoft-stifteren Bill Gates er kommet med: *Vistas* afløser med kodenavnet *Windows 7* skulle ifølge Gates være klar allerede i løbet af næste år. Eksperter undrer sig og vurderer, at det højst kan være en prøveversion, der er klar så tidligt.

Intel beskytter mod stråling
Chip-producenten Intel har fået patent på en mikroskopisk partikel-detektor, der skal bygges ind i computerchips, så de er beskyttet mod kosmisk stråling. Med andre ord er der tale om en forholdsregel mod partikler fra rummet, som kan forårsage såkaldte soft errors-fejl i chippens elektroniske kredsløb.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

Acer Aspire 8920G understøtter Full HD med en opløsning på 1920 x 1080 pixels.

Bærbar med biografoplevelser

››› Med en bærbar pc har du altid et fuldt udbygget underholdningssystem til rådighed, og Acers nye *Aspire 8920G*, der er en del af firmaets nye *Gemstone Blue*-serie i nyt design, giver dig endda biograffilm i superhøj HD-kvalitet. Skærmens opløsning er nemlig på 1920 x 1080 pixels – det garanterer den ypperste Full HD-kvalitet i bredformat. Den nye serie fås også med Blu-ray-drev, så du kan købe film, der understøtter samme høje opløsning. *Aspire 8920G* kan fås med helt op til 640 gigabytes harddiskplads – det sker med to indbyggede harddiske på hver 320 GB. Der er HDMI-stik, så du kan sende lyd og billede i høj opløsning til fladskærmen i stuen. Den bærbare klarer også surround-lyd gennem de seks indbyggede højttalere, ligesom du kan få modellen med indbygget tv-tuner.

Aspire 8920G koster fra 9.999 kroner og opefter – alt efter hvad du vælger at putte i maskinen.
www.acer.dk

Vind stærk beskyttelse til din pc

››› Nu har du chancen for at udstyre din pc med den nyeste sikkerhedspakke, *Internet Security 7.0*, fra sikkerhedsfirmaet Kaspersky Lab. Den store pakke beskytter mod de mest almindelige trusler på nettet – bl.a. virus, spyware, spam og hackerangreb – og i Komputer for alles test i sidste nummer standsede produktet øjeblikkeligt alle de trusler, vi udsatte det for. Kaspersky Labs sikkerhedseksperter forventer, at 20 millioner nye virus, spywareprogrammer og andre trusler vil se verdens lys i år (i modsætning til lidt over 2 millioner sidste år), så der er bogstaveligt talt millioner af gode grunde til at passe lidt ekstra på din pc. Ud over pc-sikkerhed har programmet også en indbygget databeskyttelse, som forhindrer tyveri af personlig information ved at passe på dine e-mail-adresser, kodeord og kreditkortnumre. *Kaspersky Internet Security 7.0* er på dansk og fungerer både i *Windows XP* og *Vista*.

Sådan deltager du:
På www.komputer.dk/konkurrence skal du give os svaret på nedenstående spørgsmål senest den 24. juli 2008. Vi trækker lod om i alt 40 eksemplarer af Kaspersky Internet Security 7.0 til en værdi af 499 pr. stk. blandt vores læsere i Danmark, Sverige, Finland og Norge. De heldige vindere får direkte besked. Ved deltagelse i konkurrencen bliver du samtidig tilmeldt Komputer for alles gratis nyhedsbrev.

Hvor mange nye trusler mod pc'en forventer Kaspersky Lab i 2008?
A) Cirka 1.200 nye trusler
B) Cirka 2.000.000 nye trusler
C) Cirka 20.000.000 nye trusler

VIND
40 sikkerhedspakker – samlet værdi ca. 20.000 kroner

Internet Security 7.0 fra Kaspersky Lab indeholder både en personlig firewall, antivirus og spamfilter – og nu har du chancen for at vinde din egen udgave.

Trådløst stereoanlæg med netradio

››› Det ligner ved første øjekast et helt almindeligt mini-anlæg med cd-afspiller og FM-radio. Det er dog de nye digitale medier, der gør *Amitech Internet Audio System 310* til et anderledes stereoanlæg:

Internetradio, musikstreaming via trådløst netværk og musik fra mobiltelefoner og MP3-afspillere eller muligheden for at afspille direkte fra fx USB-nøgler og optage musik og radio på hukommelseskort. Alle sammen muligheder, du ikke finder i et almindeligt minianlæg. Med flere end 10.000 radiostationer på nettet kan de fleste nok få dækket deres musiksmag. Med et trådløst netværk i hjemmet kan du streame – afspille – musikken direkte fra din pc, hvis den er tændt, eller fra en netværksharddisk. De medfølgende højttalere er på 2 x 8 W og prisen for *Amitech Internet Audio System 310* er 1.999 kroner.

www.amitech.dk

Amitech Internet Audio System 310 kan afspille musik fra internettet og din computer via trådløst netværk.

Nye ordbøger på mobilen

På mobilordbog.dk kan du se, om Politikens fem mobil-ordbøger passer til din telefon.

››› Politikens populære ordbøger flytter nu ind i din mobiltelefon, så du har dem ved hånden på din næste rejse. Skal du tale engelsk, spansk, italiensk, fransk eller tysk, så kan du ved hjælp af en enkelt sms og en betaling på 49 kroner få en ordbog, som du henter ned på mobilen. Ordbøgerne kan oversætte begge veje. Der er ikke planlagt yderligere ordbøger, og du skal være opmærksom på, at hvis du køber ny mobil, risikerer du at skulle købe og hente ordbogen igen.

www.mobilordbog.dk

PÅ VEJ

Nokias bud på fremtidens nanomobil

››› Den finske mobilproducent Nokia har sammen med forskere på det anerkendte Cambridge University tænkt store tanker om fremtidens mobiltelefoner, der ved hjælp af nanoteknologi bliver komplet anderledes, end vi kender dem i dag. Den mikroskopiske teknologi gør det muligt at forme fremtidens mobiltelefon næsten uden grænser. Nokia og forskerne har udviklet koncept-mobiltelefonen *Morph*, som allerede giver en idé om de kommende muligheder. *Morph*-telefonen kan nemlig enten have traditionel form, være et armbåndsur eller have form som et minitastatur. Koncepttelefonen er netop nu udstillet på Museum of Modern Art i New York for sit banebrydende design. Også indeni bliver fremtidens mobil meget mere intelligent med indbyggede sensorer, der kan lugte og fx advare mod forurening i luften, og rensefunktioner, som selv sørger for at holde mobilen fri for snavs.

www.nokia.com/A4852062

Morph er Nokias spændende bud på fremtidens mobil.

8.000 iPhones i Danmark

På trods af at den yderst populære telefon fra Apple, *iPhone*, endnu ikke officielt er til salg i Danmark, har cirka 8.000 danskere alligevel erhvervet sig en. Tallet stammer fra målinger på TDC's, Telias og Sonofons sendenet og viser, at det er let at hacke Apples kode, som har til formål at forhindre, at telefonen bliver brugt i de "forkerte" lande.

www.apple.com

Hul i Googles kalender

En helt ny type spam-mails lægger sig automatisk i Google-kalenderen. Modtager du en mail med en invitation i filformatet .ics, risikerer du, at invitationen automatisk lægger sig som en aftale i din kalender. Og det sker endda, uden at du har åbnet mailen. Den nye spam kan også lægge sig i din *Outlook* eller *Outlook Express*, men det kræver til gengæld, at mailen åbnes.

www.google.com/calendar

Ny strålekanon laver stemmer

USA's militær arbejder løbende på nye ikke dødbringende våben. Og en nyligt offentliggjort rapport viser, at der er mange interessante ideer. Fx en mikrobølgekanon, som sender ord direkte ind i fjendens ører. Militæret mener også, at teknologien kan bruges til at kommunikere direkte til gidsler. Det viser en nu offentliggjort militærrapport fra 1998.

LÆS FLERE NYHEDER PÅ: www.komputer.dk/nyheder

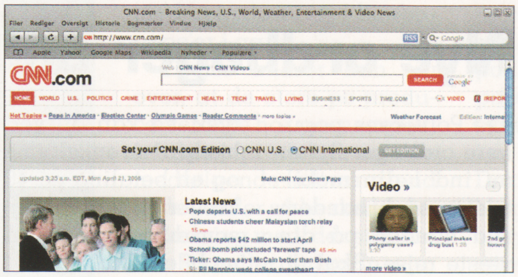
Medbring selv et hotspot

Billion BIPAC 740GX kan oprette et trådløst hotspot på et øjeblik – endda via bilens 12-volts-adapter.

››› En ny router fra firmaet Billion har en interessant funktion. Tilslut et 3G-modem til højhastigheds-mobilnettet, og du har et trådløst hotspot, lige meget hvor du befinder dig. Routeren kan blandt andet hente strøm fra et 12-voltsstik, som fx findes i bilen, og på den måde gøre internettet mobilt for mere end én pc ad gangen. Ideen er selvfølgelig tiltænkt firmaer, der for eksempel stiller op på messer rundt omkring. Men for andre, der rejser og gerne vil tilslutte flere computere til nettet, giver routeren *BIPAC 740GX* også frihed. Routeren kan selvfølgelig også sluttes til ADSL og selv skifte, hvis den ene forbindelse svigter. Ud over den trådløse adgang kan fire pc'er tilsluttes med kabel. Prisen bliver på 1.599 kroner.
www.billion.com

Apple starter browserkrig igen

Safari-browseren fra Apple er blevet installeret automatisk på pc'er med anden Apple-software.

››› Firmaet Apple, der blandt andet står bag Mac-computere og iPods, har for nylig lanceret deres Macbrowser *Safari* i en version til Windows. Firmaet er blevet kritiseret for en aggressiv distribution, fordi browseren automatisk er blevet installeret på pc'er, hvor der i forvejen var installeret andre Apple-produkter – fx *iTunes* eller *QuickTime*. Det betyder, at *Safari* hurtigt kan få fodfæste og give seriøs konkurrence til *Internet Explorer* og *Firefox*. Den administrerende direktør hos Mozilla, der står bag *Firefox*, langer på sin blog kraftigt ud efter Apple. Han mener ganske enkelt, at fremgangsmåden underminerer tilliden mellem softwarefirmaer og forbrugerne. De seneste undersøgelser viser, at *Firefox* i hele Europa har en udbredelse på 28 procent, mens *Internet Explorer* stadig er vinderen med 66 procent af brugerne. *Safaris* tilslutning var kun på 2 procent – men det var inden den automatiske installation af browseren fra Apple.
www.apple.com/safari

TDC lancerer mobile stregkoder

››› Måske har du allerede set de besynderlige firkantede koder i simpel grafik i annoncer i aviserne. Koderne, du kan se et eksempel på her, er mobile stregkoder, som din mobiltelefon kan aflæse. Teknikken er netop blevet lanceret af teleselskabet TDC, og det er ganske gratis for alle. Det kræver blot et lille program, som du blandt andet kan hente til din mobiltelefon ved at sende en sms til 1231 med teksten SCAN. Så får du et link på mobiltelefonen og kan hente programmet med det samme. Det fylder cirka 200 KB. Med programmet og din mobiltelefon kan du tage et billede af den mobile stregkode i fx en annonce i avisen. Typisk indeholder stregkoden et link, hvor du kan læse mere om en bestemt annonce eller blot tekst. På linket herunder kan du både hente en gratis scanner til mobiltelefonen og lave dine egne mobile stregkoder.
www.kaywa.com

Denne mobile stregkode er en lille velkomsthilsen til det gratis leksikon Wikipedia.

Apple og NY bides om logo
En ny miljøkampagne i New York har påkaldt sig vrede fra Apple-koncernen. Byen har nemlig valgt et grønt æble som logo, og det symbol mener Apple at have patent på. Det selv om udtrykket "The Big Apple" har været brugt om New York i over 80 år. Nu skal en retssag afgøre, hvem der har ret.
www.apple.com

Verdens største solpanel på vej
Over 100 tagtoppe i det sydlige Californien vil inden længe udgøre verdens største solenergipanel. Tilsammen vil solen levere energi til over 160.000 californiske hjem. Dermed bliver det nye anlæg mere end ti gange så stort som verdens hidtil største anlæg.

95 procent er pirater i England
Kun hver 20. unge brite overholder ophavsretsloven. Det viser en nylig undersøgelse, hvor godt 1.000 unge blev spurgt om deres vaner med digitalt indhold som cd'er og dvd'er. Overraskende nok var såkaldt offline-kopiering – hvor man kopierer cd'er fra hinanden – mere udbredt end fildeling over internettet. En gennemsnitlig MP3-afspiller indeholder kopieret musik for over 7.000 kroner.

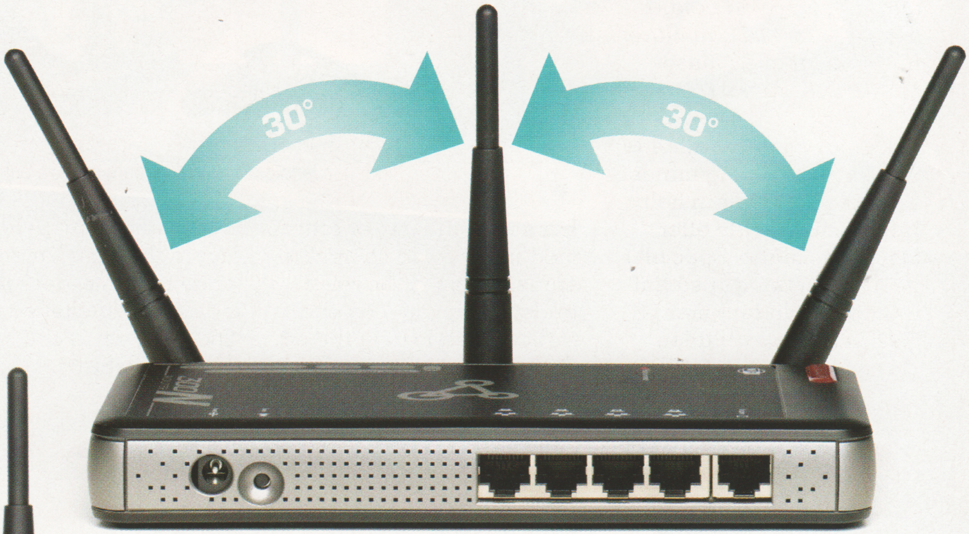
LÆS FLERE NYHEDER PÅ:
www.komputer.dk/nyheder

NETVÆRK

Betyder antennernes placering noget?

? *Min nye trådløse router har hele tre antenner, der kan drejes, men der står ikke i manualen, hvordan de skal stå, kun at man skal indstille dem, så man får det optimale signal. Kan I give et mere klart svar?*

! Når de fleste hurtige routere har tre antenner, er det klart, at antallet af antenner og deres placering har en betydning – spørgsmålet er bare hvilken. At antennerne kan drejes skyldes, at de fleste routere kan placeres på en væg eller en hylde både horisontalt og vertikalt. Firmaet Edimax har målt en del på deres nyeste *Edimax 6504N nMax*-router og er nået frem til de antenneplaceringer, der er vist på billederne her. Som tommelfingerregel kan de også bruges på andre routere med tre antenner.

Horisontal position

I en horisontal position skal de yderste antenner placeres i 30-45 grader i forhold til den midterste antenne. Har man kun to antenner, skal disse stadig placering i 30-45 grader i forhold til en vertikal linje, sat vinkelret på routeren.

Vertikal position

I en vertikal position skal alle antennerne placeres i 90 grader i forhold til den midterste. Har man kun to antenner, skal den ene pege opad og den anden 90 grader ud til siden.

LIGGER PÅ CD 9

NetStumbler ligger under Aktuelle programmer

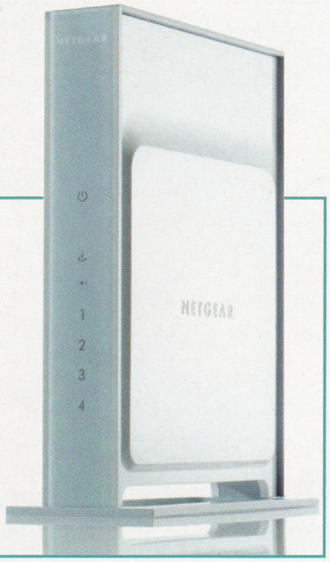

Se signalstyrken

Med *NetStumbler* installeret på en pc (smartest med en bærbar) kan du tjekke dit trådløse netværks signalstyrke i alle rum og i alle kroge af dit hjem.

En anden løsning

Firmaet Netgear laver en router med hele syv antenner, der sidder fastmonteret internt i boksen. Ulempen er, at de ikke kan indstilles, så man får et bedre signal, men ifølge Netgear opvejes det af, at man heller ikke kan komme til at indstille dem forkert.

MUS

De dyre måtter

? *Jeg har i butikkerne lagt mærke til, at jeg kan købe musemåtter for helt op imod 200 og 300 kroner. Og så er det, jeg undrer mig. Hvad betaler jeg for, som ikke kan klares lige så godt af en musemåtte til 20 kroner?*

! I langt de fleste tilfælde kan du klare dig mindst lige så godt med din helt billige musemåtte eller slet ingen måtte. Specielt de nye lasermus er så fintfølende, at de fungerer på stort set alle overflader. De dyre musemåtter, du har set i butikken, er rettet mod dedikerede computerspillere, som vil have en fuldstændig jævn og ensartet overflade at spille på. Og for andre kan det da også være mere behageligt for hånden – men det er de færreste, der vil kunne mærke forskel på en 200-kroners og en 20-kroners musemåtte.

En dyr stålmåtte er populær til computerspillere, men ikke nødvendig. De kan dog være ganske behagelige.

Skriv til SPØRG OS

Spørgsmål på disse sider er et uddrag af de e-mails, vi har modtaget på Komputer for alles SPØRG OS SERVICE på nettet. Her kan bladets **abonnenter** – direkte og personligt – få svar på de fleste spørgsmål. Nogle problemer og deres løsninger, som redaktionen vurderer har størst interesse for alle andre læsere, bringes efterfølgende på disse sider.

Ekstra for abonnenter!
Send os et spørgsmål via SPØRG OS SERVICE på **www.komputer.dk**

Mail til andre adresser, breve og telefoniske henvendelser kan vi desværre ikke påtage os at besvare.

WINDOWS MEDIA CENTER

Sprogforvirret mediecenter-pc

? *Jeg har hentet Internet Explorer 7 på dansk på Microsofts hjemmeside og gemt den på Skrivebordet. Når jeg vil installere, kommer der en fejlmeddelelse om, at denne version "ikke understøtter operativ systemets nuværende sprog". Min XP er på dansk og var installeret, da jeg købte pc'en. Jeg kan godt installere den engelske version af Internet Explorer 7. Hvordan får jeg installeret den danske?*

! Du har højst sandsynligt *Windows XP Media Center Edition* installeret. Den danske udgave af *MCE* er i virkeligheden en engelsk *XP*, men med en dansk sprogpakke tilføjet, og det kan *Internet Explorer 7*'s installationsprogram ikke finde ud af. Løsningen er derfor først at installere den engelske udgave af *Internet Explorer 7* og derefter hente og installere en dansk sprogpakke, som oversætter *IE*'s menuer med mere til dansk. Den kan hentes herfra (Microsofts adresser er lange, så vi har gjort den lettere at indtaste):
http://tinyurl.com/2hm5h9

Media Center Edition til *Windows XP* er en engelsk udgave med en dansk oversættelse.

3 KORTE

Computerens serienummer

? Hvad er en MAC-adresse? Begrebet dukker op, når jeg indstiller mit netværk.

! Det er den unikke netværksadresse, som alle netværksdimser er født med – lidt ligesom et serienummer.

Hvor pokker er min skraldespand?

? Nu har jeg bladret rundt i mine blade, men kan ikke finde det, jeg synes, jeg så engang. Min Papirkurv er forsvundet, og jeg kører Vista. Kan du skrive, hvordan jeg finder den igen?

! Højreklik på dit Skrivebord, vælg **Personlige indstillinger**, vælg derefter **Skift skrivebordsikoner** øverst til venstre, sæt flueben ved **Papirkurv**, og vælg **OK**, så skulle den komme igen.

E-mails uden tekst

? Jeg har to computere, hvor jeg får de samme mails. Nu er der sket et eller andet, således at mailen, som jeg åbner på den ene computer, er uden tekst, mens teksten er korrekt med på den anden computer. Hvad er der sket?

! Har du *AVG Anti-Virus* installeret? Vi har nemlig oplevet, at et fejlbehæftet opdateringsmodul til *AVG* kan få al tekst i mails til at forsvinde, så prøv at afinstallere og geninstallere *AVG* og se, om det hjælper på problemet.

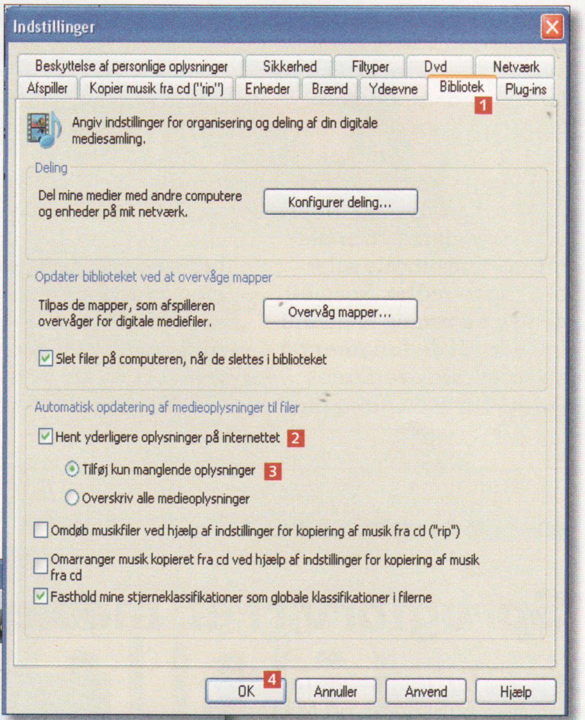
MEDIA PLAYER

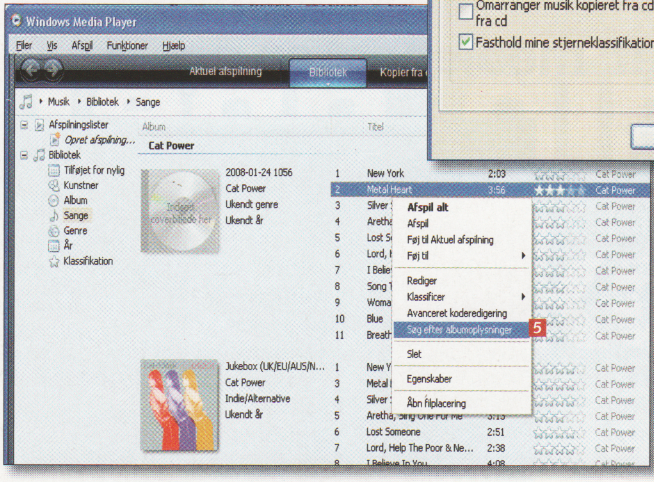
Ukendte musiknumre

? Når jeg kopierer mine cd'er over på computeren med Windows Media Player, så sørger den normalt selv for at give MP3-filerne navn med videre. Men jeg har også i min MP3-samling enkelte album, der står som "ukendte", selv om jeg selvfølgelig godt ved, hvilke plader det drejer sig om. Kan jeg løse det på nogen smart måde, eller skal jeg manuelt skrive alle oplysningerne ind selv?

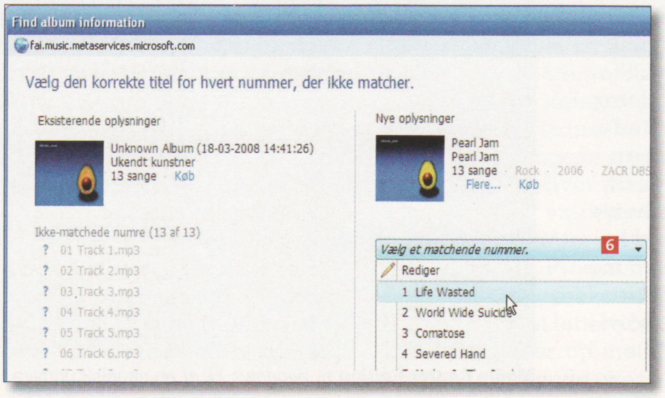
! Når *Windows Media Player* automatisk udfylder oplysningerne om den musik, du kopierer fra cd, så henter den informationerne via internettet. Hvis din computer ikke var på nettet, da du lagde musikken ind som MP3, kan oplysningerne derfor mangle. Men du vil opleve, at når du igen er online, så finder og indsætter *Windows Media Player* ofte de manglende oplysninger automatisk.

1 Du skal give programmet tilladelse til at hente information via internettet. Tryk på **Funktioner** og dernæst **Indstillinger...** Vælg fanebladet **Bibliotek** 1, og sæt hak i **Hent yderligere oplysninger på internettet** 2 og dernæst i **Tilføj kun manglende oplysninger** 3. Klik på **OK** 4.

2 Du kan også få *Media Player* til at finde oplysningerne. Marker de "ukendte" musiknumre i *Windows Media Player*, og højreklik med musen på dem. Vælg funktionen **Søg efter albumoplysninger** 5.

3 I søgefeltet skriver du fx musikgruppens navn, og så vil du opleve, at programmet meget tit finder de rigtige oplysninger frem. Måske skal du i den efterfølgende menu 6 lige matche et af de ukendte numre med den rigtige titel, og så falder resten af oplysningerne på plads af sig selv.

WINDOWS XP

Advarsel fra Microsoft

? *Jeg har for cirka to måneder siden købt et headset med webkamera. Jeg tog headsettet i brug med det samme, men har endnu ikke fået installeret webkameraet. I manualen kan jeg se, at der er et par steder, hvor der bliver advaret mod at gå videre, men hvor der står, at man bare skal fortsætte alligevel. Hvorfor bliver der advaret, og hvori består faren, hvis man fortsætter?*

! Windows advarer, fordi producenten af driveren til webkameraet ikke har fået den licenseret af Microsoft. Det er en funktion, Microsoft har indbygget for at kunne forsikre folk om, at et stykke software er blevet til i samarbejde med Microsoft, og at det virker, som det skal sammen med Windows. Denne certificering har driveren ikke været igennem – mange undlader det, da Microsoft skal have penge for det, og de betragter det som unødvendigt – men den virker alligevel, som den skal. Med andre ord: Hvis du stoler på producenten af dit webkamera, og det gør man vel, hvis man overhovedet tør købe deres produkt, kan du roligt ignorere Windows' insisterende advarsler.

Du kan roligt installere hardware, hvor producenten i manualen skriver, at du skal ignorere eventuelle advarsler fra Windows, så længe producenten garanterer, at produktet virker til din version af Windows.

LÆSER TIP

Bedre kvalitet på YouTube

Ved at tilføje endelsen **&fmt=6** eller **&fmt=18** til en adresse på YouTube kan du få filmen vist i en højere opløsning og med bedre lyd. Det virker dog ikke med alle filmklip og får selvfølgelig selve hentningen af klippet til at gå lidt langsommere.

Mvh.
Janet Due

Eksempel:
http://www.youtube.com/watch?v=ifKKlhYF53w

bliver til:
http://www.youtube.com/watch?v=ifKKlhYF53w&fmt=6

LæserTIPS ønskes

Har du et godt tip, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip, får du en præmie. Janet Due fik et Plantronics-computerheadset.

LOVGIVNING

Dvd-film på harddisken

? *Jeg har købt mig en multimedieharddisk, som jeg havde tænkt mig at lægge mine dvd-film ind på og så bare sætte den til mit tv. Men hvordan gør man det, og er det overhovedet lovligt.*

! Normalt er det kun lovligt at kopiere digitalt indhold, hvis en af disse tre grunde er opfyldt: Hvis indholdet ikke er kopibeskyttet. Hvis det er den eneste måde, hvorpå man kan afspille indholdet (som vi for eksempel har set på dvd'er, hvor kopisikringen har været så stram, at en film ikke kunne afspilles i visse afspillere, eller en cd fx ikke virkede i bilradioer). Eller hvis man får tilladelse fra indehaveren af filmens ophavsrettigheder.

Disse lidt firkantede regler forhindrer blandt andet, at man tager en backup af de film/cd'er, der er ekstra udsat for ridser, fx i bilen eller på børneværelset. Og de forhindrer også en lovlig løsning på din plan, selv om det blot er kopier til eget brug af film, du har købt.

Der er mange programmer, der kan udføre opgaven, men det er imod bladets politik at give opskrifter, der fortrinsvis kan bruges til ulovlige handlinger.

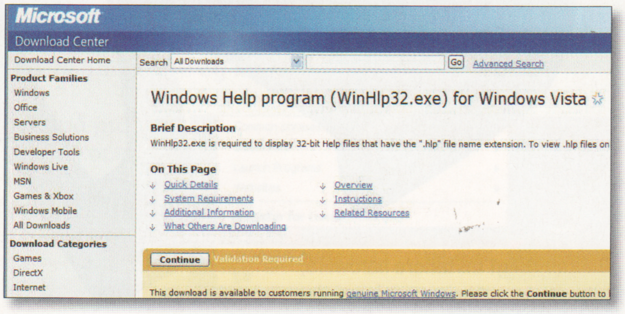

Multimedieharddiske som denne fra Plextor er smarte, men det er ikke tilladt at kopiere en dvd.

WINDOWS VISTA

Hjælp til hjælp

? Jeg har prøvet at få et ældre Windows-program til at virke på min nye Vista computer. Selve programmet kører, men der er funktioner, jeg ikke kan finde ud af, og når jeg klikker på den indbyggede hjælpefunktion, så får jeg en fejlmeddelelse.

! *Vista* har fjernet support til gamle Windows-hjælpefiler. Det program, der læser filer med endelsen .hlp, er simpelt hen ikke længere en del af *Vista*. Men Microsoft har et gratisprogram, der kan læse filerne. Programmet ligger på Microsofts downloadsider: **http://tinyurl.com/2n2z7g**

APPLE

Hvorfor nu Safari?

? Jeg bruger det gratis iTunes til min musik og plejer at ignorere opdateringsprogrammet, der irriterende ofte popper op. Men nu står der noget om Safari. Hvorfor det, og skal jeg bruge det til iTunes?

! *Apple Software Update* er et automatisk program, der sørger for, at din *iTunes*-musikafspiller er opdateret til nyeste version. Som sådan vil vi anbefale, at du svarer ja og opdaterer programmerne, hvis du bruger dem. Der er tit mærkbare forbedringer, selv om det også ofte bare er filer til en iPod-model.

Apple Safari er derimod en browserkonkurrent til *Internet Explorer*, der absolut intet har med *iTunes* eller *QuickTime* at gøre og ikke er nødvendigt for din fortsatte brug af dem. Det er en udmærket browser, som tilmed er hurtigere end *IE*. Men det er ikke i orden at smide det sammen med essentielle opdateringer og oven i købet automatisk sætte flueben i boksen, hvor man vælger at installere det. Det er ikke et tilbud om et alternativ til *IE* men derimod et ufint trick, der skal lokke programmet ind på din harddisk. Du kan derfor roligt fjerne fluebenet ud for *Safari*.

Apple vil gerne have dig til at bruge deres *Safari*-browser – derfor prøver de nu at forklæde programmet som en nødvendig opdatering.

HARDWARE

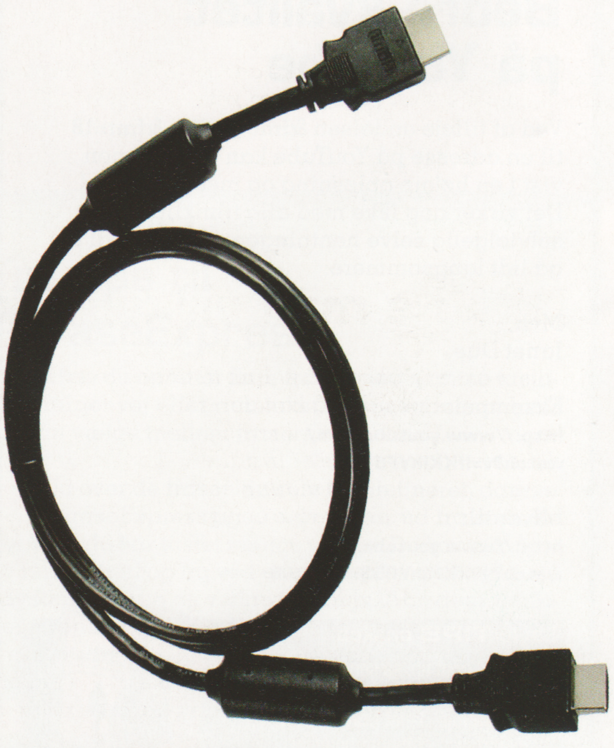
Guldbelagte kabler

? Jeg har købt en fladskærm og vil tilslutte min mediecenter-pc ved hjælp af et HDMI-kabel, men de kan fås i mange prislejer, og nogle af dem er virkelig dyre. Er det et forkert sted at spare, eller kan jeg forbedre mit tv-signal med dyre kabler?

! En diskussion om kabler til lyd og billede tangerer hurtigt religiøse debatter, men vi vil alligevel vove et øje og hævde, at de fleste virkelig dyre kabler er fup, der baserer sig på at tilbyde forbedringer, som de menneskelige sanser ikke kan opfatte – hvis de overhovedet er der.

Men det er heldigvis lettere med digitale signaler som dem, der går gennem et HDMI-kabel. Man kan nemlig ikke forbedre et digitalt signal på nogen måde, med andre ord er det dumt at ofre penge på et kabel, der er bedre end "godt nok". Køber man et dårligt kabel – og med for eksempel HDMI er det særligt lange kabler, der kan give problemer – så er man ikke i tvivl, hvis signalet ikke når frem. De fejl, der kommer på billedet, er tydelige. Kommer det digitale signal derimod fejlfrit igennem, så kan man ikke gøre billedet bedre på nogen som helst måder med guldbelagte kabler eller andet hurlumhej.

Men når det er sagt, så er de dyrere kabler ofte i en bedre kvalitet og kan tåle mere – det er særligt relevant ved fx de såkaldte toslink-kabler, der indeholder en skrøbelig lysleder, men mindre aktuelt med HDMI. Og man må vurdere med sig selv, om man vil betale ekstra for soliditet.

Har du en almindelig opsætning med knap halvanden meter mellem afspiller og skærm, kan du roligt købe et billigt kabel.

KAMERAER

Mobil som kamera

Sony Ericsson og Nokia har begge lavet kameramobiler, som vi har testet og synes tager gode billeder. Men de kan stadig ikke slå et godt lommekamera.

? *Jeg har et gammelt digitalkamera, som er klodset og ikke så godt mere. Jeg overvejer at droppe det og i stedet købe en af de nye mobiltelefoner med megapixelkamera. Er det en god idé at erstatte kameraet med en mobil, og kan I foreslå en telefon?*

! Det er for omfattende for Spørg os at give råd til indkøb af konkrete modeller, der må vi henvise til vores Test-sektion, der løbende har testet de nye mobiltelefoner, der nu kommer frem med ordentlige kameraer. Men når det er sagt, kan vi give nogle generelle råd.

Det er rigtigt, at hvor kameraet i mobiltelefoner længe har været at betragte som et legetøj, så er der nu modeller, der faktisk tager gode billeder. Men udviklingen i digitalkameraer går lige så hurtigt, så der er stadig et langt spring fra kvaliteten af billeder taget med mobilkameraerne og op til kvaliteten i et af de bedre, billige lommekameraer. Vi synes for eksempel at *Nokia N95* kan være et godt ekstra kamera i en snæver vending, eller når man ikke gider slæbe på en dims mere. Men derfra og så til helt at undvære et rigtigt kamera? Her er, hvad du skal gå efter, hvis du skal have det bedste mobilkamera:

Megapixels: Opløsning er ikke alt, men du skal have en mobil med 3,2 eller flere megapixels.

Optik: Mange megapixels er ikke i sig selv ensbetydende med gode billeder, kun en god opløsning. Det hjælper ikke, hvis linsen er af plastic og fra en fabrik i Kina.

Lys: De færreste mobiler har lys. Enkelte har det, der kaldes fotolys, men hvis du vil tage bare nogenlunde billeder indendørs, så skal telefonen have flash.

Zoom: Den væsentligste grund til, at mobiltelefonen ikke kan slå lommekameraerne, er den manglende optiske zoom. Digital zoom beskærer bare dit billede, og det kan du gøre bedre selv. Og med for eksempel 3,2 megapixels er der ikke så meget at tage af. Lommekameraer har stort set alle 3x optisk zoom og flere modeller har mere.

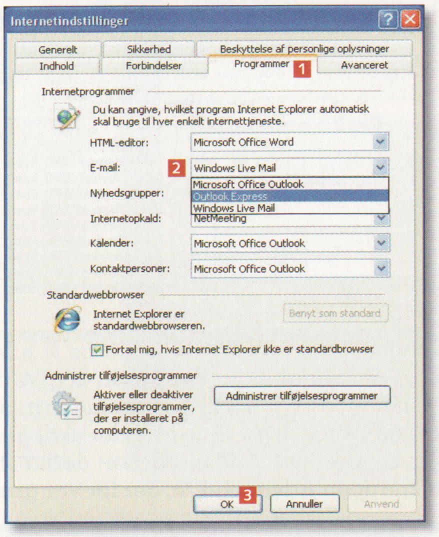
OUTLOOK EXPRESS

Links i e-mail virker ikke

? *Hej. Når jeg trykker på et link til at skrive en e-mail på en hjemmeside, så kan det ikke lade sig gøre. Jeg får beskeden: "Handlingen kunne ikke udføres da standardklienten til post ikke er installeret korrekt". Jeg oplever også, at jeg i nogle mails slet ikke kan klikke på hjemmesideadresser. Hvad kan jeg gøre?*

! Der er tale om to helt forskellige problemer. Det sidste er nemmest og skyldes afsenderen. Hvis denne ikke har trykket på "Retur" efter at have skrevet linket i sin mail, så bliver den ikke altid klikbar hos modtageren. Det eneste, du kan gøre, ud over at undervise dine venner, er at kopiere linket og sætte det ind i *Internet Explorers* adresselinje.

Det andet problem skal løses i indstillingerne i din *Outlook Express.*

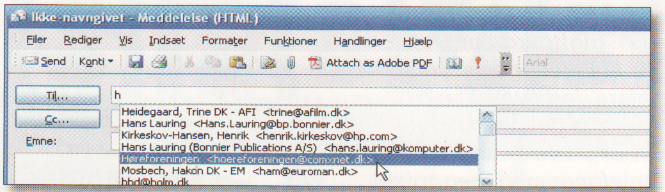
1 Åbn **Funktioner** og **Internetindstillinger**, vælg fanebladet **Programmer** 1, og vælg dit mailprogram i boksen ud for **E-mail** 2. Tryk på **OK** 3, og du skulle herefter kunne bruge mails, som du plejer.

OUTLOOK

Automatiske e-mail-adresser

? *Hvordan kan det være, at Outlook nogle gange kan huske en e-mail-adresse, jeg har brugt før, og andre gange ikke?*

! Det er lidt uklart, præcis hvornår *Outlook* beslutter sig for at kunne huske en e-mail-adresse, og hvornår den ikke kan. Når *Outlook* foreslår e-mail-adresser i adressefeltet, så henter den oplysningerne i en såkaldt nickname-fil, der eksisterer sideløbende med det almindelige adressekartotek. Generelt er det sådan, at når du har skrevet en adresse i "Til"-feltet og sendt en mail, så kan *Outlook* huske adressen.

1 Hvis du oplever, at *Outlook* ikke automatisk foreslår en adresse, som du ved befinder sig i dit adressekartotek, kan du slå op i dette ved at taste **CTRL + K.** Vil du slette en af de adresser, *Outlook* foreslår, så benyt piletasterne til at markere navnet, og tryk på **Delete.**

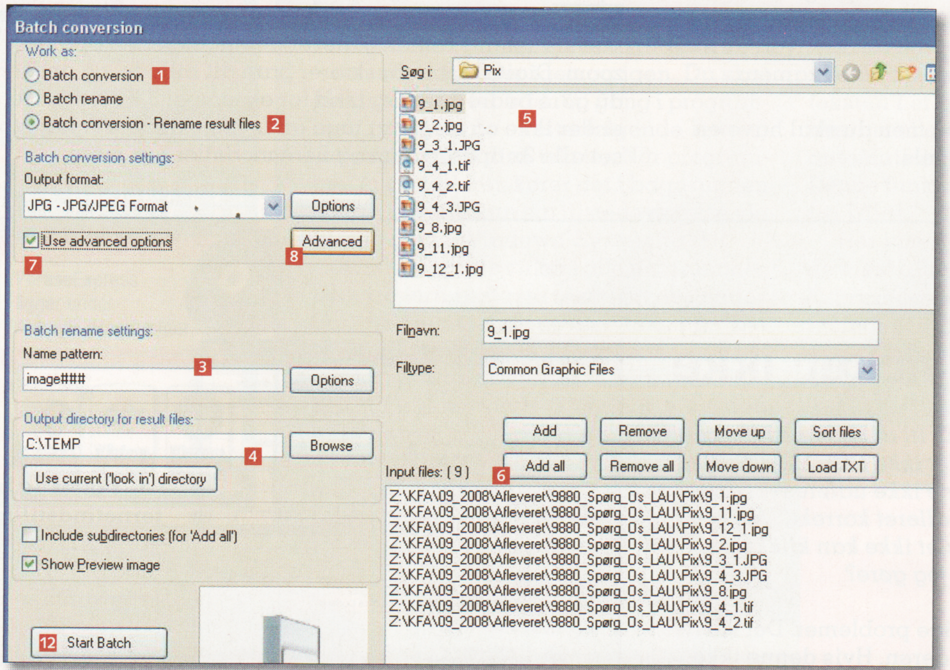
BILLEDER

Masseformindskning af billeder

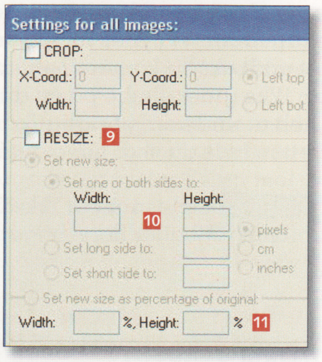
? *Findes der et program, hvor man kan gøre alle billederne i en mappe mindre på en gang? Jeg vil gerne kunne bestemme størrelsen. Jeg skal bruge en masse billeder i et andet program, og de er alt for store, men det tager mig lang tid at ændre dem et ad gangen.*

! Det er en funktion, som langt de fleste billedredigeringsprogrammer kan klare, men det skal ikke forhindre os i endnu en gang at lægge det fremragende gratisprogram *IrfanView* på vores cd og vise dig hvordan. Det er ganske nemt.

1 Åbn *IrfanView*, og tryk på **B**, eller vælg **File** og dernæst **Batch Conversion/ Rename....** Batch betyder stak og kan behandle flere billeder ad gangen.

2 Du kan vælge enten bare at ændre billederne **1** eller ændre billederne samt give dem nye navne bagefter **2**. Vælger du at give din stak nye navne, så skal du skrive et fælles navn og så bestemme nummereringen **3**. # bestemmer antal cifre. Dernæst skal du vælge, hvor dine billeder skal gemmes **4**. Vælg de billeder, der skal behandles **5**, eller evt. **Add all** **6**. Sæt dernæst hak i **Use advanced options** **7**, og tryk på knappen **Advanced** **8**, der før var grå.

3 Nu skal du sætte hak i **RESIZE** **9** og enten indtaste mål **10** eller en procentstørrelse **11**. Til sidst skal du trykke på **Start Batch.**

LIGGER PÅ CD 9

IrfanView ligger under Aktuelle programmer

Billedbehandling

IrfanView er redaktionens favorit blandt de gratis grafikprogrammer. Det fylder ikke meget, men kan en hel masse – deriblandt behandle stakkevis af billeder på én gang.

ADOBE ACROBAT READER

Problematisk PDF-fil

? *Når jeg går ind på nettet og bl.a. finder en hjemmeside, med et link til en PDF-fil, fryser min skærm, når jeg vil se filen. Der dukker en tekst op, som siger "There is a problem With Adobe-Acrobat/reader. Please exit Adobe-Acrobat/reader and try again".*

Da skærmen er fastfrosset, kan jeg ikke komme videre. Nogle gange får jeg besked om, at den ikke kan finde "Patch Package". Jeg har prøvet at slette filen via kontrolpanel, men det nægtes. Hvad pokker er der galt?

! Dit *Adobe Acrobat Reader* lader til at være defekt, og da du ikke kan få lov til at afinstallere programmet, kan du heller ikke installere en ny version, der virker. Nogle gange, når man afinstallerer et program forkert, eller hvis programmet bare er dårligt lavet og ikke selv afinstallerer alt, så kan man efterfølgende ikke installere en ny version, fordi rester af den gamle får installationsprogrammet til at tro, at det allerede er installeret.

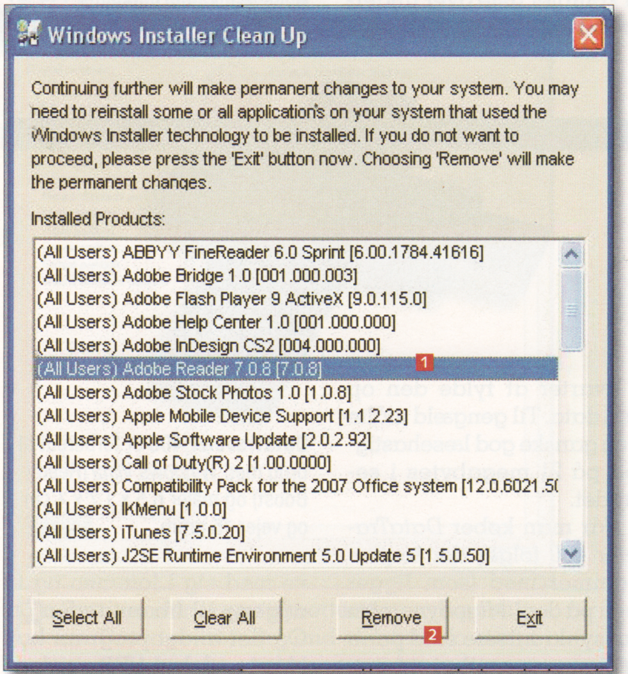
Prøv af afinstallere resten med *Windows Install Clean Up* fra Microsoft.

LIGGER PÅ NETTET

Windows Install Clean Up findes på Microsofts hjemmeside

Nyttigt værktøj fra Microsoft

Prøv om du kan få lov at afinstallere *Adobe Reader* vha. programmet *Windows Install Clean Up* fra Microsoft (linket til download er cirka midt på siden, og programmet dukker op i din "Start"-menu under "Alle programmer"):
http://tinyurl.com/3exre

1 Vælg *Adobe Reader* på listen **1**, og tryk på **Remove** **2**. Dernæst skulle du kunne installere den nyeste version af *Adobe Reader* fra denne måneds cd.

BREVE FRA LÆSERNE

Henviser I til skumle hjemmesider?

I giver en hel del gratis programmer i bladet og linker til deres hjemmesider. Har I tjekket websiderne for onde programmer? Web Security Guard gav en advarsel, da jeg besøgte hjemmesiden til CutePDF.

Erik Fossum

Svar:
Her er tale om falsk alarm. Den slags sker. *CutePDF* er et glimrende program, som vi har brugt i flere år. Vi tjekker omhyggeligt alle de programmer, vi bruger, for virus, spyware og alverdens anden ondskab. Vi linker heller ikke til sider, vi ikke selv har tjekket, men selvfølgelig er der en minimal risiko for, at de ændrer sig, fra vi tjekker, og til bladet er på gaden. I dette tilfælde er der ingen grund til bekymring.

Red.

Brud på ophavsretten!

Må man gøre det, som I gør i artiklen "Giv dine gamle dokumenter nyt liv" på side 68 i nummer 5? Den avis, som I anvender, er vel også beskyttet af ophavsretsloven ligesom jeres blad? På side 82 står der © 2008 Bonnier, samt at tekst kun må citeres med tydelig kildeangivelse, og at materialet ikke må anvendes i erhvervsøjemed uden jeres skriftlige tilladelse. Det virker derfor, som om I er bekendt med loven. Så jeg forstår ikke, at I kan opfordre jeres læsere til at kopiere aviser og tilmed lægge indholdet på deres hjemmesider.

Med venlig hilsen
Svend-Erik Stjernman

Svar:
Det er ikke godt, hvis artiklen opfattes, som om vi ukritisk opfordrer folk til at lægge ophavsretsligt beskyttet materiale på nettet. Det vil vi gerne beklage. Derimod er brugen af avisartikler i vores trin for trinvejledning ikke nogen krænkelse af ophavsrettens bestemmelser, idet vores brug af aviserne falder under den del af citatretten, som netop giver mulighed for den slags. Jeg har for en sikkerheds skyld forelagt spørgsmålet for en sagkyndig, der bekræfter den udlægning. Og da vi tilmed har bedt om tilladelse, har vi slet ikke noget problem her.

Leif Jonasson, chefredaktør

LÆSERUNDERSØGELSE

Bruger du pauseskærm?

Svar	Procent
Ja, det beskytter	23 %
Ja, det ser pænt ud	26 %
Nej	50 %
Ved ikke	1 %

I næste nummer giver vi dig 20 flotte pauseskærme.

Skriv til REDAKTIONEN

Har du en kommentar til indholdet i Komputer for alle, så send den til red@komputer.dk. Vi bringer et udvalg af de e-mails, vi modtager, her på siden.
OBS: Tekniske spørgsmål skal stilles til SPØRG OS SERVICE på www.komputer.dk

SPACENAVIGATOR PERSONAL EDITION

Zoom ind med smart mus

SpaceNavigator Personal Edition er en 3D-mus, der bruges til at styre perspektivet/kameravinklen i programmer som fx *Google Earth, Microsoft Virtual Earth* og en lang række andre 3D-programmer. Og benytter man sig af denne type programmer, bliver den hurtigt en uundværlig partner.

Med en kampvægt, der nærmer sig et halvt kilo, står *SpaceNavigator* rigtig godt fast på skrivebordet. Den store sorte knap kan trykkes ned, hives op, drejes og vendes og kort sagt skubbes i alle retninger, og så er det en ubetinget fordel, at den ikke skøjter rundt på skrivebordet imens. Musen virker på den facon, at den styrer "kameraet", som man ser igennem – den er altså ingen erstatning for den almindelige mus. Hvis man fx løfter knappen en smule, zoomes der ud, og med et let tryk zoomes der ind, og med et vrid kan man dreje det hele op på højkant, og så videre. Knappens funktioner kan selvfølgelig konfigureres efter behov.

3D-musen er meget følsom og reagerer prompte på ethvert tryk eller vrid, og når man kigger på kort i fx *Google Earth*, kan det godt betale sig at sætte følsomheden helt ned i det medfølgende kontrolpanel, for ellers kan det være svært at få kortet til at stå helt stille. Vi prøvede også musen med 3D-tegneprogrammet *Google SketchUp*, og hvor kameravinklen normalt styres med en brugerfjendtlig blanding af genvejstaster og den almindelige mus, blev det både nemmere og mere naturligt at bruge programmet med perspektivmusen.

SpaceNavigator virker bl.a. med *AutoCad, 3D Studio Max, Adobe Photoshop CS3, Google Earth* og *MS Virtual Earth*, og på producentens hjemmeside findes en komplet liste over understøttede programmer.

2008 KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

SpaceNavigator har også to knapper på siden, som kan programmeres i det medfølgende kontrolpanel.

SpaceNavigator Personal Edition

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Hvis man benytter sig af de understøttede programmer, yder SpaceNavigator en rigtig god hjælp.

- ▲ Står fast
- ▲ Naturlig styring
- ▲ Brugervenligt kontrolpanel
- ▲ Rimelig pris
- ▲ Kan konfigureres efter behov

SpaceNavigator kan købes hos
www.getmore.dk
www.3dconnexion.com

Pris: 449 kr.

KINGSTON 8GB DATATRAVELER 400

Endnu hurtigere USB-DataTraveler

Kingston 8GB DataTraveler 400

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Masser af plads, høj læsehastighed og to medfølgende programmer til en rimelig pris.

- ▲ Rimelig pris
- ▲ Medfølgende programmer
- ▼ Langsom skrivehastighed

Actebis henviser til nærmeste forhandler på tlf.:
43 55 88 88
www.kingston.com

Pris: 595 kr.

Kingstons nyeste USB-nøgle i DataTraveler-serien hedder 400, og i forhold til den gamle 100-serie får man både lidt højere læse/skrivehastighed og lidt praktisk software med og endda til samme pris.

Denne udgave af USB-nøglen har en kæmpekapacitet på 8 gigabytes. Skrivehastigheden ligger på det jævne med omkring 8 megabytes i sekundet, hvilket svarer til, at det vil tage lidt over et kvarter at fylde den op med data. Til gengæld målte vi en ganske god læsehastighed på 21 megabytes i sekundet.

Når man køber *DataTraveler 400* følger der to programmer med (som ligger gemt på den). *MigoSync*, som kan synkronisere med pc'en og gemme e-mails, internetindstillinger, dokumenter og kort sagt hele hjemmekontoret, som man så kan have med sig i lommen og få adgang til fra en anden pc. Og det andet program kan låse en del af USB-nøglens hukommelse med en adgangskode, så man kan have de private filer i fred.

DataTraveler 400 er forberedt til brug med *Windows Vista* (ReadyBoost) og måler 6,5 x 1,7 x 1 cm og vejer 15 gram.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Produkterne i vores test får en karakter mellem 0 og 10, hvor 5 er middel og 10 er bedst. Karakteren 10 gives kun i meget sjældne tilfælde for det perfekte produkt. Karakteren 5 gives til det gennemsnitlige, men velfungerende produkt.

TESTREDAKTØR

Morten S. Østergaard

TESTPANEL

Erik Christensen

Anders Daugaard

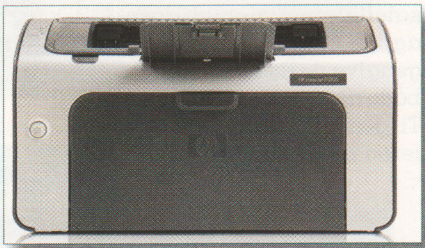

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

HP LASERJET P1006

HP LaserJet P1006: Når man fjerner papirerne fra papirbakken, kan printeren klappes helt sammen.

Sammenklappet fylder *LaserJet P1006* ikke meget på skrivebordet.

Laserprint for begyndere

HP's lille sort-hvide bord-laserprinter er billig i indkøb, kommer meget hurtigt op i omdrejninger og printer flotte tekstudskrifter. En god og simpel løsning til hjemmekontoret, men sideprisen er høj, og så larmer den.

Printeren fylder ikke ret meget på skrivebordet, og når den ikke bruges, kan låget, der sidder i bunden, klappes op, så den fylder endnu mindre. Før låget kan klappes op, skal papirerne i papirbakken dog fjernes. Installationen er lige så simpel som selve printeren. Den pædagogiske opsætningsguide er på dansk, og groft beskrevet skal man bare hive beskyttelsesstrippen ud af toneren, installere de medfølgende drivere på pc'en og tilslutte printeren med et USB-kabel (medfølger desværre ikke), og så er den klar til brug.

Printeren kommer imponerende hurtigt op i omdrejninger. Selv om den har stået standby i timevis, er den kun 9 sekunder om at udskrive den første side, fra man slipper printknappen i *Word*, og herefter afleverer den i omegnen af 17 sider i minuttet. *HP LaserJet P1006* føles solid og af høj kvalitet, og eneste fysiske skavank er, at den larmer meget kraftigt under udskrivning.

Udskriftskvaliteten er høj, og selv de mindste bogstaver står knivskarpe og letlæselige. Kvaliteten på billeder og grafik er også bestået, og printeren er god til at adskille nuancer, som ligger tæt op ad hinanden. Sideprisen har vi beregnet ved at dividere tonerens pris på 410 kroner med de 1.500 sider, som producenten oplyser, at den kan printe, og resultatet rammer omkring 27 øre pr. side.

HP LaserJet P1006

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hvis man kan leve med larmen og sideprisen, er P1006 en lille, nem og smart laserprinter.

- ▲ **Nem installation**
- ▲ **Hurtig i optrækket**
- ▲ **Flotte tekstudskrifter**
- ▼ **Larmer meget**
- ▼ **Høj sidepris**

- **Opløsning:** 600 x 600 dpi
- **Dupleks:** Manuel
- **Papirbakke:** Op til 160 A4-ark
- **Udbakke:** Op til 100 A4-ark
- **Tilslutning:** USB
- **Printøkonomi:** 27 øre pr. side (vores beregning)
- **Mål:** 34,7 x 22,4 x 19,4 cm
- **Vægt:** 4,7 kg
- **Målinger:**
- **Tid på 1. side:** 9 sek.
- **Sider i minuttet:** 17

HP henviser til nærmeste forhandler på **www.hp.dk**

Pris: 929 kr.

CREATIVE I-TRIGUE 3000

Pænt design til lav pris

Creative I-Trigue 3000 er et fint højttalersæt til skrivebordet bestående af to satellitter og en subwoofer til en lav pris. Opsætningen er nem, og et plus er, at satellitternes ledninger er tilpas lange (180 cm) til at kunne nå subwooferen, selv om den er placeret på gulvet. Og så snart pc'en, satellitterne og fjernbetjeningen er tilsluttet subwooferen, er højttalersættet klar til brug.

Lydkvaliteten er, som man kan forvente med billige højttalere, middelmådig, og satellitterne lyder lidt dåseagtige og har svært ved at gengive de fineste detaljer i både diskant og mellemtone. Til gengæld leverer subwooferen nogle solide dunk.

I-Trigue 3000: Man kan slutte sine hovedtelefoner til den lille runde fjernbetjening.

Creative I-Trigue 3000

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Lav pris og pænt design hiver karakteren op, men lydkvaliteten er middelmådig.

- ▲ **Lange ledninger**
- ▲ **Lav pris**
- ▼ **Middelmådig lydkvalitet**

- **Effekt:** Satellitter 6 watt, subwoofer 12 watt
- **Frekvensrespons:** 40 Hz – 20 kHz

Creative henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 48 16 84 00

www.creative.com

Pris: 599 kr.

NERO 8

Nero 8: "StartSmart" er der, hvor programmets hovedfunktioner er samlet. Vi kunne dog godt have undværet reklamebarren i bunden.

Forvirrende dvd-brænding

Nero 8 er et brænderprogram til *Windows XP* og *Vista*, der tilbyder så mange forskellige muligheder, at man nærmest bliver helt overvældet af det.

Ud over at kunne brænde cd'er, dvd'er og Blu-ray-medier får man bl.a. også et mediecenter, en multimedieserver, et videoredigeringsprogram og omkring 20-25 andre programmer med i pakken, og mødet med *Nero 8* kan være en stor mundfuld.

Det bedste ved *Nero 8* er mediecentret, der i modsætning til meget af resten af programmet er nemt at navigere rundt i og kan være en god partner til at holde styr på mediefilerne. Det kan optage tv fra pc'ens tv-tuner.

Som en helt dugfrisk nyhed kan programmet også sættes op til at dele mediefiler over netværket med spilkonsollerne *Xbox 360* og *PlayStation 3* (kræver en UPnP-router). Det værste er så, at producenten regner med, at alle i forvejen ved, hvordan man brænder et medie – altså det, det handler om. Værst er det, når det gælder ren data (og ikke lyd eller video, hvor der trods alt er en smule hjælp at hente). Her bliver man præsenteret for et vindue, der minder om *Windows Stifinder*, og så skal man så selv regne ud, hvordan man gør. Det bliver heller ikke mere brugervenligt af, at man kan brænde data fra flere forskellige steder i programmet.

Fra den primære brugerflade, "StartSmart", har man adgang til de fleste af programmets funktioner, som er nogenlunde fornuftigt inddelt i fire forskellige kategorier.

Og så kan man faktisk også brænde medier direkte fra "StartSmart", bl.a. føromtalte data. Men hvis man går ind under kategorien "Kopier og brænd" og vælger "Brænd datadisk", lukker "StartSmart"-brugerfladen ned og åbner *Nero Burning ROM*, som igen byder på en ny brugerflade. Stort og smart, men man farer hurtigt vild i brugerflader og vinduer, som åbner og lukker, hver gang man klikker på noget.

Nero 8

0 1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Nero indeholder smarte funktioner og er stadig et godt brænderprogram, men det er forvirrende.

- ▲ **Kan brænde Blu-ray-medier**
- ▲ **Indbygget medieserver**
- ▲ **Myriader af funktioner**
- ▼ **Irriterende reklamebjælke**
- ▼ **Virker forvirrende**

Advicecom henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 70 26 52 11

www.nero.com

Pris: 649 kr.

AVG INTERNET SECURITY 8.0

Brugervenlig beskyttelse

AVG har lanceret deres nye sikkerhedspakke, *Internet Security 8.0*, som byder på flere spændende nyheder og masser af brugervenlighed. Først og fremmest har brugerfladen fået en tiltrængt opdatering, og den er virkelig nem at overskue. Som en ekstrabonus er sikkerhedspakken på dansk.

AVG har igennem de seneste år forsynet rigtig mange pc-brugere med gratis antivirus-software, bl.a. via Komputer for alles cd. Til forskel fra den gratis udgave, der kun har antivirus, så indeholder betalingsprogrammet *AVG Internet Security* blandt andet også en firewall, der forebygger hackerangreb, et webskjold, som forhindrer skadelige filer i at nå pc'ens harddisk, og som noget helt nyt en linkscanner, om søgeresultater i fx Google indeholder skadelig kode. Vi er meget begejstrede for linkscanneren, som effektivt advarede os imod farlige hjemmesider.

Som virus- og spywarebekæmper er AVG's sikkerhedspakke virkelig effektiv, og den opdagede prompte ethvert forsøg på indtrængning. Webskjoldet beskytter ikke kun, når man henter filer fra internettet, men også i chatprogrammerne *Messenger* og *ICQ*. Det største minus var, at firewallen var en smule tungnem. Hver gang pc'en blev genstartet, skulle vi igennem de samme "ja tak, vi vil gerne på internettet"-procedurer.

AVG 8.0: Hvis et søgeresultat peger hen på en farlig hjemmeside, markeres den med et rødt kryds.

AVG Internet Security 8.0

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

AVG's sikkerhedspakke beskytter godt imod de fleste trusler og er nem at betjene.

- ▲ **Smart linkscanner**
- ▲ **Dansk brugerflade**
- ▼ **Tungnem firewall**

AVG kan købes på:

www.avg.com

Pris: 400 kr.

D-LINK DSM-510

Lille og nem mediemaskine

D-Link DSM-510 afspiller mediefilerne fra pc'en eller netværksharddisken direkte på fjernsynet inde i stuen og gør det godt. Den er lille, smart og fiks, og det er forrygende nemt at få den til at virke.

Først og fremmest kan den tilsluttes HD-fjernsynet via HDMI og afspille video i en høj opløsning på 720p eller 1080i (HDMI-kabel medfølger dog ikke). Den kan selvfølgelig også tilsluttes almindelige fjernsyn med det medfølgende av-kabel og scartomformeren. Og den finder selv ud af, hvilken type indgang man vælger at bruge, så der er billede på, når man tænder fjernsynet. *DSM-510* er ikke en mediecenterforlænger for *Windows Vistas* indbyggede mediecenter, men virker alligevel lidt på samme måde. Den kan tilsluttes netværket med kabel eller trådløst og streame musik, billeder og video direkte fra *Windows Media Player 11* på pc'en og også fra netværksharddiske, der understøtter UPnP. Selv på en afstand af 20 meter blokeret med vægge og mursten kunne den streame video i høj opløsning trådløst på det "gammeldags" 802.11g-netværk, uden at det hakkede. Brugerfladen, når medieafspilleren er tilsluttet fjernsynet, er nem og overskuelig.

2008 KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

D-Link DSM-510 er lillebitte og siger ikke en lyd, når den er tændt og bruges.

Første gang den tændes, ledes man igennem en opsætningsprocedure, og derefter er den klar. Eneste minus er, når den skal vise billeder. Her er den længe om at lave de små oversigtsbilleder, hvis billederne er af høj opløsning, og det sløver hele brugerfladen ned, så medieafspilleren knap nok reagerer under denne proces.

D-Link DSM-510

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

En brugervenlig mediestreamer, man kan finde ud af, og som leverer et billede i høj opløsning.

- ▲ **Nem opsætning**
- ▲ **Både trådløst og kabelnetværk**
- ▲ **Medfølgende fjernbetjening**
- ▲ **Understøtter HDMI**
- ▼ **Sløv billedfremvisning**

- **Netværk:** Trådløst 802.11g, 10/100 Mbps kabelnetværk
- **Tilslutning:** HDMI (opløsning 720p/1080i), komposit, optisk S/PDIF, USB
- **Filformater:** MP3, WMA, WAV, AIFF, OGG, JPEG, TIFF, BMP, PNG, GIF, MPEG-1/2/4, WMV9, Xvid, AVI (MPEG-4), DVR-MS, DivX
- **Mål:** 14,7 x 14,5 x 3,3 cm (med antennen monteret)

D-Link henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 43 96 90 40

www.dlink.dk

Pris: 1.599 kr.

NOKIA N81

Mobil med indbygget underholdning

Nokia N81 er en telefon, der egner sig rigtig godt til musik.

Det første indtryk, man får af *Nokia N81*, er, at den er lidt stor. Den har ved første øjekast ikke flere funktioner end for eksempel den mindre *Nokia 6500*. De har næsten samme design og menusystem.

Trods navneslægtskabet har *N81* faktisk heller ikke så meget med den populære *N82* at gøre. For hvor *N82* er en stor og velfungerende smartphone, så er *N81* mere en almindelig telefon.

Men når man kommer ind i menuerne, opdager man dens stærke sider. Det er multimedie. Og selv om den mindre *Nokia 6500 slide* også er stærk på dette punkt, så er *N81* en klasse bedre.

Den er en ren underholdningsmaskine. En, som kan underholde dig med musik og spil på vej i toget til og fra arbejde.

Således er MP3-delen meget velfungerende. Menuer og brug er som alle andre nyere Nokia-telefoner. Men lydkvaliteten er en tand bedre. Der er små indbyggede stereohøjttalere i telefonen, som – størrelsen taget i betragtning – spiller med en stor lyd, der kan høres i hele stuen. Eller togkupéen for den sags skyld!

Dens anden gode funktion er spil. Der er en specialdesignet spilmenu, og der medfølger en del spil. Det smarte er, at *N81* er hurtig til at afvikle dem, og at skærmen er stor og lysstærk nok til, at man vil spille.

Modsat mange mindre telefoner er spil-delen ikke bare en ligegyldig tillægsfunktion, men derimod en bonusfunktion, som fungerer så godt, at man faktisk gider at bruge den.

Dens kamera fungerer fint. Men det er lidt skuffende med en opløsning på blot 2 megapixels. En telefon i denne prisklasse bør have mindst 3,2 megapixels i dag.

Telefondelen fungerer rigtig godt. Selve telefonen er desværre ikke så lækker i sin måde at åbne og lukke på, som den slags plejer at være. Den giver ikke den luksusfølelse i hånden som fx en *Nokia 6500* skydetelefon. Der er mere plastic end metal i konstruktionen.

Men som et kompromis mellem en stor smartphone og en lille almindelig telefon er *N81* telefonen, der dækker behovet lige midtimellem. Og det gør den med stor underholdningsværdi!

Spil klarer *N81* også.

Nokia N81

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Med N81 har du en telefon, der er perfekt, når der skal spilles, ses podcast eller høres musik.

- ▲ **Stor skærm**
- ▲ **God lyd**
- ▲ **God til spil**
- ▼ **Kun 2 MP kamera**
- ▼ **Lidt høj pris**

- **Display:** 2,4 tommer, 320 x 240 pixels
- **Kamera:** 2 MP
- **Tilslutning:** Bluetooth, USB
- **Netværk:** 850, 900, 1800, 1900
- **Hukommelse:** 8 GB
- **Mål:** 102 x 50 x 17,9 mm
- **Vægt:** 140 gram

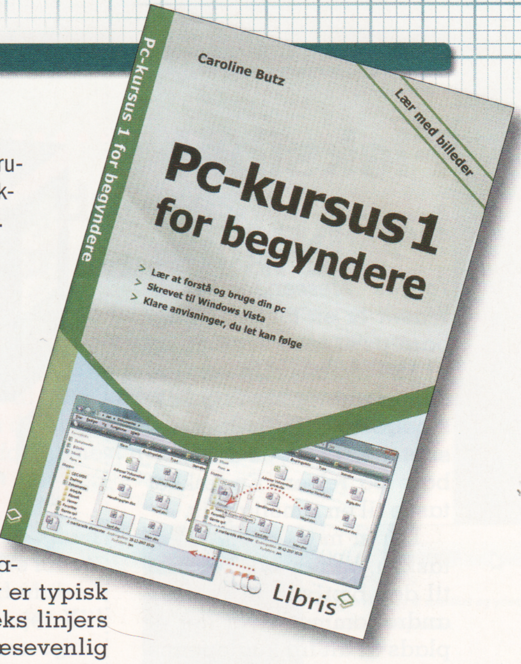
Nokia henviser til nærmeste forhandler på tlf.:

www.nokia.dk

Pris: **3.000 kr.** u/abonnement

PC-KURSUS 1 FOR BEGYNDERE AF CAROLINE BUTZ

Fattig begynderbog

Pc-kursus 1: Bogen indeholder nyttig information, men også ubrugelig trivia, deciderede fejl og tekster, der er korte, men upræcise.

Et patchwork er et tæppe lavet af gamle klude, og på samme måde er denne begynderbog et patchwork af gammel og ny pc-viden og en samling billeder udvalgt fra hardwareproducenters reklamemateriale – ikke ud fra hvordan man bedst illustrerer det, der skal vises, men tydeligvis ud fra om billedet var gratis at bruge for udgiverne.

Bogen er da også oversat fra tysk, og igen må vi formode, at den løsning er valgt frem for at få en af de udmærkede danske forfattere, der ellers skriver for forlaget Libris, til at skrive bogen, fordi det var billigere. Bogen er for den absolutte nybegynder, der lige har købt en *Vista*-pc.

Først introduceres den mest basale viden om selve pc'en, og så forklares grundelementerne i simple *Vista*-opgaver. I kapitlet om hardware krydres de mærkeligt blandede billeder med upræcis tekst, der enkelte steder er helt forkert. For eksempel lyder et tip, at der altid er indbyggede højttalere i en fladskærm, og at en printer installerer sig selv, bare man sætter den i et USB-stik i stedet for i LPT1-stikket. Det er forkert og direkte modsat, hvad der står i de fleste printermanualer. *Vista*-kapitlet er bedre, men holder sig til at forklare de mest basale funktioner. Der er typisk ikke mere end seks linjers tekst i yderst læsevenlig skriftstørrelse på en side, hvis man ikke medregner den blandede pose tips og fagudtryk, der står i et bånd nederst på hver side. Så på sine 70 sider når bogen ikke vigtige lektioner som e-mail eller *Vistas* sikkerhedscenter. *Pc-kursus 1* kan kun anbefales for folk, der skal introduceres til det helt basale, som hvordan man betjener en mus og åbner og lukker vinduer.

Pc-kursus 1 for begyndere

0 1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

For sjusket og uambitiøst begynderkursus, der kun kan anbefales til de helt hjælpeløse.

- ▲ **Billig**
- ▼ **Forkerte oplysninger**
- ▼ **Rodet og sjusket**

Kan købes hos mange boghandlere.
www.libris.dk

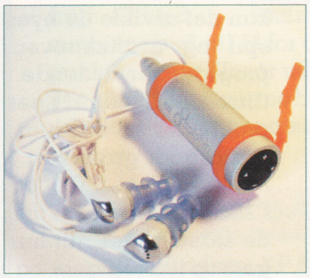
Pris: 89 kr.

NU DOLPHIN 1 GB

MP3-afspiller til sportsudøveren

Nu Dolphin er en lille og smart MP3-afspiller. Den er vandtæt på en begrænset dybde og en fin løsning til sportsudøveren. Prisen virker høj for en afspiller med kun 1 gigabyte hukommelse, men det opvejes delvist af de to vellydende headsets, muligheden for at tilslutte ens egne hovedtelefoner og den brugervenlige overførsel af musikken. *Nu Dolphin* minder i sin aflange facon om et almindeligt batteri. I hver sin ende sidder to orange gummistrips, som kan bindes fast på svømmebrillerne, og så længe man holder sig over en meters dybde, skulle MP3-afspilleren kunne klare mosten. Vi testede vandtætheden ved at lægge MP3-afspilleren i en gryde vand en eftermiddags tid, og den virkede uden problemer bagefter.

Der medfølger to separate headsets, hvoraf det ene er specielt beregnet til brug i svømmehallen. "Svømmeheadsettet" har korte kabler, og selve ørepropperne er bløde og to centimeter lange, så de kan mases ekstralangt ind i øregangene og holde vandet tilbage. Begge headsets leverer en ganske hæderlig lydkvalitet. Overførselen af MP3- og WMA-filer fra pc'en og til MP3-afspilleren er legende let.

Nu Dolphin betjenes fra de fem små knapper, som sidder i modsatte ende af headset-tilslutningen.

Nu Dolphin 1 GB

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Nu Dolphin er en virkelig brugervenlig sports-MP3-afspiller, der efterlader et positivt indtryk.

- ▲ **Vandtæt til 1 meters dybde**
- ▲ **Nem overførsel**
- ▼ **Prisen er i overkanten**

- **Kapacitet:** 1 GB
- **Mål:** 6,3 x 2 x 2 cm
- **Vægt:** 27 gram

Data Team henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 97 32 05 00
www.nu-europe.com

Pris: 750 kr.

TARGUS MESSENGER

Fleksibel taske

Targus Messenger Mode Wheat er en taske til bærbare pc'er med skærme op til 15,4 tommer. Og selv om den er utrolig blød og fleksibel, er den tilpas godt polstret til at beskytte den bærbare på rejsen. En lækker taske til en rimelig pris.

Der er masser af plads i tasken, og ud over rummet til den bærbare er der syv andre lommer, hvor der er plads til alt fra kuglepenne og visitkort til en enkelt A4-mappe. Skulderremmen er fem centimeter bred, og skulderpuden, som frit kan flyttes rundt på remmen, er omkring 6,5 cm bred og tilpas blød og behagelig til, at man ikke bliver synderligt generet af taskens vægt på omkring de 1,5 kg.

2008 KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Messenger Mode leveres med tre stropper i forskellige farver: grå, orange og grøn.

Targus Messenger Mode Wheat

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

En dejlig blød og beskyttende taske til den bærbare og det til en rimelig pris.

- ▲ **Beskytter den bærbare**
- ▲ **Tre forskellige farver stropper**
- ▼ **En smule tung**

Targus henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 33 93 44 46

www.targus.dk

Pris: 399 kr.

EVGA E-GEFORCE 9600GT SSC EDITION

E-GeForce 9600 GT er omkring 23 cm langt, men da strømstikket sidder bagerst, bliver det over 25 cm.

Stærkt grafikkort med problemer

EVGA's nye grafikkort leverer en høj ydelse, og sammen med en stærk pc kan det afvikle de nyeste spil og grafikkrævende programmer flydende og tilfredsstillende. Eneste problemer er bare, at et rigtig godt grafikkort fra MSI, kaldet *NX8800GT-T2D512E OC*, som vi testede sidste år, er lidt hurtigere og lidt billigere, og så dumper *EVGA e-GeForce 9600GT* på designet.

Grafikkortet er nemlig omkring 23 cm langt, hvilket som sådan er fint nok. Men da det også skal have strøm direkte fra computerens strømforsyning, og strømstikket vender bagud, kommer den samlede længde på grafikkortet op over 25 centimeter, hvilket gør det ualmindeligt svært at klemme det på plads i vores standard-pc uden at lave et faretruende knæk på strømkablet – hvorfor i alverden placerer producenten ikke bare strømstikket et andet sted, så installationen bliver lige ud ad landevejen?

Et andet og mere vedvarende irritationsmoment er det meget høje støjniveau. Der hersker i hvert fald ingen tvivl om, at der sidder et kraftigt grafikkort i pc'en, for en konstant susen overdøver næsten pc'ens højttalere.

EVGA e-GeForce 9600GT SSC

0 1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

God ydelse fra EVGA's grafikkort. Men hvis man vælger konkurrenten fra MSI, får man endnu mere.

- ▲ **Høj ydelse**
- ▲ **Understøtter DirectX10**
- ▼ **Strømstikkets placering**
- ▼ **Støjer en del**
- ▼ **Billigere alternativ**

- **Maksimal opløsning:** 2560 x 1600 pixels
- **Hukommelse:** 512 MB DDR3
- **Tilslutning:** PCI-Express
- **Udgange:** 2 x DVI, S-video/HDTV
- **Medfølger:** 2 DVI til VGA-omformere, S-video-kabel, HDTV-komponent-kabel, strømfordeler
- **Måling med 3Dmark06:** 7369 – 3Dmark03: 30250

Nordisc Distribution henviser til nærmeste forhandler på tlf.: 49 15 05 05

www.evga.com

Pris: 1.699 kr.

ASSASSINS'S CREEK

Assassin's Creed: Grafikken i spillet er meget overbevisende. Man føler sig virkelig hensat til spillets eksotiske verden.

Et af årets flotteste spil

Assassin's Creed er et af de flotteste spil, vi har haft fingrene i i 2008. Det kan i sin opbygning godt minde lidt om den populære spilserie *Grand Theft Auto*, men hvor *Grand Theft Auto* foregår i moderne vestlige storbyer, så er handlingen i *Assassin's Creed* henlagt til Mellemøsten i det 12. århundrede, og det giver lidt ekstra krydderi på billedsiden.

Man indtager rollen som Altair, en adræt snigmorder, der bevæger sig lige så let hen over byernes flade tage som i de støvede gader. Det er korstogenes tid, men spillets grundhistorie er dybest set, at man skal opsøge og udradere en gruppe mennesker spredt ud over området, som spillet foregår i, så lige præcis på det område minder det om mange spil, vi har set før.

Man bevæger sig rundt i et stort og flot spilunivers, og detaljerigdommen er mildt sagt imponerende – nogle gange stopper man op for bare lige at beundre de lækre billeder. Desværre betyder de detaljerede omgivelser også, at spillet kræver en ret kraftig pc for at kunne nydes fuldt ud.

Assassin's Creed er et imponerende flot og meget medrivende spil, men det er ikke et spil, som man har lyst til at spille igen, når man først har gennemført det én gang. Man føler simpelt hen, at man har udforsket det, der er at udforske i spillets verden.

Assassin's Creed

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Assassin's Creed er underholdende og et af årets flotteste spil, men det kræver en kraftig pc.

- ▲ **Meget flot**
- ▲ **Overbevisende spilunivers**
- ▲ **Underholdende**
- ▼ **Høje krav til pc'en**
- ▼ **Engangsfornøjelse**

Spillet kan købes hos de fleste spilforhandlere.

http://assassinscreed.uk.ubi.com

Pris: **299 kr.**

RAINBOW SIX VEGAS 2

Vellykket skydespil

Det er 10 år siden, at det første spil i *Rainbow Six*-serien udkom, og det er ikke underligt, at serien har kørt så længe, for spillene er som regel rigtig gode. *Rainbow Six Vegas 2* er ingen undtagelse.

En gruppe slemme terrorister truer Las Vegas med masseødelæggelsesvåben. Heldigvis står du og dit antiterrorkorps klar til at redde dagen. Du leder en gruppe, der sniger sig ind på terroristerne gennem skumle baggårde og flotte spillehaller med blinkende enarmede tyveknægte. Den kulørte by danner en god ramme om spillet og gør det lidt sjovere, end hvis alt skyderiet udspillede sig i en mere almindelig storby.

Styringen af spillet fungerer godt. Det er nemt at kontrollere dine kolleger i gruppen, og det kan nogle gange også være nødvendigt, for de ser ud til at kunne tåle en lidt hårdere medfart end dig. Det kan derfor være en fordel at lade dem bevæge sig lidt i forvejen og tage den værste kugleregn.

Rainbow Six Vegas 2: Meget af spillets handling foregår i barer og spillehaller i Las Vegas.

Har man prøvet nogle af de tidligere spil i serien, er der intet nyt, men hvis man kan lide genren, er det måske heller ikke vigtigt. Spillet er nemlig meget underholdende, og så kan man sikkert finde sig i lidt gammel vin på nye flasker.

Rainbow Six Vegas 2

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Rainbow Six Vegas er et meget vellykket taktisk skydespil, men der er ikke så meget nyt.

- ▲ **Spændende**
- ▲ **Effektiv styring af hold**
- ▲ **Flotte omgivelser**
- ▲ **Gode lydeffekter**
- ▼ **Ingen nyskabelser**

Spillet kan købes hos de fleste spilforhandlere.

http://rainbowsixgame.us.ubi.com

Pris: **320 kr.**

VI ANBEFALER

PROGRAMMER

CoPilot Live 7 Navigator Kit
www.alk.com

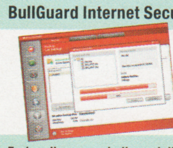
NYHED

CoPilot Live 7 er en alsidig og smart GPS-løsning til PDA'er og mobiltelefoner. Programmet kan også købes i sampakning med en lille GPS-modtager, hvis der ikke er indbygget en i telefonen.

Kan købes hos Telekæden | Set til 599 kr. | Testet i nr. 8/2008

BullGuard Internet Security 8.0
www.bullguard.dk

Effektiv virus- og spywarebeskyttelse, en hurtig og venlig supportstab og flere andre gode takter gør, at vi uden tøven kan anbefale BullGuards nyeste udgave af deres internetsikkerhedspakke.

Forhandler: www.bullguard.dk | Set til 499 kr. | Testet i nr. 7/2008

Paragon Partition Manager 9.0
www.paragon-software.com

Paragon Partition Manager kan ændre på harddiskenes partitioner, uden at dataene slettes ved samme lejlighed. Indbyggede guider gør, at du føler, at du (og dine data) er i gode hænder.

www.paragon-software.com | Set til 270 kr. | Testet i nr. 7/2008

BLANDET UDSTYR

Amitech Digital Fotoramme 620
www.amitech.dk

Med Amitechs flotte fotoramme vises dine digitale billeder i et elegant lysbilledshow. Rammen er spækket med funktioner, har en opløsning på 800 x 600 pixels og styres via en lille fjernbetjening.

Forhandler: www.amitech.dk | Set til 1.299 kr. | Testet i nr. 5/2008

TRENDnet Wireless N Gigabit Router TEW-633GR
www.trendnet.com

En nem og hurtig router, som henvender sig både til begynderen og eksperten. Routeren tilbyder de to hurtigste typer netværksforbindelser: gigabit kabelnetværk og den trådløse Draft-N.

Forhandler: www.trendnet.com | Set til 899 kr. | Testet i nr. 3/2008

Sony U73T
www.sony.dk

NYHED

Sonys GPS-modtager vandt vores GPS-stortest. Den har en stor, flot skærm – faktisk den bedste i testen. GPS'en er også solidt bygget, så den kan klare en lidt hårdhændet behandling, når man tager den ud af bilen.

Forhandler tlf.: 43 45 70 00 | Set til 1.958 kr. | Testvinder i nr. 8/2008

SKÆRME

HP W2007V
www.hp.dk

HP har fremstillet en skærm med rigtig høj billedkvalitet, et sæt fornuftige indbyggede højttalere og et design, der virker gennemført. Prisen er også fin. Det eneste minus er manglende DVI-indgang.

Forhandler tlf.: 70 20 28 45 | Set til 1.711 kr. | Testvinder i nr. 4/2008

Samsung SyncMaster 205BW
www.samsung.dk

Samsung vandt vores stortest af skærme. Den leverer høj kvalitet til en fin pris – og den gør det i et flot og elegant design. 20"-skærmen har høj opløsning, og billedet står skarpt med intense farver.

Forhandler tlf.: 38 32 28 87 | Set til 1.976 kr. | Testvinder i nr. 8/2007

Samsung 2232BW
www.samsung.dk

NYHED

Samsung-skærmen har alt, hvad man kan ønske sig: et flot billede, acceptabel pris, god ergonomi og solid byggekvalitet. Skærmen kan tilsluttes via både VGA og DVI.

Forhandler tlf.: 38 32 28 87 | Set til 1.996 kr. | Testet i nr. 8/2008

FOTO & VIDEO

Nikon COOLPIX P5100
www.nikon.dk

Nikon COOLPIX P5100 tager gode billeder med hele 12,1 megapixels. Det har en god tyngde, ligger godt i hænderne, og knapperne er tilpas stramme og nemme at komme til.

Forhandler: www.nikon.dk | Set til 2.499 kr. | Testet i nr. 4/2008

Logitech QuickCam Pro
www.logitech.dk

Logitechs smarte webkamera leverer flotte billeder. Der er indbygget autofokus, der sørger for, at billedet konstant er skarpt. Billedkvaliteten er næsten lige så høj som med et videokamera.

Forhandler tlf.: 35 44 55 17 | Set til 629 kr. | Testet i nr. 17/2007

Pentax Optio S10
www.pentax.dk

Pentax Optio S10 er et glimrende lommekamera til en god pris. Det har en høj opløsning på 10 megapixels, tager gode billeder, og så reagerer det lynhurtigt. Godt til spontane øjeblikke.

Forhandler tlf.: 44 34 08 11 | Set til 1.749 kr. | Testet i nr. 3/2008

TELEFONER

Sony Ericsson W890i
www.sonyericsson.com

W890i har indbygget FM-radio og kan surfe på det mobile internet med hele 3,6 Mb/s. Den indbyggede medieafspiller er nem, god og intuitiv. Og så er lydkvaliteten høj i begge ender af samtalen.

Forhandler tlf.: 33 31 28 28 | Set til 3.249 kr. | Testet i nr. 7/2008

Siemens Gigaset S675 IP
http://gigaset.siemens.com

Lyden er i top og faciliteterne mange i denne vellykkede IP-telefon fra Siemens. Den er meget nem at indstille takket være den detaljerede danske brugerhåndbog.

Forhandler: 38 32 28 87 | Set til 1.149 kr. | Testet i nr. 7/2008

Nokia N82
www.nokia.dk

Nokia N82 er en suveræn multimediemobil proppet til randen med funktioner og muligheder. Det indbyggede kamera tager meget flotte billeder ved hjælp af den ægte blitz.

Forhandler: www.nokia.dk | Set til 4.599 kr. | Testet i nr. 6/2008

LAGRING

Seagate FreeAgent Pro 500 GB
www.seagate.com

Seagates eksterne harddisk imponerer med masser af tilslutningsmuligheder og ekstra tilbehør. Der følger et godt program til sikkerhedskopiering med. Og så er prisen for det hele fin.

Forhandler: 43 55 88 88 | Set til 979 kr. | Testvinder i nr. 7/2008

Plextor Portable HDD 160 GB
www.plextor.com

Plextors lille eksterne harddisk er nem at tage med. Den fylder ikke ret meget og vejer kun 214 gram. Den kan tilsluttes med både eSATA og USB 2.0. I begge tilfælde er hastigheden høj.

Forhandler tlf.: 43 55 88 88 | Set til 799 kr. | Testet i nr. 4/2008

TakeMS 64in1 SDHC kortlæser
www.takems.com

TakeMS' smarte, billige kortlæser gør det nemt at flytte filer fra hukommelseskortet over på computeren. Kortlæseren kan tage et hav af forskellige kort, og så er den lille, fiks og solid.

Forhandler: www.befro.dk | Set til 99 kr. | Testet i nr. 3/2008

På disse sider anbefaler vi produkter, der i den seneste tid er omtalt positivt i bladet i en test. Brug anbefalingerne som gode råd til, hvad du roligt kan investere dine penge i. Produkterne er inddelt i kategorier, som skifter fra blad til blad.

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

MÅNEDENS UDVALGTE

Plads til alle familiens filer

HP EX470 MediaSmart Server er et rigtig godt bud på fremtidens lagerplads til hjemmenetværket og et glimrende og brugervenligt samlingspunkt for familiens filer.

Hvis man har en stationær computer og måske et par bærbare i huset, så kan det godt være lidt uoverskueligt at få taget backup af alle de vigtige dokumenter. Desuden vil der være mange dubletter af fx musik eller billedfiler. *HP MediaSmart Server* kan hjælpe med begge dele.

Uanset om man sidder på det lokale netværk derhjemme eller på en internetforbindelse på den anden side af kloden, kan man få fat i filerne, som ligger på *EX470*, og det er blot for at nævne en enkelt af de mange smarte muligheder.

Når man har installeret det medfølgende program, kan man automatisk sikkerhedskopiere udvalgte drev og mapper fra netværkets tilsluttede pc'er. Og man kan også oprette fotoalbum og få serveren til at kopiere musik og afspilningslister fra programmet *iTunes*. Den kan selvfølgelig også streame video og lyd til medieafspillere, som understøtter standarden Universal Plug and Play (UPnP).

Serveren er som udgangspunkt ret brugervenlig, men man skal have mod på at rode med netværk. Har man det, finder man hurtigt ud af, hvordan den fungerer, og vi er specielt imponerede over, hvor nem den er at sætte op til brug på internettet. *EX470* har plads til fire SATA-harddiske og leveres med en på 500 GB.

HP EX470 MediaSmart Server er en smart medieserver, som hele familien kan få glæde af.

Testet i nr. 8/2008
Find nærmeste forhandler på www.hp.dk
HP EX470 MediaSmart Server koster 4.799 kroner

MUS OG TASTATURER

Wacom Bamboo Fun Small — www.wacom.dk

Hvis du skal tegne i et program på pc'en, så er en mus sjældent til meget hjælp. Med pennen og tegnepladen fra Wacom går det til gengæld som en leg. Pennen ligger også rigtig godt i hånden.

Forhandler tlf.: 70 23 35 33 | Set til 829 kr. | Testet i nr. 1/2008

Logitech MX Revolution — www.logitech.dk

Logitech MX Revolution var den lækreste og mest avancerede mus i vores størstest af 14 forskellige computermus. Den ligger godt i hånden, er meget præcis, og så har den masser af praktiske knapper.

Forhandler tlf.: 35 44 55 17 | Set til 539 kr. | Testvinder i nr. 18/2007

Logitech G15 (version 2) — www.logitech.dk

Der er tænkt over detaljerne i Logitechs tastatur. Tasterne er baggrundsbelyste, der er masser af programmerbare genvejstaster, og tastaturet er udstyret med en lille, smart informationsskærm.

Forhandler tlf.: 35 44 55 17 | Set til 799 kr. | Testet i nr. 2/2008

PRINTERE

Canon MP600R — www.canon.dk

Denne printer var en sikker vinder af vores test af multifunktionsprintere. Den leverer skarpe og detaljerede billeder i flotte farver. Skanning foregår hurtigt og giver imponerende resultater.

Forhandler tlf.: 70 15 50 05 | Set til 1.693 kr. | Testvinder i nr. 1/2008

Lexmark X4550 Wireless — www.lexmark.dk

Lexmarks multifunktionsprinter kan kobles på det trådløse netværk. Det gør det nemt at dele printeren mellem flere computere. Fotoudskrifterne er rigtig gode, og prisen er perfekt.

Forhandler: www.lexmark.dk | Set til 899 kr. | Testet i nr. 16/2007

HP Photosmart D7460 — www.hp.dk

HP Photosmart D7460 er en luksusprinter, der giver suveræne fotoudskrifter og er spækket med funktioner til brugeren, der ikke ønsker at gå på kompromis med kvaliteten.

Forhandler: www.hp.dk | Set til 1.399 kr. | Testvinder i nr. 6/2008

STORTEST

af seks superzoom-kameraer

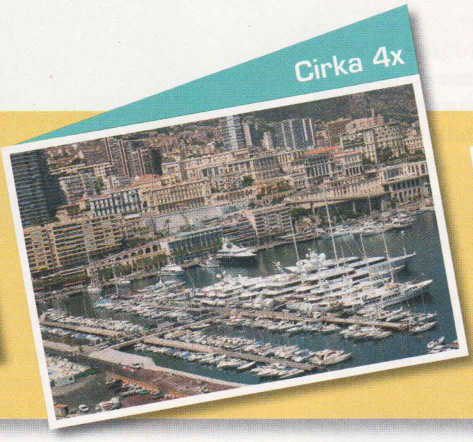
Kom tæt på med

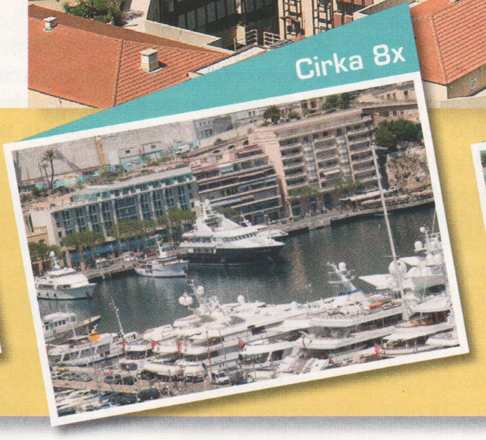
En kraftig zoomlinse kan give spændende billeder. Vi tester seks kameraer, der kan zoome så ekstremt, at man kommer tættere på motivet, end hvis man så det gennem en kikkert. Selv om kameraerne er fyldt med nyeste teknologi, er priserne ikke overvældende.

Et zoomkamera kan fange fjerne detaljer. Her har vi taget en stribe billeder fra minimum (brændvidde på 28 mm) til maksimum (504 mm) zoom med *Panasonic Lumix DMC-FZ18*, der har 18x zoom.

Nu er det ikke længere kun professionelle fotografer, der kan eksperimentere med kæmpetelelinser: Hvert af de seks kameraer i denne test kan zoome tæt på fjerne detaljer, som man ikke kan se med det blotte øje. Men ikke nok med det: Flere af kameraerne har vidvinkel helt ud omkring 28 mm. Det svarer til en billedvinkel på imponerende 75 grader.

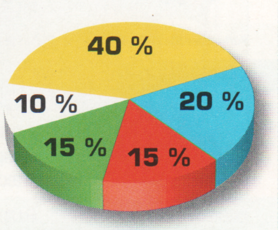
Enhver, der har prøvet at kigge i en kikkert, ved, at billedet er meget svært at holde i ro. Sådan er det også med superzoomkameraerne. Disse nye modeller er dog alle udstyret med billedstabilisering, hvor enten hele kameraets billedsensor eller enkeltlinser i objektivet, forskydes flere tusinde gange i sekundet, så rystelser neutraliseres. Så bliver billederne som regel skarpe alligevel, og billedkvaliteten i de bedste af kameraerne kan leve op til spejlreflekskameraer.

Alle de testede kameraer kan betjenes fuldstændig automatisk af begynderen eller finindstilles manuelt ned i mindste detalje af den lidt mere øvede fotograf.

SÅDAN TESTEDE VI

Vi gik primært efter den bedste billedkvalitet. For at finde frem til det bedste kamera lavede vi sammenlignende optagelser af testtavler og af forskellige motivtyper. Vi afprøvede kameraerne på alle brændvidder for skarphed, fortegning, vignettering og detaljegengivelse og undersøgte, hvor kraftige korn der kommer på forskellige ISO-værdier. Og vi tjekkede, om blitzen lyser ud i hjørnerne.

Det trækker op, hvis kameraet har mange funktioner, men kvalitet og anvendelighed er afgørende. Brugervenlighed går på, hvor nemt kameraet er at indstille. Kvaliteten af søger og skærm samt dansk menutekst vægtes højt her. Priskarakteren er udtryk for, om kameraet giver valuta for pengene. Videokarakteren afspejler både billed- og lydkvalitet.

SÅDAN VÆGTER VI

- Billedkvalitet
- Funktioner
- Brugervenlighed
- Pris
- Video

VÆGTNINGEN AF KARAKTERER

For hver af de seks zoomkameraer har vi givet det enkelte "stykke" af lagkagen en karakter mellem 1 og 10. Karaktererne i de enkelte stykker er herefter blevet vægtet i forhold til de procentsatser, der er vist i lagkagen, og så lagt sammen. Decimalerne er afrundet til nærmeste første decimal.

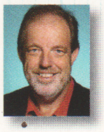
superzoom

TESTREDAKTØR
Morten S. Østergaard

TESTET AF
Thomas Nykrog

De angivne priser er indsamlet lige før bladets deadline. Der er tale om realistiske priser fundet via prisdatabaser som www.edbpriser.dk, www.pricerunner.dk og www.gate2prices.dk.

Ordliste

Eksponering Kameraets evne til hverken at gøre billedet for lyst eller for mørkt.

Fortegning Især på vidvinkelindstillingen har flere kameraer svært ved at gengive linjer parallelt med billedkanten lige.

ISO Kan gøre kameraet mere eller mindre lysfølsomt. ISO 100 benyttes i solskin.

Korn Dårligt støj/signalforhold i billeddannelsen viser sig som korn i billederne. Ses især ved høj ISO.

RAW Ubehandlede billeddata. Kan behandles, konverteres og gemmes som JPEG.

Zoom Brændvidde er afstand fra linsens centrum til kameraets billedsensor. Zoom er forholdet mellem kameraets korteste og længste brændvidde, fx 504 mm/28 mm = 18.

Kort og godt

Modelnavn	Canon PowerShot S5 IS	Fujifilm FinePix S8000fd	Kodak EasyShare Z812 IS	Olympus SP-560 UZ	Panasonic Lumix DMC-FZ18	Sony DSC-H50 (TESTVINDER)
Opløsning	8,0 megapixels	8,0 megapixels	8,2 megapixels	8,0 megapixels	8,0 megapixels	9,0 megapixels
Skærm	2,5 tommer	2,4 tommer	2,5 tommer	2,5 tommer	2,5 tommer	3,0 tommer
Zoomområde	12x	18x	12x	18x	18x	15x
Hukommelses-kort	SD/SDHC	xD eller SD	SD	xD	SD/SDHC	Memory Stick Duo
Pris i kroner	3.299 kr.	2.495 kr.	2.495 kr.	3.499 kr.	3.499 kr.	3.399 kr.
KARAKTER						
Billedkvalitet	6	6	6	7	7	8 ✓
Funktioner	6	7 ✓	4	7 ✓	7 ✓	7 ✓
Brugervenlighed	6 ✓	4	6 ✓	6 ✓	6 ✓	6 ✓
Pris	6	6	4	6	7 ✓	7 ✓
Video	9 ✓	5	4	5	6	5
Samlet karakter	6,3	5,8	5,1	6,5	6,8	7,1 ✓

CANON POWERSHOT S5 IS

Canon PowerShot S5 IS har indbygget blitz, men kan som testens eneste desuden bruge ekstern blitz.

Skærmen kan drejes i alle vinkler – også fremad. Det er smart til selvportrætter.

Alderen tynger

Canon S5 IS er en let forbedret udgave af *S3 IS*, der kom på markedet for over to år siden. Derfor står Canon med en aldrende kamerakonstruktion med kun 12x zoom og svag vidvinkel. Den forholdvis svage zoom gør, at kameraet ikke kan zoome ud og få så meget med som de bedste, og det kan heller ikke zoome så tæt på. Med til historien hører dog, at Canon holder en høj skarphed over hele zoomområdet, hvor flere af de andre bliver lidt bløde på største teleindstilling.

Til gengæld starter kameraet op på kun ét sekund. Det ligger godt mellem hænderne og har både automatik til begynderen og alle manuelle muligheder. En løs *Canon EX*-blitz kan benyttes. Billedkvaliteten er meget fin under gode lysforhold. I svagere lys, når ISO sættes op, bliver billederne kornede og farverne noget blålige i skygge og overskyet vejr. Til gengæld er videokvaliteten nærmest i klasse med et egentligt videokamera.

Den drejelige skærm er en stor fordel. Skal du fotografere fx børn i gulvhøjde, kan skærmen vippes op, kameraet stilles på gulvet, og så er det nemt oppefra at komponere det perfekte skud. Tilsvarende kan du ved at vippe skærmen ned holde kameraet op i strakt arm og fotografere hen over hovedet på dem, der står foran.

Konklusion

Canon PowerShot S5 IS er et godt kamera, men alderen tynger. Til den pris opvejer flot video og en god skærm ikke den svage 12x zoom.

Canon PowerShot S5 IS

GODT & SKIDT

6,3

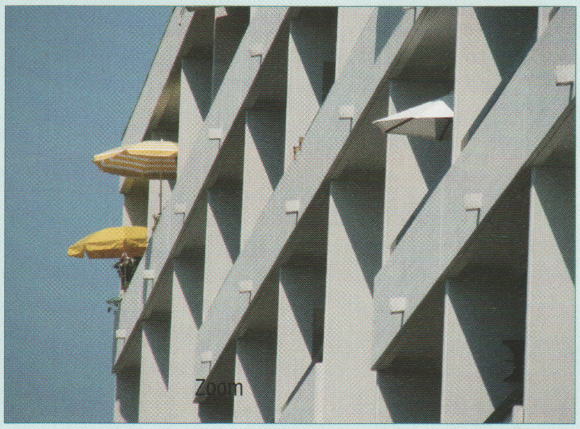
- ▲ God skærm og søger
- ▲ Fremragende video
- ▼ Tungeste kamera
- ▼ Beskedent zoomområde
- ▼ Kornede billeder ved høj ISO

TEKNISKE INFORMATIONER

• Opløsning	8,0 megapixels
• Skærm	2,5 tommer
• Drejelig skærm	Kan vippes og drejes
• Filformater	JPEG, AVI
• Zoomområde	12x, svarer til 36-432mm
• ISO-område	80-1600
• Batteritype	AA-batterier (4 stk.)
• Hukommelseskort	SD/SDHC
• Hukommelse	32 MB, kort
• Mål	11,7 x 8,0 x 7,8 cm
• Vægt med kort og batteri	570 gram

Nærmeste forhandler oplyses af Canon på tlf.: 70 15 50 05
www.canon.dk

Pris: 3.299 kr.

12x zoom er beskedent, men nok til at lave sjove og anderledes kompositioner.

FUJIFILM FINEPIX S8000FD

Fujifilm FinePix S8000fd: Kameraet ligger rigtig godt i hånden.

Skærm og søger kan desværre pynte på billedet og vise det flottere, end det egentlig er.

Stor zoom – lille pris

Specifikationerne er imponerende: Der er 18x zoom fra god vidvinkel til kraftig tele, der er billedstabilisering, lysfølsomhed helt op til ISO 6400 og ansigtsgenkendelsesautomatik og alt sammen til en meget rimelig pris. Men virkeligheden er mere nuanceret: Ansigtsgenkendelsen er ikke bedre, end at den bider sig fast i alt rundt – også fx ure og hjulkapsler. Ofte ser billederne rigtig flotte ud på skærmen, men når man får dem hjem på computeren, kan farverne være forkerte eller billedet være for mørkt. Det havde været bedre at vide det under optagelsen, så man kunne tage billedet om.

Eksponeringen er sikker. Under gode lysforhold bliver kontrasten dog så høj, at skyggerne bliver mørke uden detaljer. Op til ISO 400 er billederne meget finkornede. Derefter bliver billederne gradvist mere kornede. Over ISO 1600 optager kameraet ved kun 4 megapixels. Detaljegengivelsen er dog meget fin, så store print kan blive rigtig flotte. Zoomen er skarp, men fortegner i vidvinkelindstillingen og mister en smule skarphed, når man zoomer helt tæt på.

Menusproget er engelsk, men kameraet ligger rigtig godt mellem hænderne, og det er nemt at indstille de forskellige funktioner. Dog er zoomknappen for langsom.

Konklusion

Fujifilm FinePix S8000fd er en klar vinder bedømt på pris og specifikationer, men i virkeligheden spænder kameraet lidt for ofte ben.

Fujifilm FinePix S8000fd

GODT & SKIDT

5,8

- ▲ **Ideelt zoomområde**
- ▲ **God eksponering**
- ▼ **Engelsk menu**
- ▼ **Upræcis skærm**
- ▼ **Kornede billeder ved høj ISO**

TEKNISKE INFORMATIONER

• Opløsning	8,0 megapixels
• Skærm	2,4 tommer
• Drejelig skærm	Nej
• Filformater	JPEG, AVI
• Zoomområde	18x, svarer til 27-486mm
• ISO-område	80-6400
• Batteritype	AA-batterier (4 stk.)
• Hukommelseskort	xD eller SD
• Hukommelse	58 MB, indbygget
• Mål	11,1 x 7,8 x 7,9 cm
• Vægt med kort og batteri	490 gram

Nærmeste forhandler oplyses af Fujifilm på tlf.: 45 66 22 44
www.fujifilm.dk

Pris: 2.495 kr.

Billederne kan blive knivskarpe, men skyggerne savner detalje.

KODAK EASYSHARE Z812 IS

Batteriet skal helst være af CRV3-typen, men det er dyrt og svært at finde.

Kodak Z812 IS har optisk billedstabilisering i objektivet.

Klar til HD-video

Kodak Z812 IS forener tre kvaliteter, vi godt kan lide. Det er lidt mindre end de andre, det har en ganske kraftig zoom, og så koster det ikke alverden.

Billedkvaliteten er også generelt udmærket med fin detaljegengivelse og pæne farver, herunder gode hudtoner. Korn reduceres med indbygget støjreduktion, og billedkvaliteten er tiltalende også på høj ISO. Med højeste ISO reduceres opløsningen dog til 2,2 megapixels. På billedsiden er blitzen det svageste led: Den har lidt svært ved at lyse tilstrækkeligt op.

Et af Kodaks salgsargumenter er, at kameraet kan optage HD-video. Det er også rigtigt, men det er i den beskedne 720p-kvalitet. For at se den skal man tilmed købe en HD-dockingstation til yderligere 995 kroner. Taget direkte ud af kameraet er videokvaliteten klart dårligere end Canons.

Tidligere Kodak-kameraer har reageret meget langsomt, men det går den rigtige vej med en opstartstid på 1,5 sekunder. Udløseren er præcis, hvis ellers autofokusfunktionen får fat, men kameraet er stadig 5,5 sekunder om at gemme et JPEG-billede i bedste kvalitet. Batteriet er af litium CRV3-typen, og det er både dyrt og svært at finde. To AA-batterier kan bruges i stedet, men der fik vi kun 30 billeder, før batterierne var flade.

Konklusion

Kodak EasyShare Z812 IS er et udmærket kamera, men det er langsomt, batteriet er besværligt, og du kan få mere kvalitet for pengene.

Kodak EasyShare Z812 IS

Kategori	Karakter (0–10)
BILLEDKVALITET	6
FUNKTIONER	4
BRUGERVENLIGHED	6
PRIS	4
VIDEO	4

GODT & SKIDT

5,1

- ▲ Pæn billedkvalitet
- ▼ Beskeden zoom
- ▼ Skuffende video
- ▼ Svag blitz
- ▼ Dyrt batteri

TEKNISKE INFORMATIONER

• Opløsning	8,2 megapixels
• Skærm	2,5 tommer
• Drejelig skærm	Nej
• Filformater	JPEG, MPEG-4
• Zoomområde	12x, svarer til 36-432mm
• ISO-område	64-3200
• Batteritype	Litium CRV3
• Hukommelseskort	SD
• Hukommelse	32 MB, indbygget
• Mål	10,8 x 7,4 x 7,6 cm
• Vægt med kort og batteri	395 gram

Nærmeste forhandler oplyses af Westheimer på tlf.: 44 85 34 00
www.kodak.com

Pris: 2.495 kr.

Billedkvaliteten bliver rigtig god, selv med et svært oplyst motiv i overskyet vejr.

OLYMPUS SP-560 UZ

SP-560 UZ er det kamera i testen, der ligger bedst i hånden.

Knapperne er velfungerende. Den nederste til højre styrer skygger og ansigtsgenkendelse.

Lækkert bygget

Når testens seks kameraer står ved siden af hinanden, virker *Olympus SP-560* mest elegant i design og materialevalg. Kameraet ligger godt i hånden, og den ru, gummibelagte overflade giver et solidt greb om tingene. Ikke mindst på superzoomkameraer er det væsentligt, da det kræver et godt greb og en rolig hånd at holde kameraet i ro, når man zoomer 18x ind.

Kameraets svage side er, at det er lidt langsomt. Opstart tager 2,4 sekunder. Udløseren kan være hurtig og præcis, men i teleområdet er autofokussen usikker, og kameraet reagerer langsommere. Det tager tre sekunder for kameraet at danne et JPEG-billede. RAW-billeder tager 20 sekunder. Motorzoomen hører ikke til de hurtigste. Skyggejustering kan aktiveres, så man får flere detaljer med i skyggerne i kontrastrige motiver som fx modlysoptagelser. Billedkvaliteten er god, men forsigtig. Justerer man skarphed og farvemætning op i den dansksprogede menu, får man flotte billeder lige til at printe. Zoomen er glimrende. Korn er acceptable op til ISO 1600, slemme på 3200 og på 6400 med så meget støjreduktion, at skarpheden mistes.

Olympus var først med et 18x-zoomkamera. Man hviler dog ikke på laurbærrene og har det første 20x-zoomkamera på vej.

Konklusion

Olympus SP-560 UZ er et lækkert kamera, der fortjener, at man justerer farvemætning og skarphed op. Så får man rigtig flotte billeder.

Olympus SP-560 UZ

BILLEDKVALITET
FUNKTIONER
BRUGERVENLIGHED
PRIS
VIDEO

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT — **6,5**

- ▲ Glimrende ergonomi
- ▲ Flot billedkvalitet
- ▲ Ideelt zoomområde
- ▼ Langsomt at arbejde med
- ▼ Højeste ISO ikke god nok

TEKNISKE INFORMATIONER

• Opløsning	8,0 megapixels
• Skærm	2,5 tommer
• Drejelig skærm	Nej
• Filformater	JPEG, RAW, AVI
• Zoomområde	18x, svarer til 27-486mm
• ISO-område	50-6400
• Batteritype	AA-batterier (4 stk.)
• Hukommelseskort	xD
• Hukommelse	47 MB, indbygget
• Mål	11,6 x 7,9 x 7,8 cm
• Vægt med kort og batteri	475 gram

Nærmeste forhandler oplyses af Olympus på tlf.: 44 73 47 00
www.olympus.dk

Pris: 3.499 kr.

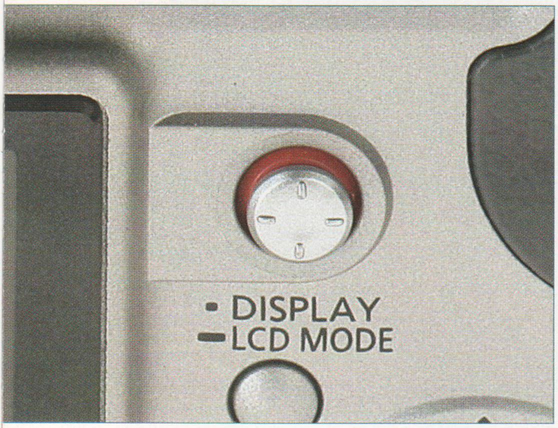

Vælges lav ISO manuelt, får man natbilleder næsten uden korn med *SP-560 UZ*.

PANASONIC LUMIX DMC-FZ18

Panasonic Lumix DMC-FZ18: Panasonic har satset mere på billedkvalitet end på lækker finish.

Den lille styrepind til højre for skærmen bruges til at komme rundt i menuen.

Flotte billeder

Panasonic DMC-FZ18 ser lidt spinkelt og billigt ud, men skinnet bedrager heldigvis. I virkeligheden er det et robust og funktionelt kamera. Kameraet fås i farverne sølv og sort.

Alle kræfter er sat ind på billedkvalitet. En modlysblænde medfølger, hvilket forbedrer skarphed og kontrast i solskin. Billedkvaliteten er glimrende med fornem detaljegengivelse og flot gengivelse af hudtoner.

Entusiasten har her alle muligheder for at arbejde manuelt og finindstille billedparametre som skarphed og farvegengivelse, og skal kvaliteten helt op at ringe, kan man fotografere i RAW-formatet.

Begynderen lades heller ikke i stikken. Kameraet stilles nemt om på fuld automatik. Det velkendte og nærmest kvalitetsgaranterende Leica-mærke står på zoomen, og det er da også testens bedste objektiv med et ideelt zoomområde og flot skarphed hele vejen.

Kameraet er et af testens mindste og ligger ikke særlig godt mellem store fotografhænder.

Det genopladelige litiumionbatteri gør det lettere end kameraer med 4x AA-batterier. Menusystemet er desværre på engelsk, men velfungerende og nemt at navigere rundt i med det lille joystick.

Konklusion

Panasonic Lumix DMC-FZ18 er fuldstændig koncentreret om det, det handler om: mange indstillingsmuligheder og glimrende billedkvalitet.

Panasonic Lumix DMC-FZ18

GODT & SKIDT — **6,8**

- ▲ Glimrende billedkvalitet
- ▲ Ideelt zoomområde
- ▲ Modlysblænde medfølger
- ▲ Genopladeligt batteri med i prisen
- ▼ Ikke dansk menu

TEKNISKE INFORMATIONER

Opløsning	8,0 megapixels
Skærm	2,5 tommer
Drejelig skærm	Nej
Filformater	JPEG, RAW, AVI
Zoomområde	18x, svarer til 28-504mm
ISO-område	80-6400
Batteritype	Genopladeligt litiumion
Hukommelseskort	SD/SDHC
Hukommelse	27 MB, indbygget
Mål	11,8 x 7,5 x 8,8 cm
Vægt med kort og batteri	408 gram

Nærmeste forhandler oplyses af Panasonic på tlf.: 43 20 08 00
www.panasonic.dk

Pris: 3.499 kr.

Detaljegengivelse og skarphed er fornem, især på lav ISO.

SONY CYBER-SHOT DSC-H50

2008 K TEST-VINDER

Sony Cyber-shot H50 har med 9 megapixels testens højeste opløsning.

3-tommer-skærmen er noget større end de andre i testen.

Sikker testvinder

Mange nye professionelle kameraer har store 3-tommer-skærme, men i denne test er det kun *Sony H50*. Skærmen kan tilmed vippes trinløst fra lodret op til lodret ned, men ikke drejes. Når man først har prøvet Sonys store skærm, er der ikke rigtig noget ved de andre. Ulempen er, at den sluger en del strøm, men et genopladeligt batteri er her med i prisen, og et ekstra batteri kan fås for 400 kroner. Menusystemet er på dansk, men ikke specielt logisk opbygget.

15x-zoomen savner lidt vidvinkel og tele. Den fortegner på vidvinkel, og billedhjørnerne bliver lidt mørke, men når det er sagt er den ellers knivskarp. Autofokus er hurtig og præcis. Eksponeringen er fremragende, farvegengivelsen fornem, også i gråvejr, og skarphed og detaljegengivelse er absolut i top. Kameraets Auto ISO-indstilling tilpasser sig lysforholdene på bedste måde, og billedkvaliteten opleves som endog rigtig god.

Med "Nightshot"-funktionen kan man fotografere i mørke uden blitz i stærkt kornet sort-hvid. Kvaliteten bliver bedst under fem meter, da motivet her lyses op af autofokussens usynlige infrarøde lys. Billeder kan vises i HD-kvalitet på et 1080i-kompatibelt tv, men video kan dog ikke optages i HD.

Konklusion

Sony Cyber-shot DSC-H50 vinder testen med sin forrygende skærm og billedkvalitet, der gør det til en fornøjelse at tage flotte billeder.

Sony Cyber-shot DSC-H50

BILLEDKVALITET
FUNKTIONER
BRUGERVENLIGHED
PRIS
VIDEO

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

7,1

- ▲ Flot billedkvalitet
- ▲ Enorm vipbar skærm
- ▲ Gode billeder i mørke uden blitz
- ▼ Ulogisk menusystem
- ▼ Savner især vidvinkel

TEKNISKE INFORMATIONER

• Opløsning	9,0 megapixels
• Skærm	3,0 tommer
• Drejelig skærm	Kan vippes op og ned
• Filformater	JPEG, MPEG-1
• Zoomområde	15x, svarer til 31-465mm
• ISO-område	80-3200
• Batteritype	Litiumion
• Hukommelseskort	Memory Stick Duo
• Hukommelse	15 MB, indbygget
• Mål	11,6 x 8,1 x 8,6 cm
• Vægt med kort og batteri	547 gram

Nærmeste forhandler oplyses af Sony på tlf.: 43 55 70 00
www.sony.dk

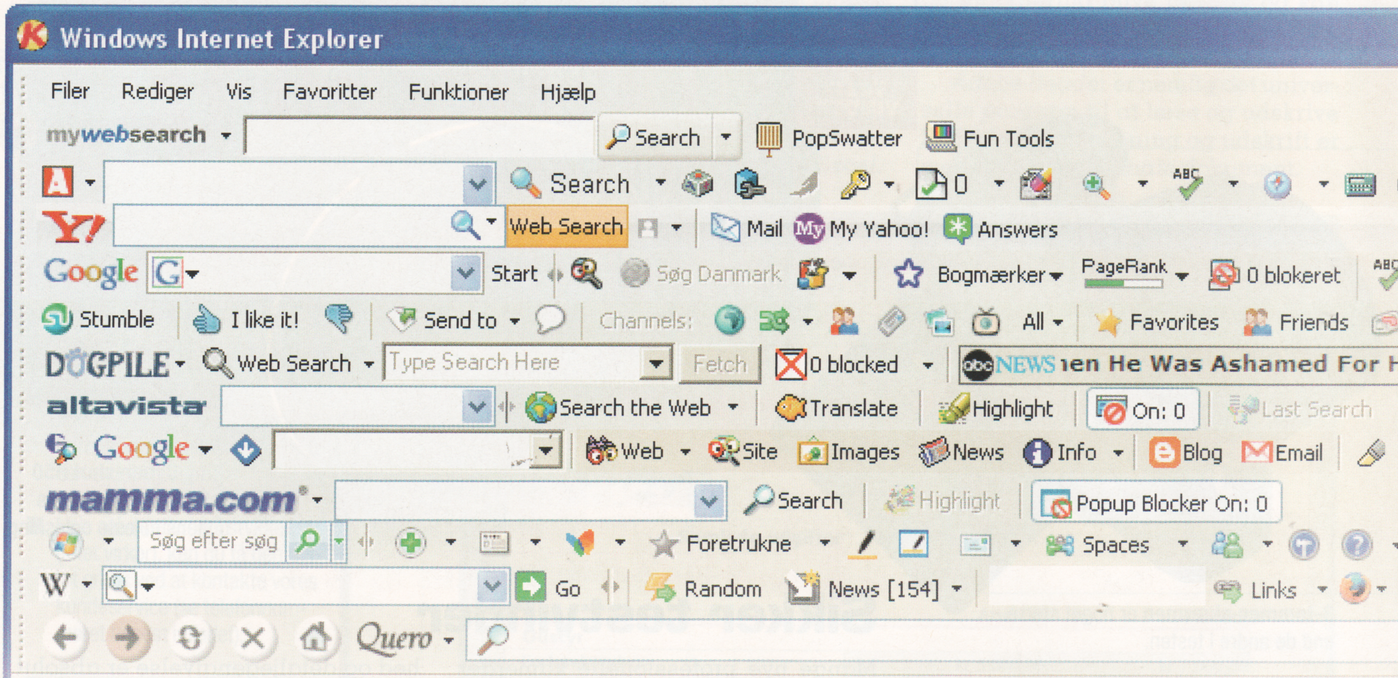
Pris: 3.399 kr.

Nightshot-funktionen gør det muligt at fotografere ved infrarødt lys uden flash i totalt mørke.

STORTEST

af 12 gratis værktøjslinjer

Når alle værktøjslinjer i denne test er aktiveret i *Internet Explorer*, er der ikke meget plads til at vise en hjemmeside.

Kort og godt om programmerne

Navn	Virker med	Søge-maskine	Windows-version	Pris	Funktioner/muligheder (KARAKTER)	Anvendelighed (KARAKTER)	Brugervenlighed (KARAKTER)	Samlet karakter
Google Toolbar	Internet Explorer og Firefox	Google	XP og Vista	Gratis	8	8	7	7,8
Yahoo! Toolbar	Internet Explorer og Firefox	Yahoo!	XP og Vista	Gratis	5	5	8	5,8
Windows Live Toolbar	Internet Explorer	Valgfri	XP og Vista	Gratis	9 ✓	9 ✓	9 ✓	9 ✓
MyWebSearch	Internet Explorer	Google, Yahoo! og Ask.com	XP	Gratis	4	3	3	3,5
Advanced Searchbar	Internet Explorer	Valgfri	XP og Vista	Gratis	7	4	5	5,8
Groowe Search Toolbar	Internet Explorer og Firefox	Valgfri	XP	Gratis	5	5	5	5,0
StumbleUpon	Internet Explorer og Firefox	Valgfri	XP og Vista	Gratis	7	9 ✓	7	7,5
AltaVista	Internet Explorer	AltaVista	XP og Vista	Gratis	5	4	5	4,8
Mamma.com Toolbar	Internet Explorer	Mamma.com	XP	Gratis	6	6	7	6,3
Dogpile Toolbar	Internet Explorer	Valgfri	XP og Vista	Gratis	8	5	7	7,0
Wikipedia Toolbar	Internet Explorer og Firefox	Google	XP og Vista	Gratis	7	8	7	7,3
Quero Toolbar	Internet Explorer	Valgfri	XP og Vista	Gratis	5	5	5	5,0

Masser af nye funktioner til din browser

Værktøjslinjer lover at give dig masser af ekstra funktioner i din browser, men duer de egentlig til noget? Vi tester 12 forskellige af slagsen.

Værktøjslinjer er små programmer, der lægger sig oven på et "rigtigt" program for at give det ekstra funktioner. Værktøjslinjerne kan fås til flere programmer, men de allerfleste er beregnet til *Internet Explorer*.

De ekstra funktioner, som værktøjslinjerne tilbyder, kan fx være et søgefelt til en bestemt søgemaskine, en funktion til at holde styr på dine foretrukne websider eller en printmenu. Ofte vil der være en værktøjslinje som sidegevinst, når du installerer forskellige programmer. Blandt andet har mange printere værktøjslinjer som en del af den medfølgende programpakke, og visse programmer sniger ekstra værktøjslinjer ind i din browser, hvis du ikke er vågen og siger nej tak.

En god værktøjslinje giver dig muligheder, som du ikke havde i forvejen, og dem findes der heldigvis en del af. Det gælder for eksempel de knapper, der fungerer som genveje til forskellige funktioner og tjenester på nettet. Nogle værktøjslinjer formår at forbedre dine søgninger, for eksempel ved at fremhæve ordene i søgelisten.

Her tester vi 12 forskellige gratis værktøjslinjer – eller "toolbars", som de også kaldes – for at se, hvad de kan, og om de gør livet på nettet både sjovere og lettere, som de gerne skulle.

SÅDAN TESTEDE VI

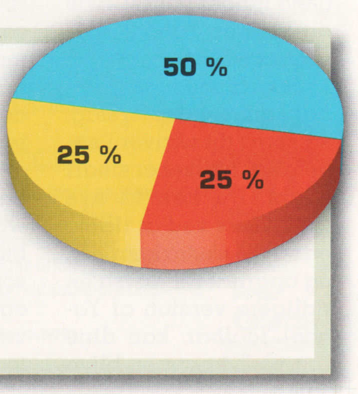
De testede værktøjslinjer blev alle installeret på den samme computer og blev testet sammen med *Internet Explorer 7*. Vi vurderede, om deres funktioner er relevante og/eller nyttige, og hvor lette funktionerne er at bruge. Vi undersøgte også, om funktionerne fandtes i browseren i forvejen. Vi kiggede på, om det var muligt at til- eller fravælge nogle af funktionerne i den enkelte værktøjslinje, og hvorvidt man kunne justere funktionerne. Vi vurderede også, om det var nemt at fjerne dem igen.

VÆGTNINGEN AF KARAKTERER

For hver værktøjslinje har vi givet det enkelte stykke af lagkagen en karakter mellem 1 og 10. Karaktererne i de enkelte stykker er herefter blevet vægtet i forhold til de procentsatser, der er vist i lagkagen, og så lagt sammen. Tallene er afrundet.

SÅDAN VÆGTER VI

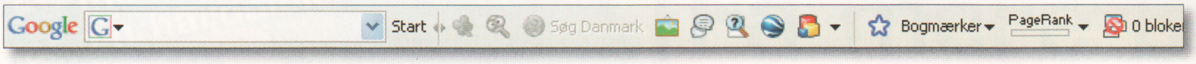
- Funktioner/muligheder
- Anvendelighed
- Brugervenlighed

Af Ole Krog.

GOOGLE TOOLBAR

Nyttige redskaber på dansk

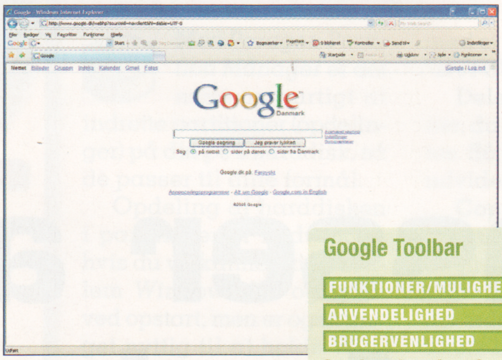

Det første man lægger mærke til i Googles værktøjslinje, er en søgerude, der viser forslag, efterhånden som man skriver. Søgeruden kommer også med forslag til websider, så du ikke behøver at kende den fuldstændige adresse.

Søgemaskinen, der bruges her, hedder naturligvis Google. Når du besøger en webside, kan du se sidens vigtighed på en skala. "PageRank" fungerer ved, at brugerne sender oplysninger til Google om de websider, de besøger, så denne funktion skal du udtrykkelig give tilladelse til, når du installerer programmet. Med *Google Toolbar* får du også en stavekontrol, som retter dine stavefejl i webformularer og webbaserede mailprogrammer. Desuden er der pop-up-blokering, der forhindrer, at nye sider dukker op, uden at du har bedt om det. Det samme findes dog også i nyeste version af *Internet Explorer*.

En fiks funktion er "Find ord", der finder alle forekomster af de søgte ord på den viste hjemmeside. Værktøjslinjen fra Google fås både til *Internet Explorer* og til *Firefox*, men det er ikke alle funktionerne, der virker i *Firefox*.

Konklusion
De fleste funktioner i *Google Toolbar* er højst relevante og gør browseren til et bedre værktøj.

Google Toolbar har en del funktioner, der kan justeres og finindstilles efter dit særlige søgebehov.

2008 – KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

Google Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

- ▲ Søgefelt med forslag
- ▲ Flere funktioner kan tilføjes
- ▲ Dansksproget
- ▲ Avancerede funktioner
- ▼ Kan sladre om dine webbesøg

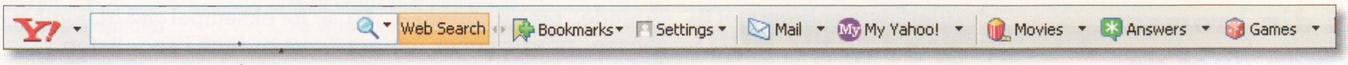
7,8

Pris: Gratis

http://toolbar.google.com

YAHOO TOOLBAR

Overflødige genveje

Yahoo! Toolbar spørger pænt under installationen, om du vil bruge Yahoo! som både søgemaskine og startside. Du kan takke ja eller nej, uden at det går ud over funktionaliteten. Til gengæld fanger bordet, hvis du vælger Yahoo! som søgemaskine.

Som hos *Google Toolbar* kommer der forslag, så snart du skriver i søgefeltet, hvilket er smart tænkt. Du kan få nye funktioner ved at tilføje en række ekstra knapper, og opgraderer du fra en tidligere version af *Yahoo! Toolbar*, kan dine "gamle" knapper blive gendannet. De fleste af funktionerne er faktisk bare genveje til forskellige ting, som Yahoo! har en eller anden interesse i. Der er fx knapper, der fører til websteder med spil, film og Yahoo!'s eget gratis postprogram. De samme funktioner kunne man sagtens opnå ved at have en række links under "Foretrukne" i sin internetbrowser.

Hvad der umiddelbart ligner et nyttigt anti-spywareprogram, er også blot et link til et program, som man kan downloade og installere. Det behøver man ikke en ekstra toolbar til, og der er med andre ord ikke særlig mange funktioner, der forbedrer browseren.

Konklusion
Det meste kan opnås næsten lige så nemt uden *Yahoo! Toolbar*.

Yahoo! Toolbar er udmærket som søgeværktøj, men indeholder mange overflødige funktioner.

Yahoo! Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

- ▲ Søgefelt med forslag
- ▲ Valgfri søgemaskine
- ▲ Pænt og overskueligt
- ▼ Links skjult som funktioner
- ▼ Ikke rigtig noget nyt

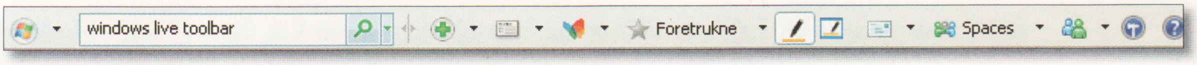
5,8

Pris: Gratis

http://toolbar.yahoo.com

WINDOWS LIVE TOOLBAR

Gennemført brugbar

2008 TEST-VINDER

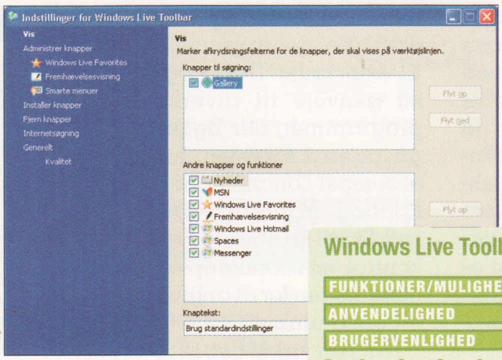
Windows Live Toolbar tilbyder at installere en mængde indhold og programmer ud over selve værktøjslinjen. Man kan også sige ja til at bruge *Windows Live Search* som standardsøgemaskine. Gør man det, kommer der straks en protest fra Google, der mener, at det må være en fejl. Mange værktøjslinjer er ikke særlig tolerante over for ændringer af standardsøgemaskinen.

Windows-værktøjslinjen virker meget gennemført. En særlig funktion er muligheden for at finde søgeord på en side. Ordene bliver fremhævet med farver, og hele siden bliver vist i et lille vindue, hvor du kan vælge, hvilket af dine søgeord du vil finde, og gå frem og tilbage til alle forekomster. En meget brugbar funktion.

Windows Live Toolbar byder også på direkte adgang til blandt andet *Windows Messenger* og til Hotmail, og der er adgang til en omfattende hjælpemenu.

Konklusion

Windows Live Toolbar ligger klart foran de andre og løber velfortjent af med sejren i denne test. Værktøjslinjen er gennemtænkt og tilfører din hverdag på nettet en række klare forbedringer. Og så er hele molevitten på dansk.

Windows Live Toolbar gør det muligt at skræddersy de fleste funktioner.

Windows Live Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

- ▲ Fremhævning af søgeord
- ▲ Mange brugbare funktioner
- ▲ Næsten alt kan indstilles
- ▲ God hjælpemenu
- ▲ Gennemført

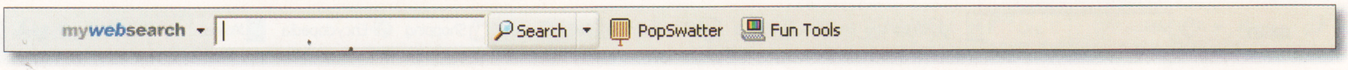
9,0

Pris: Gratis

http://toolbar.live.com

MYWEBSEARCH TOOLBAR

Intet nyt til din browser

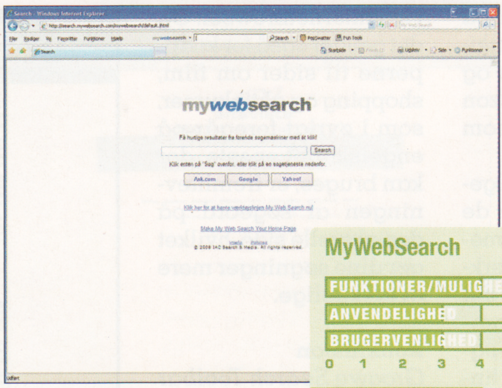
MyWebSearch indeholder ikke ret mange funktioner. Søgefeltet er specielt derved, at det ikke bruger en enkelt søgemaskine, men derimod hele tre, nemlig Yahoo!, Google og Ask.com. Sidstnævnte er god til spørgsmål som blandt andet hvordan, hvorfor, hvor og hvor ofte. Søgemaskinen er dog mindre velegnet til at finde svar på dansk, så engelskkundskaber er en klar fordel for at udnytte søgningen optimalt.

Resultaterne bliver dog ikke mere præcise af, at værktøjslinjen anvender tre forskellige søgemaskiner, så det kan være svært at se fidusen i det. Du kan dog vælge at få vist resultater fra blot en af søgemaskinerne. Ud over dette er der pop-up-blokering og links til blandt andet ikoner og smileys.

Værktøjslinjen er yderst svær at fjerne igen, når den først er installeret på pc'en. Det kræver et godt anti-spywareprogram, før du slipper helt af med den.

Konklusion

Alt i alt er *MyWebSearch* en temmelig ligegyldig konstruktion, som ikke har nogen særlig berettigelse i toppen af din browser. Vi kan ikke anbefale dig at bruge tid på *MyWebSearch*, der tilmed indsamler oplysninger om dine søgninger og kan sløve din pc.

MyWebSearch Toolbar tilfører intet væsentligt nyt til din internetbrowser.

MyWebSearch

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

- ▲ Enkel
- ▼ Sløver din pc
- ▼ Tilfører ikke nye funktioner
- ▼ Virker ikke seriøs
- ▼ Minder om spyware

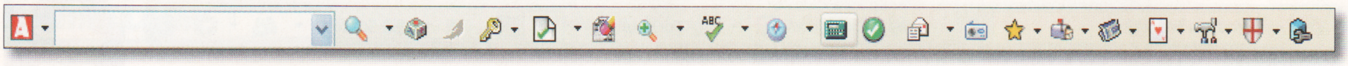
3,5

Pris: Gratis

www.mywebsearch.com

ADVANCED SEARCHBAR

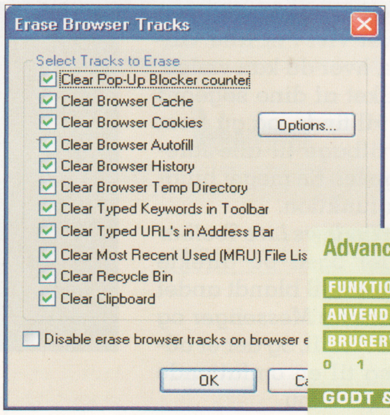
Uavanceret værktøj

Der sker virkelig noget med browseren, når man installerer *Advanced Searchbar*. Der dukker så mange knapper og funktioner op i menulinjen, at man lige må tjekke, om der skulle være slået flere værktøjslinjer til på samme tid. Det er ikke tilfældet – der er bare en hulens masse knapper i værktøjslinjen.

Programmet tilføjer hele 19 ekstra knapper, og der kan tilføjes endnu flere. Som hos Yahoo!'s toolbar er de fleste knapper i *Advanced Searchbar* blot genveje, som lige så godt kunne ligge i god orden under "Foretrukne". Det er dog ikke dem alle, der er genveje til websteder. Der er også genveje til diverse programmer, der ligger på pc'en i forvejen, for eksempel *Lommeregner*, *Kontrolpanel* og diverse spil. Dertil kommer stavekontrol, en zoomknap og muligheden for at angive dit postnummer.

Alt i alt virker det, som om der er brugt en kulskovl til at hælde funktioner på værktøjslinjen, og at dens primære opgave ikke er at gøre din browser til et bedre sted at være, men at overgå de andre toolbars i antallet af funktioner.

Advanced Searchbar tilbyder at slette alle oversigter, cookies med videre, hver gang browseren lukkes, så ingen kan se, hvilke websider man har besøgt. Det er irriterende, men kan dog slås fra.

Konklusion

Advanced Searchbar byder på mange funktioner, der for de flestes vedkommende findes på pc'en i forvejen.

Advanced Searchbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5,8

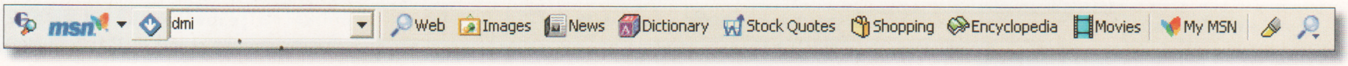
GODT & SKIDT
- ▲ Mange funktioner
- ▲ Meget kan indstilles
- ▼ Vil slette alle browserspor
- ▼ Få nyttige funktioner
- ▼ Uoverskueligt

Pris: Gratis

www.advancedsearchbar.com

GROOWE SEARCH TOOLBAR

Masser af søgemaskiner

Denne toolbar byder på en hel masse søgemaskiner, lige fra Google og Yahoo! til eBay, Amazon og mindre kendte som Dogpile og Mamma.

Der er adgang til søgemaskinerne og alle de andre funktioner via menuer og knapper i værktøjslinjen. Således er det ikke kun muligt at foretage almindelige søgninger, men også at finde henvisninger til jobsøgning, downloads og meget andet.

Det er bare ikke særlig imponerende, for man kunne lige så godt have søgemaskinerne arrangeret under "Foretrukne" i sin internetbrowser. Og det gælder også for knapperne til sider om film, shopping og aktiekurser, som i øvrigt foregår på engelsk. Det eneste, der kan bruges, er fremhævningen af søgeord på den aktuelle side, hvilket gør dine søgninger mere overskuelige.

Konklusion

Groowe Search Toolbar har samlet en hel masse søgemaskiner og arrangeret dem smukt i en drop down-menu. Men det giver ikke bedre funktionalitet til din browser og din daglige dosis internet.

Groowe Search Toolbar samler mange søgemaskiner, men tilføjer intet nyttigt nyt til din browser.

Groowe Search Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

5,0

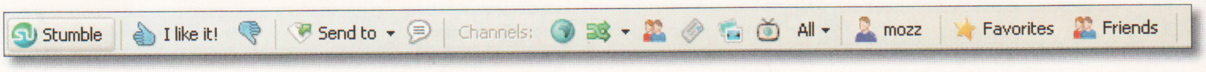
GODT & SKIDT
- ▲ Masser af søgemaskiner
- ▲ Fremhævning af søgeord
- ▼ Ikke bedre funktionalitet
- ▼ Funktioner er bare genveje
- ▼ Links til engelske sider

Pris: Gratis

www.groowe.com

STUMBLEUPON

Sjov og anderledes

KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER 2008

Værktøjslinjen *StumbleUpon* adskiller sig en del fra de øvrige testdeltagere. For det første fordi man først skal oprette en konto og logge sig ind, før man kan bruge den. For det andet fordi dens hovedfunktion ikke finder noget bestemt, men derimod noget, der interesserer dig.

Når du opretter en konto, skal du afkrydse dine interesseområder, fx sport, kunst og film. Når du så efterfølgende klikker på knappen "Stumble", vises en tilfældig hjemmeside, der gerne skulle indeholde noget af det, du interesserer dig for. Er det tilfældet, kan du klikke på en knap for at fortælle, at du kan lide siden. Så vil *Stumble* gemme siden som favorit og forsøge at vise flere sider som den. Du kan også skrive kommentarer til siderne og læse, hvad andre *Stumble*-brugere mener om den. Hvis du ikke synes om den fundne side, klikker du blot på knappen med den nedadvendte tommelfinger, og *Stumble* vil aldrig vise siden igen. Det er også muligt at vælge et mere specifikt emne inden for en af de kategorier, man har angivet som værende interessante. Genialt, hvis du surfer rundt uden at lede efter noget bestemt.

StumbleUpon finder hidtil uopdagede sider baseret på dine interesser – dog ikke danske sider.

Konklusion

StumbleUpon virker faktisk overbevisende og er underholdende, men gør ikke rigtigt din browser til et bedre værktøj.

StumbleUpon

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

- ▲ Finder interessante sider
- ▲ Perfekt til tidsfordriv
- ▲ Kontakt med andre brugere
- ▼ Kan ikke finde noget bestemt
- ▼ En smule langsom

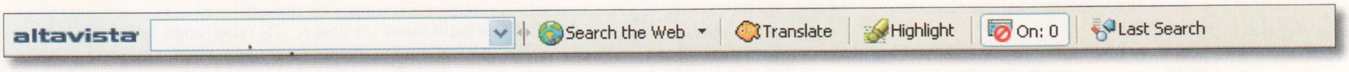
7,5

Pris: Gratis

www.stumbleupon.com

ALTAVISTA

Simpel og overflødig

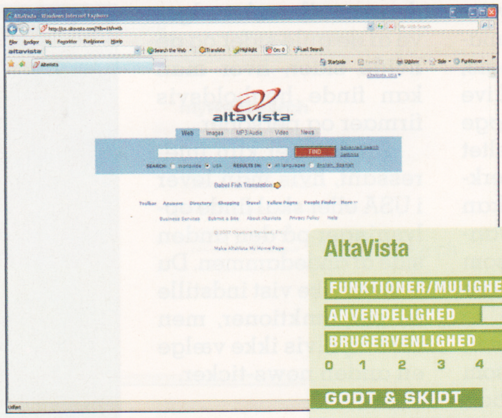

AltaVista var en af de største søgemaskiner, indtil Google tog over. Måske vil AltaVista have revanche, for din startside bliver helt uden din accept sat til at være AltaVista, når du installerer denne værktøjslinje.

Den eneste funktion, der ikke findes i *Internet Explorer* i forvejen, er oversættelsesfunktionen *Babelfish*. Det er et maskinoversættelsesprogram, der kan oversætte en del sprog til eksempelvis engelsk og omvendt. Resultaterne er ikke altid lige heldige, men du kan eksempelvis godt oversætte en kinesisk tekst til engelsk eller tysk, så den bliver nogenlunde forståelig.

Og dybest set er funktionen i værktøjslinjen også blot et link til *Babelfish*-siden på nettet.

Ellers er der, hvad man kan forvente: søgefelt og fremhævelse af ord på en side. Der kan tilføjes nye knapper, og visse funktioner kan indstilles. Man kan dog ikke vælge en anden søgemaskine til søgefeltet.

AltaVista-værktøjslinjen giver hurtig adgang til oversættelse på internettet.

Konklusion

AltaVistas værktøjslinje har ikke den store berettigelse. Browseren kan de fleste ting i forvejen.

AltaVista

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

- ▲ Oversættelsesfunktion
- ▲ Fremhævning af tekst
- ▼ Ikke mange funktioner
- ▼ Ændrer startsiden
- ▼ Lidt overflødig

4,8

Pris: Gratis

www.altavista.com/toolbar/

MAMMA.COM TOOLBAR

God til ord

Mamma.com Toolbar er den eneste toolbar i testen, der skal installeres direkte fra producentens hjemmeside. Alle de andre kan downloades og installeres senere.

Forskellen betyder, at *Internet Explorer* nægter at være med, før man går ind og ændrer på sikkerhedsindstillingerne i webbrowseren.

Mamma.com Toolbar bruger sin egen søgemaskine, som kaldes "The mother of All Search Engines" eller "Alle søgemaskiners moder". Den finder nu ikke tilnærmelsesvis så mange resultater som eksempelvis Google eller Yahoo!. Værktøjslinjen har også en pop-up-blokering og så en lille smart funktion: Med et klik kan man søge på et bestemt ord på siden. Det kan flere af de andre værktøjslinjer her i testen også, men her behøver man ikke nøjes med at søge efter de ord, som blev brugt til den overordnede søgning, man kan bare skrive et ord. Ordet bliver så markeret på siden.

Konklusion
Find-ord-funktionen er smart, men ellers er der ikke meget at komme efter i *Mamma.com*.

Mamma.com Toolbars styrke er en funktion, der nemt finder et specifikt ord på en hjemmeside.

Mamma.com Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT
- ▲ God find-ord-funktion
- ▲ Tilføj og fjern knapper
- ▼ Svær at installere
- ▼ Få funktioner
- ▼ Utilstrækkelig søgefunktion

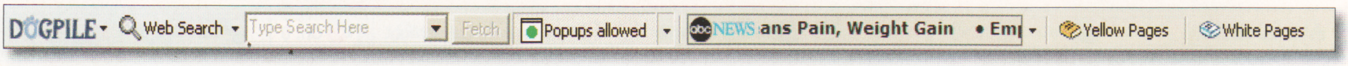
6,3

Pris: Gratis

www.mamma.com

DOGPILE TOOLBAR

Gennemført for amerikanere

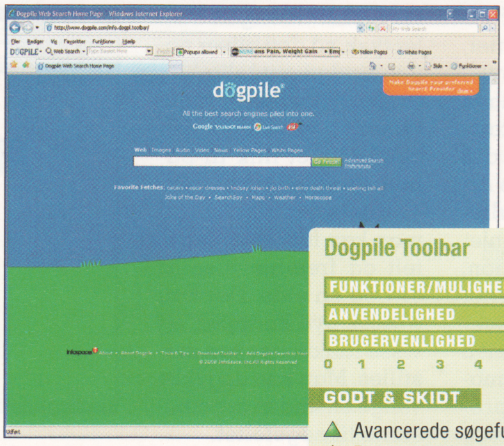

Dogpile Toolbar benytter flere af de store søgemaskiner, herunder Google, Yahoo! og Windows Live Search. Man kan søge ved at skrive i søgefeltet som hos de andre værktøjslinjer, og man kan desuden foretage avancerede søgninger, som det kendes fra de store søgemaskiner.

Her er også samme fine find-ord-funktion, som i *Mamma.com Toolbar*, så man både kan søge på nettet og på den aktuelle side. "News-ticker" er et lille tekstfelt, hvor diverse nyhedstekster glider forbi, og så er der knapper med adgang til den amerikanske udgave af de gule sider og de hvide sider, hvor man kan finde henholdsvis firmaer og personer.

Alt dette er kun interessant, hvis man lever i USA eller skal finde oplysninger på den anden side af andedammen. Du kan ganske vist indstille en del funktioner, men eksempelvis ikke vælge en anden news-ticker.

Konklusion
Dogpile Toolbar virker meget gennemført og har fine søgefunktioner. Desværre er de fleste funktioner mest interessante for amerikanere.

Dogpile Toolbar byder på gode søgefunktioner via de bedste søgemaskiner.

Dogpile Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT
- ▲ Avancerede søgefunktioner
- ▲ Bruger de store søgemaskiner
- ▲ Find-ord-funktion
- ▼ Mest for amerikanere
- ▼ Få indstillingsmuligheder

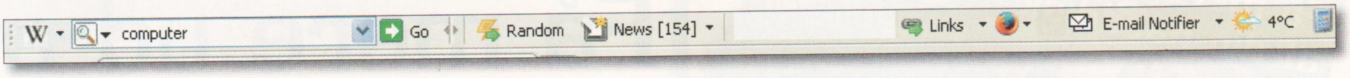
7,0

Pris: Gratis

www.dogpile.com

WIKIPEDIA TOOLBAR

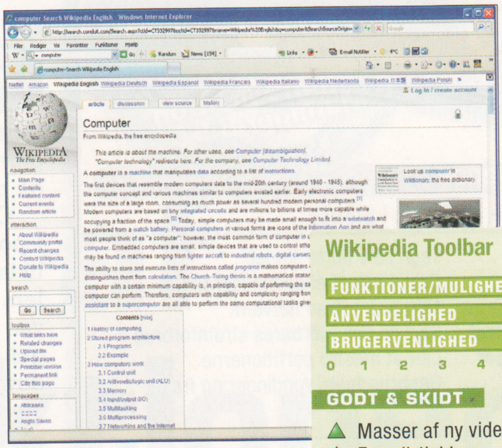
Søger i leksikon på nettet

Wikipedia er en populær encyklopædi, der er tilgængelig ganske gratis på nettet. Brugerne af tjenesten kan selv bidrage til indholdet, der findes på adskillige sprog, herunder også dansk. Den danske udgave er dog ikke nær så omfattende som den engelsksprogede udgave.

Wikipedia Toolbar lader dig nemt og hurtigt søge og få adgang til Wikipedias indhold, og samtidig kan du søge via Google. Vi savner dog muligheden for at indstille søgefunktionerne mere specifikt end blot at vælge blandt de få udvalgte på en liste. Wikipedias værktøjslinje inkluderer blandt andet også blokering af popup-reklamer, en e-mail-tjekker og oprydning i browser-historik og cookies. Sidstnævnte bør bruges varsomt, da man ellers risikerer at fjerne nyttige adgangskoder til sine foretrukne websteder.

Du kan oprette genvejsknapper på værktøjslinjen til programmer som *Word*, *Outlook Express* og *Lommeregner* i Windows. Og du kan bl.a. også få en vejrudsigt, der konstant viser, hvor varmt eller koldt det aktuelle vejr føles.

Wikipedia Toolbar gør det nemt at slå især engelske ord og begreber op.

Konklusion
Wikipedia Toolbar er et nyttigt værktøj, der dog har mangelfulde søgemaskine-indstillinger.

Wikipedia Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

7,3

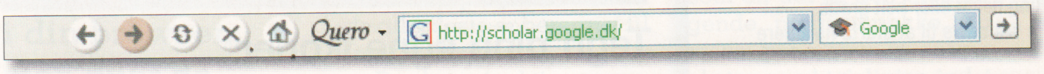
- ▲ Masser af ny viden
- ▲ E-mail-tjekker
- ▲ Nyttige funktioner
- ▼ Begrænsede søgeindstillinger
- ▼ Engelskkundskaber en fordel

Pris: Gratis

http://mywiki.ourtoolbar.com

QUERO TOOLBAR

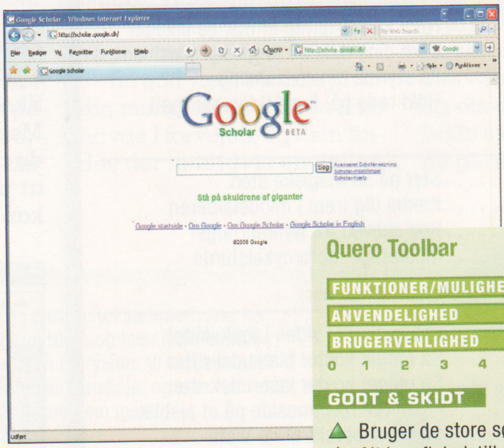
Anderledes design

Quero ser lidt anderledes ud end de andre testdeltagere. Knapperne er nemlig runde, og det er dejlig forfriskende. Desværre er de fine knapper bare en gentagelse af dem, der findes i *Internet Explorer* i forvejen. Det er så meningen, at man skal skjule de eksisterende knapper, og der er tilmed en vejledning til at gøre det, men det virker ærlig talt lidt fjollet.

Ud over dette er der ikke så mange funktioner, men de, der er, kan til gengæld indstilles på mange måder. For eksempel kan man indstille, hvordan pop-up-blokeringen skal virke, og man kan blokere for mange forskellige reklamer ved at lukke af for blandt andet flash-animationer. Det betyder så også, at man ikke kan se hjemmesider, hvor der bliver brugt flash til andet end reklamer.

Quero Toolbar giver desuden valg mellem adskillige af de mest populære søgemaskiner.

Quero Toolbar byder på et forfriskende design, men ingen ekstra funktioner.

Konklusion
Quero Toolbars fine udseende og mange indstillingsmuligheder kan ikke kompensere for, at værktøjslinjen reelt ikke giver nye funktioner.

Quero Toolbar

FUNKTIONER/MULIGHEDER
ANVENDELIGHED
BRUGERVENLIGHED
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

GODT & SKIDT

5,0

- ▲ Bruger de store søgemaskiner
- ▲ Alt kan finindstilles
- ▼ Ikke nye funktioner
- ▼ Knapper findes i forvejen
- ▼ Dårlig reklameblokering

Pris: Gratis

www.quero.com

INDHOLD PÅ CD 9▪2008

Aktuelle programmer – omtalt i bladet

Program	Beskrivelse
IcoFX	Tegn selv flotte ikoner
IrfanView	Gratis billedbehandlingsprogram
Network Stumbler	Mål dit trådløse netværk
Notebook Hardware Control	Styr på den bærbares strømforbrug
Paragon Partition Manager	Lær at mestre partitionerne
PhraseExpress	Genbrug faste vendinger og fraser

Sikkerhedscentret

Program	Beskrivelse
Ad-Aware 2007	Få has på reklameprogrammer
Avast! Antivirus	Væk med virus på din pc
LinkScanner	Beskyt dig mod farlige hjemmesider
Tjek dit kodeord	Er din adgangskode sikker nok?
SPAMfighter	Hold overflødige mails på afstand
ZoneAlarm	Beskyt din pc med en firewall

Værktøj

Program	Beskrivelse
CutePDF Writer	Gem ethvert dokument som PDF
FileZilla Client	Orden i filoverførslerne
Firefox	Hurtig og sikker webbrowser
GOM Player	Universel og flot medieafspiller
HP Smart Web Printing	Styr på udskrift fra browseren
IObit SmartDefrag	Hold orden på harddisken
JPEGCrops	Beskær dine digitale billeder
Register for Komputer for alle	Overblik over tidligere artikler
Skype	Ring billigt eller helt gratis
Startup Inspector	Få Windows til at starte hurtigere

Smagsprøver

Program	Beskrivelse
ImageBadger Converter	Nem konvertering af mange billeder
InviziVault	Gem dine data på krypteret partition
Music Collector	Få styr på din cd-samling
WorkTime	Hold rede på, hvad tiden går med

Spil

Program	Beskrivelse
DragonStone	Styr på de magiske sten
Glest	Kæmp dig frem i middelalderen
Magical Forest	Red skoven fra tømmerhugst
RedLynx Trials 2	Mesterlige motorcykelstunts

Udvalgte artikler fra bladet (PDF-format)

Artikel	Beskrivelse
HD-videoredigering	Redigering af video i topkvalitet
Prisen på blækprint	Så meget koster blækudskrifter
Prisen på laserprint	Så meget koster laserudskrifter
Serie: 123hjemmeside	Få en flot hjemmeside på et øjeblik
Serie: Sikkerhed i Vista	Sådan supersikrer du Vista

Video (MPEG-4-format)

Video	Beskrivelse
Opgradér hukommelsen	Det er nemt at sætte mere ram i din pc
Sæt tuner i computeren	Opgradering til at kunne se fjernsyn
Udskift strømforsyningen	Mere strøm og mindre støj i pc'en

PARAGON PARTITION MANAGER

Få mere ud af

Med *Paragon Partition Manager* er det nemt og hurtigt at indrette partitioner (opdelinger) på din pc's harddisk, så de passer til dine formål.

Opdeling af harddisken i partitioner er nødvendig, hvis du vil kunne skifte mellem *Windows XP* og *Vista* ved opstart, men er også meget nyttig til at holde Windows, dokumenter og multimediefiler adskilt, så de ikke tager pladsen fra hinanden. Det kan også være praktisk at give hver bruger af en computer en separat partition til sine data.

Programmet er opbygget omkring en samling guider, hvoraf de vigtigste er:

Create Partition: Det er fx nødvendigt, når du tager en ny harddisk i brug.

Format Partition: Udstyrer nyoprettede partitioner med et filsystem. Normalt er "NTFS" det bedste valg.

Delete Partition: Partitioner, du ikke bruger, kan slettes. Så bliver der plads til at udvide andre.

Copy Hard Disk: Denne funktion kopierer indholdet af en hel harddisk til en ny. Det er specielt nyttigt, hvis du udskifter computerens første harddisk.

Copy Partition: Her kopierer du en eksisterende partition over til en ny. Du får mulighed for at gøre den nye partition større.

Merge Partitions: Lader dig sammenlægge to partitioner uden bøvl. Data fra den nedlagte partition bliver lagt i en mappe på den sammenlagte partition.

Redistribute Free Space er en nem genvej til at omfordele pladsen på harddisken. Det kan fx være, hvis

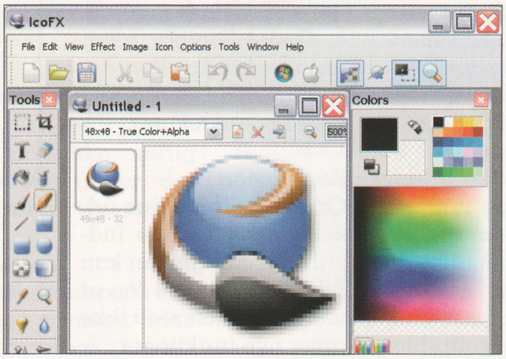
ICOFX

Tegn dine egne ikoner

IcoFX er et gratis tegneprogram, der kan tegne ikoner til Skrivebordet i Windows. Med programmet får du alle de nødvendige værktøjer til at pusle med pixels, så du kan tegne letgenkendelige ikoner. Du kan også få *IcoFX* til at importere ikoner fra andre programmer, eller du kan bruge billeder fra din pc, så ikonet dannes ud fra dine fotos.

www.icofx.ro

Læs mere om IcoFX på side 72

IcoFX viser ikonerne i en størrelse, der gør det nemt at rette på enkelte pixels.

CD-PRODUCENT
Henrik Ræder Clausen

CD-REDAKTØR
Steffen Slumstrup Nielsen

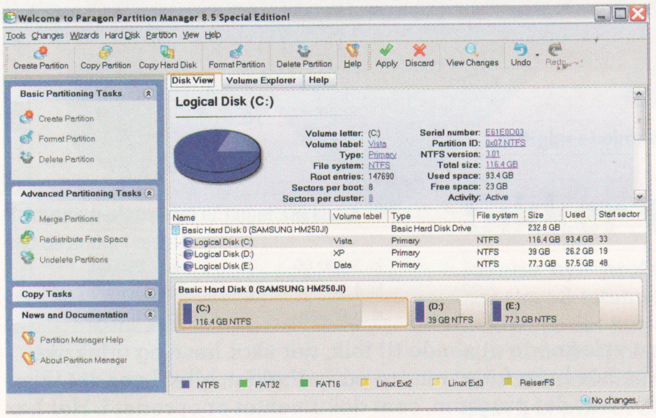
din harddisk

en af partitionerne er løbet tør for plads.

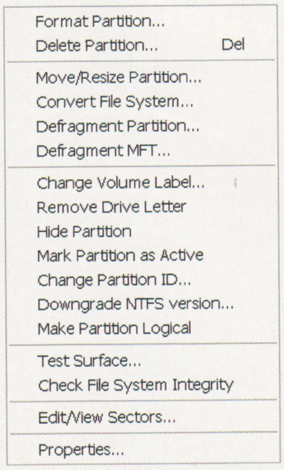
Undelete Partitions er et redningsværktøj, der kan bringe slettede partitioner tilbage.

Du kan uden videre kombinere flere guider efter hinanden. De forskellige processer sættes først endeligt i gang, når du klikker på den grønne fluebenskanp **Apply** i værktøjslinjen øverst.

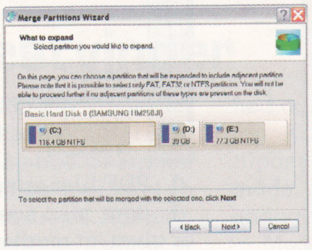
Læs meget mere om Partition Manager på side 62 i dette blad.

Partition Managers hovedvindue giver dig et grafisk overblik over harddiske og partitioner på din computer. Det er vigtigt at huske, at intet ændres på harddisken, før du klikker på knappen **Apply** (udfør) foroven.

Et højreklik giver genveje til de mest almindelige funktioner.

Partioner kan let lægges sammen i programmet og bevarer data fra begge partitioner.

REGISTRERING

REGISTRERING: *Paragon Partition Manager* er gratis. Det skal registreres, før installationen kan gennemføres. I det vindue, hvor du skal indtaste serienummeret, er der et link, der fører dig til registreringen på internettet.

OPGRADERING: Den nyeste udgave af *Partition Manager* hedder 9.0 og har en forbedret brugerflade og udnytter *Vista* bedre. Du får 30 procent rabat, hvis du inden 12. september bruger rabatkoden **BonnierPM90FF** i forbindelse med bestilling af version 9.0. **www.paragon-software.com**

OBS

TAG BACKUP: Når du ændrer partitioner, kan det påvirke data på din pc. *Partition Manager* er et gennemtestet program, men Paragon Software og Komputer for alle er ikke ansvarlige for datatab ved brug af programmet. Før du ændrer partitioner, bør du tage backup, fx til en ekstern harddisk.

NOTEBOOK HARDWARE CONTROL

Styr strømforbruget i den bærbare computer

Notebook Hardware Control er et program, der gør det langt nemmere at styre din bærbare computers strømforbrug og dermed få den længst mulige levetid ud af hver batteriopladning. Samtidig holder et lavt strømforbrug computeren kølig, så det ikke er nødvendigt for blæseren at arbejde.

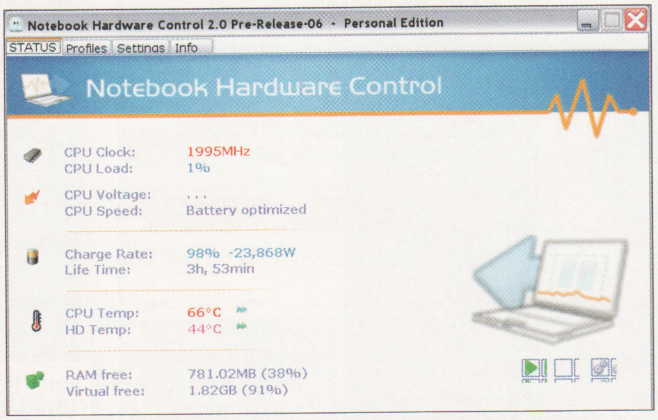
Programmet lægger sig på Proceslinjen nederst til højre, hvor du med et museklik kan vælge mellem fire forskellige strømmodeller:

Maximum Battery vil bruge mindst mulig strøm og lade batteriet holde længst muligt. Pc'ens ydeevne begrænses dog en del.

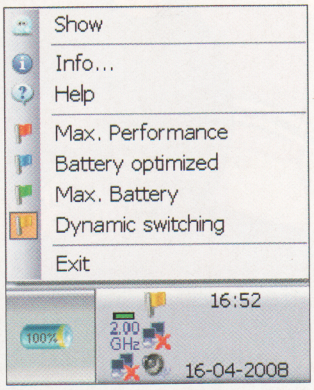
Battery optimized sparer så meget strøm som muligt med begrænset nedgang i computerens hastighed.

Dynamic switching giver høj hastighed, men gør stadig forskellige ting for at spare på strømmen.

Maximum Performance giver maksimal ydelse uden hensyn til strømforbruget. **www.pbus-167.com**

Notebook Hardware Control har et nydeligt hovedvindue, der giver overblik over computerens strømforbrug og batteriets forventede levetid.

Menuen i Skrivebordets nederste højre hjørne gør det nemt at skifte mellem de fire hovedindstillinger.

BRUG CD'EN

Her kan du se, hvordan du bruger Komputer for alles cd. Og skulle noget gå galt, kan du se herunder, hvordan du får hjælp.

HJÆLP TIL CD'EN

Komputer for alle har afprøvet og testet alle programmer på cd'en grundigt, men i sjældne tilfælde kan selv vores cd'er desværre være behæftet med fejl.

- Hvis styreprogrammet på cd'en ikke starter automatisk, skal du køre programmet **CD.EXE** for at sætte det i gang.
- Hvis selve cd'en er i stykker (intet virker), kan du få den byttet gratis ved at kontakte vores kundeservice (se telefonnummeret bagest i bladet).
- Som abonnent på Komputer for alle kan du altid få hjælp til cd'en og andre pc-problemer ved at kontakte vores SPØRG OS SERVICE på **www.komputer.dk**
- Før du sender et spørgsmål til SPØRG OS SERVICE, kan du se, om svaret allerede findes, på **www.komputer.dk/faq**
- Komputer for alle påtager sig ikke noget ansvar for eventuelle problemer i forbindelse med programmerne på cd'en.

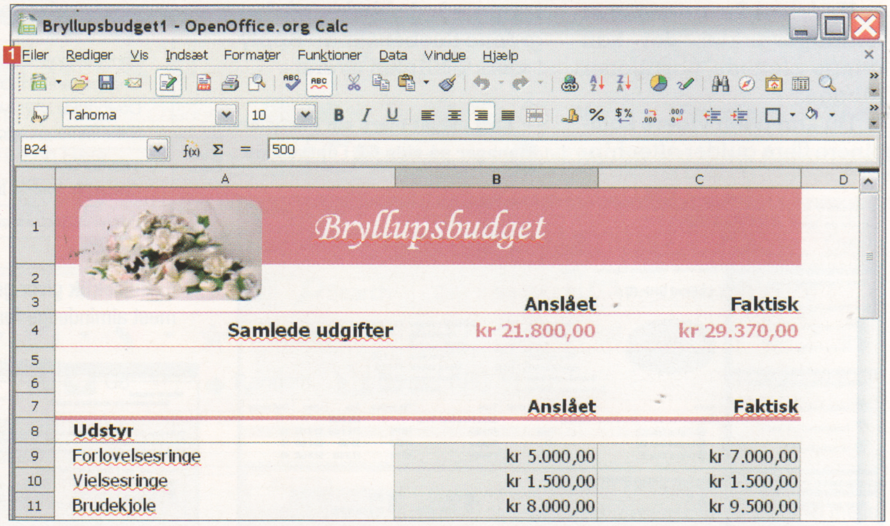
PDF-filer til ethvert formål

På Komputer for alles cd ligger der to smarte programmer, der gør det muligt for alle at bruge PDF-filer.

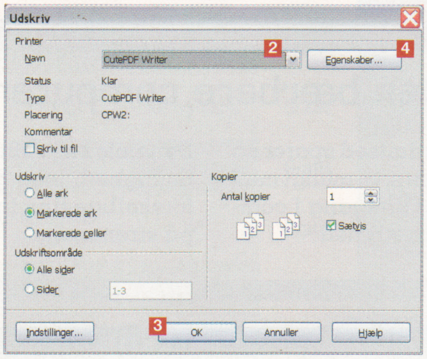
CutePDF Writer er et lille program, der gør det muligt at gemme ethvert dokument som PDF-fil. Eneste krav er, at dokumentet er åbnet i et program, der kan udskrive, fx *Word* eller *Excel*.

Når du gemmer dokumentet, vil layout og formatering blive bevaret og kan læses (men ikke rettes) på enhver computer, som har *Adobe Reader*.

Adobe Reader er nemlig det universelle program til at læse og udskrive PDF-filer. Både visning og udskrift er meget lig det originale dokument.

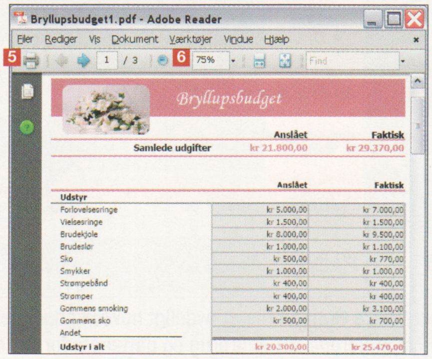

1 PDF-filer er meget velegnede at sende til folk, der skal læse og udskrive dem, men som ikke har brug for at ændre på indholdet, eller hvor det ikke er givet, at modtageren har det program, som dokumentet er oprettet i. Her har vi et regneark, hvor der ville gå helt rod i bryllupsbudgettet, hvis alle prøvede at ændre det selv. Du "udskriver" til PDF ved at taste **Ctrl** + **P** eller ved at vælge **Udskriv** i menuen **Filer** 1.

2 Når du har installeret *CutePDF Writer*, kan du vælge det i rullemenuen 2. Når du klikker på **OK** 3, bliver du bedt om at angive navn og placering for filen. Vores eksempel, der har tre farvesider og et billede, fylder kun 53 Kb.

Hvis du vil "udskrive" i andre størrelser end A4, kan du klikke på **Egenskaber...** 4 og gå ind på **Papir/Kvalitet**, **Avanceret**. Her kan du få størrelser op til A0, der fylder en kvadratmeter.

3 Når filen er gemt som PDF på din pc, kan den sendes på mail til andre. Modtageren skal have *Adobe Reader* for at kunne læse filen. Klik blot på filen i e-mail-programmet, og den åbnes i *Adobe Reader*. Den kan så læses på skærmen eller udskrives ved at klikke på printerikonet 5. Udskriften bliver så tæt på originalen, som det er teknisk muligt.

Hvis filen vises for småt på skærmen, kan størrelsen justeres ved at vælge et andet procenttal i listen 6.

SPIL

På cd'en finder du hver gang en samling nye spil – prøveudgaver, shareware eller helt gratis. Spil bare løs!

MAGICAL FOREST

Skovens rigdomme

I *Magical Forest* skal du redde den magiske skov fra at blive forvandlet til tømmer og papir ved at frikøbe den fra det grumme, kyniske skovhuggerfirma. Det gør du ved hjælp af små skovvæsener, der futter rundt og producerer ting, du kan tjene penge på.

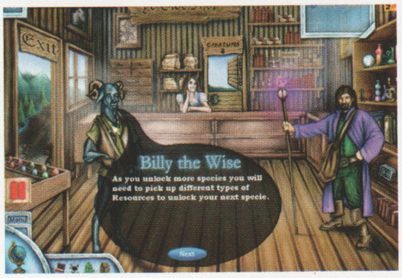
Derfor er det din opgave at passe godt på skovtroldene. Du skal sørge for at fodre dem, slå deres fjender ned, oplære dem og ikke mindst høste frugterne af deres arbejde. Når du har tilstrækkeligt græs, honning eller andre gode sager, kan du sælge det for at få råd til foder og ikke mindst nye og mere produktive skovtrolde, der lader dig købe magi og våben til at holde fjenderne væk.

Her får du en 60-minutters prøveudgave. Registrering koster 20 dollars (cirka 95 kroner).

www.iwin.com

Magical Forest foregår i en lysning i skoven, hvor du skal sørge for, at de små væsener har det godt. Det giver travlhed.

Butikken i *Magical Forest* er vigtig. Her køber du foder, nye dyrearter og andet godt.

GLEST

På krigstogt i middelalderen

Glest er et strategispil i middelalderen, hvor du styrer en gruppe personer, der specialiserer sig enten i fysisk krigskunst eller i magi. Din opgave er at styre dine bønder og krigere bedst muligt, så du kan forsvare dig mod dine fjender og i sidste ende erobre hele den middelalderlige verden. Når du har valgt spor, bør du holde dig til det for at sikre, at dine muligheder vokser i det bedst mulige tempo.

Efterhånden som spillet skrider frem, vil dine undersåtters flid udløse nye opfindelser. Det drejer sig både om persontyper, maskiner, bygninger, våben og naturligvis nye former for magi. Du kan endda skabe scenerier og indhold selv. *Glest* er gratis.

www.glest.org

Glest kan spilles på to måder: baseret på magi eller på teknik. Her er det magikerne, der har fået mulighed for at tilkalde drager til voldelig assistance.

REDLYNX TRIALS 2

Vilde stunts

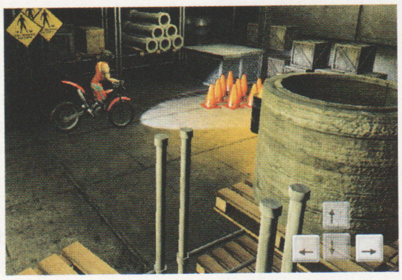

RedLynx Trials 2 sætter dig op på en motocross-cykel i en garage, og du skal nu sørge for at lave vilde stunts uden at brække dine virtuelle knogler.

Og i dette spil gælder det ikke bare om at give fuld gas. Du skal give gas med omtanke, eksperimentere og læne dig frem eller tilbage for at komme igennem de svære baner.

Prøveudgaven kan spilles ubegrænset på visse baner. Registrering koster 20 dollars (cirka 95 kroner).

www.redlynxtrials.com

RedLynx Trials foregår i et tætpakket rum, hvor fejl kan være ben- og halsbrækkende.

DRAGONSTONE

Magiske sten

I *DragonStone* skal du for at vinde prinsessens hånd kæmpe dig igennem en udfordrende jungle af magiske sten, fælder og fjender. Med din bue skal du ramme sten af samme farver, så de sprænges væk fra banen. Undervejs i spillet kommer der stadig flere udfordringer, værktøjer og våben, der skal bruges for at klare spillet.

Her får du en 60-minutters prøve. Registrering af *DragonStone* koster 20 dollars (cirka 95 kroner).

www.playpond.com

DragonStone går ud på at rydde op i de magiske sten. Der er nok at tage fat på.

SMAGSPRØVER

Komputer for alles cd har altid et udvalg af købeprogrammer, små som store, som du kan prøve gratis i en periode, inden du skal betale for dem. Vi har udvalgt programmer, der er nemme at komme i gang med og har rimelige priser. De vil typisk have nogle begrænsninger. Fx kan de have en prøveperiode på 14 til 30 dage, visse funktioner kan være slået fra, eller programmerne kan på diverse måder minde dig om, at de skal betales, hvis du vil blive ved med at bruge dem.

MUSIC COLLECTOR

Database til cd-samlingen

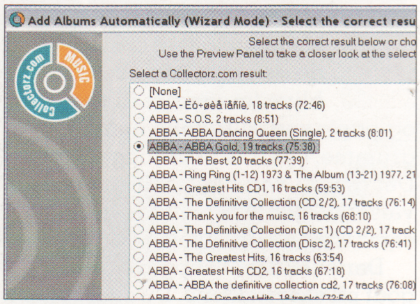
Music Collector er et databaseprogram til cd-samlingen, der giver dig overblik over cd'ernes indhold, kunstnere og andre detaljer. Programmet henter alle detaljer fra internettet, og søgefunktionen gør det nemt at finde rundt i dem. Her får du en prøveudgave, der er gratis at bruge for op til 100 cd'er.

Registrering af *Music Collector* koster 25 dollars (cirka 115 kroner). Proudgaven, der kan mere, fx huske udlån, koster 40 dollars (cirka 190 kroner).

www.collectorz.com

Music Collector kan rumme omslag, titler og mange andre oplysninger om hver cd.

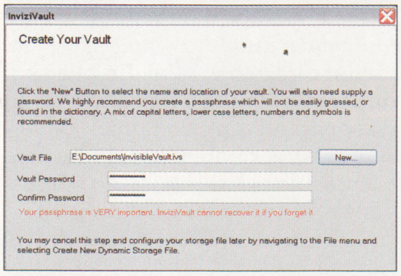
Tilføjelse af cd'er sker via internetsøgninger. Der er masser af cd'er at hente detaljer om.

INVIZIVAULT

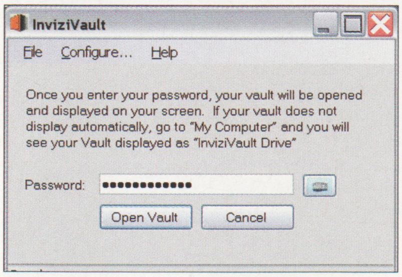
Gem dine filer godt

InviziVault er et smart program til at beskytte dine filer mod at blive set af andre, der bruger din computer. Programmet opretter et krypteret virtuelt diskdrev, hvor dine data ligger sikkert og kan bruges som andre diskdrev under Windows. Her får du en 30-dages prøveudgave. Registrering koster 20 dollars (cirka 95 kroner).

www.invizivault.com

InviziVault skal bruge en fil på harddisken til at oprette sit virtuelle diskdrev.

Programmet vil spørge til din adgangskode, når Windows starter. Så er det klar til brug.

IMAGEBADGER IMAGE CONVERTER

Massekonvertering af billeder

Hvis du har mange billeder, du skal have justeret, beskåret eller konverteret på en gang, klarer *ImageBadger* opgaven.

Vælg billederne og de filtre, du vil bruge på dem. Du kan så se det forventede resultat og sikre, at det ser rigtigt ud, inden du klikker "GO!" og får alle billeder behandlet i én operation.

Denne prøveudgave lader dig konvertere 50 billeder gratis. Registrering koster 20 dollars (cirka 95 kroner).

www.imagebadger.com

ImageBadger har en sjov og flot brugerflade, der også gør det nemt at vurdere resultatet, før konverteringsprocessen sættes endeligt i gang.

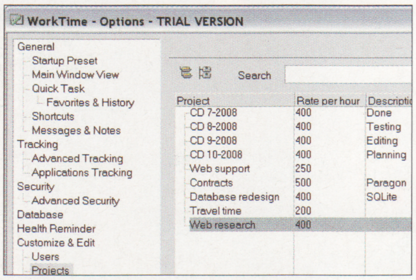
WORKTIME

Hold styr på tidsforbruget

WorkTime er et baggrundsprogram, der holder rede på, den tid, du bruger på forskellige projekter. Det er især nyttigt, hvis du har brug for at udskrive fakturaer for dit arbejde. Du kan skifte mellem projekter, og programmet opdager, om du holder pause fra pc'en.

Her får du en 30-dages prøveudgave. Registrering af *WorkTime* koster 30 dollars (cirka 140 kroner).

www.nestersoft.com/worktime

WorkTime kan holde rede på mange projekter, og hvad der tjenes på hvert af dem.

2. SEKTION

GUIDER
KURSER
TRIN FOR TRIN

Godt i gang med artiklerne

2. sektion af Komputer for alle er spækket med spændende guider, inspiration til interessante projekter på hjemme-pc'en og masser af trin for trin-vejledninger. De fleste af artiklerne starter med en lille boks, der giver dig et hurtigt overblik over indholdet:

SÅDAN!
Sikkerhedsnet kan man aldrig få nok af. PC Inspector File Recovery er et af de finmaskede af slagsen, som redder dig, hvis du fx er kommet til at slette feriebillederne.

DET SKAL DU BRUGE
- Din pc
- Ca. 6 MB harddiskplads

UDGIFTER
- Ingen

TIDSFORBRUG
30 min.

SVÆRHEDSGRAD
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 10
File Recovery ligger under Aktuelle programmer

SYSTEMKRAV
Windows 2000 · Windows xp · Windows Vista

Først fortæller vi, hvad du lærer – eller bare bliver endnu bedre til – ved at læse netop denne historie.

Du ser hurtigt, om du har alt det, du skal bruge, hvilke udgifter du må forvente – og hvor lang tid det typisk tager for en almindelig pc-bruger.

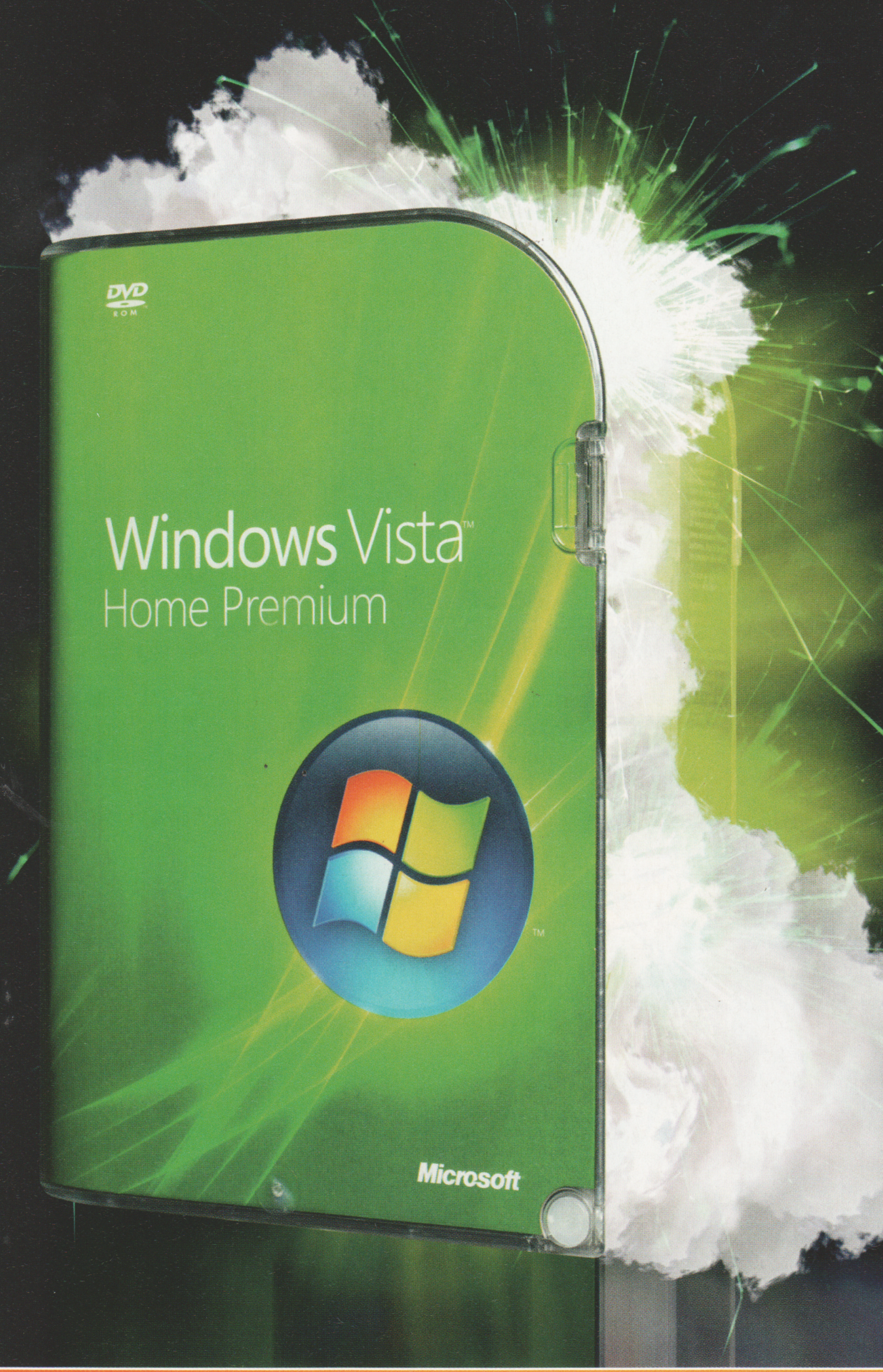
Nogle emner er mere krævende end andre. Det viser vi på en skala, hvor 1 er nemmest og 10 betyder: Kun for eksperter.

På bladets cd finder du de programmer, der hører til artiklen. Under "Systemkrav" ser du, om programmet virker på din Windows-version.

Foto: Hans Juhl.

LÆS ALT OM WINDOWS' SKJULTE FUNKTIONER:

Vistas 15 største HEMMELIGHE

Windows Vista er flot og så brugervenligt, at det kan være svært at finde de avancerede indstillinger. Vi har fundet frem til de største hemmeligheder i det nye styresystem, så du kan få mest ud af din pc. Og mange af de skjulte tricks virker endda også i Windows XP.

EDER

Når benovelsen over *Windows Vistas* blankpolerede brugerflade og de flotte animerede lyseffekter har fortaget sig lidt, kan man godt sidde tilbage og tænke "hvordan gør man nu det her?". Som gammel *Windows XP*-bruger savner man en del af de hurtige genveje, som plejede at gøre livet meget lettere.

Faktisk er der lagt så stor vægt på at gøre *Vista* sikkert og simpelt, at det nogle gange er frustrerende svært at finde frem til de funktioner, man har brug for. Det er formentlig både af hensyn til sikkerheden, og for at nye Windows-brugere ikke skal blive forvirrede over avancerede funktioner, som de måske ikke har brug for.

Du finder dog heldigvis de samme grundlæggende funktioner i *Vista* som i tidligere udgaver af Windows, og med lidt fingersnilde er der endda mange flere muligheder i *Windows Vista*. Her løfter vi sløret for en stribe hidtil hemmelige sider af *Windows Vista*, som giver dig flere funktioner, flottere brugergrænseflade og endnu større hastighed ved pc'en.

Du kan fx se, hvordan du gør opstarten hurtigere, får den hemmelige startskærm frem i lyset, får pc'ens tænd/sluk-knap til at lukke pc'en ned, skruer ned for de grafiske effekter og gør Windows hurtigere, og hvordan du justerer den strikse Brugerkontokontrol, så du får kontrollen over pc'en tilbage.

Også trofaste *Windows XP*-tilhængere kan med fordel læse med. For hver hemmelighed kan du læse, om tippet også fungerer under *XP*, hvilket rigtig mange af dem gør. Vi viser naturligvis, hvordan du afslører hemmeligheden i både *Windows XP* og *Windows Vista*.

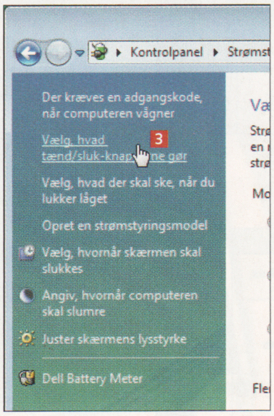
1

Tænd/sluk-knappen gemmer på skjulte kræfter

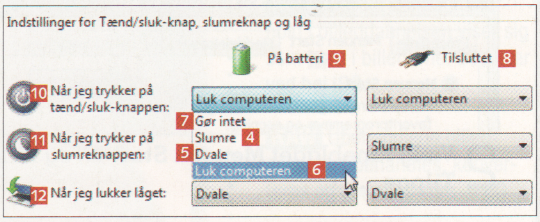
I *Windows Vista* slukker pc'ens tænd/sluk-knap ikke længere computeren. I stedet er den som standard indstillet til at sætte pc'en i dvaletilstand, og selv ikke et klik på afbrydersymbolet i startmenuen slukker maskinen. Hvis du bare vil have knappen til at slukke denne ene gang, kan du holde **Shift**-tasten nede, mens du trykker på den. Så slukker pc'en. Her kan du se, hvordan du får knappen til at virke normalt igen.

1 Åbn **Kontrolpanel** fra startmenuen, klik på **System og vedligeholdelse** 1, og vælg **Strømstyring** 2.

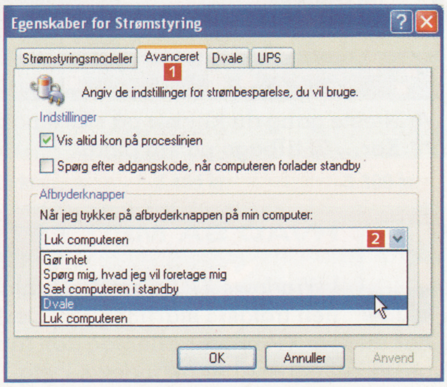
2 Klik på **Vælg, hvad tænd/sluk-knapperne gør** 3.

3 Nu kan du vælge, om pc'en skal slumre 4, gå i dvale 5 eller slukke 6, når du trykker på knappen. Du kan også vælge, at knappen helt skal ignoreres, ved at sætte markering i **Gør intet** 7. Du kan endda foretage forskellige indstillinger, alt efter om pc'en kører på lysnet 8 eller batteri 9, og om der trykkes på powerknappen 10, slumreknappen 11, eller om låget på den bærbare lukkes i 12. Vælg **Luk computeren**, og klik på **Gem ændringer**.

HVAD SÅ MED XP?

Der er knap så mange valgmuligheder for strømknappen i *Windows XP*, men du kan godt vælge, afbryderknappens funktion: Åbn **Kontrolpanel**, vælg **Strømstyring**, og klik på fanebladet **Avanceret** 1. I rullemenuen under **Når jeg trykker på afbryderknappen på min computer** 2 kan du vælge, hvad der skal ske, når du trykker på knappen.

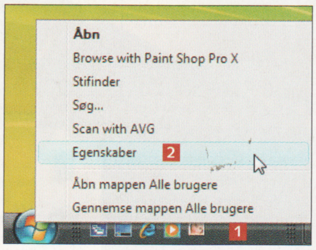
Af John Alex Hvidlykke. Illustration: Claus Lunau.

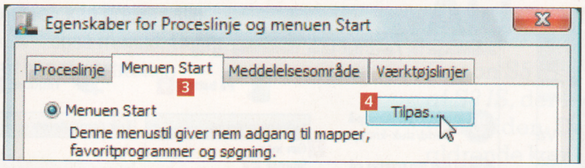
2

Få Kør-funktionen tilbage i startmenuen

I *Windows XP* kunne du let starte programmer fra harddisken med kommandoen Kør direkte fra startmenuen. Den funktion er fjernet i *Vista* – men du kan nemt få den tilbage.

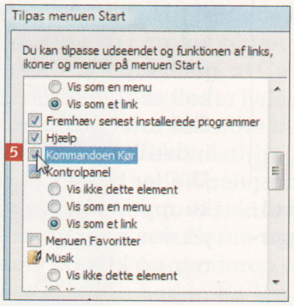
1 Højreklik et tomt sted på proceslinjen 1 i bunden af Skrivebordet, og vælg **Egenskaber** 2.

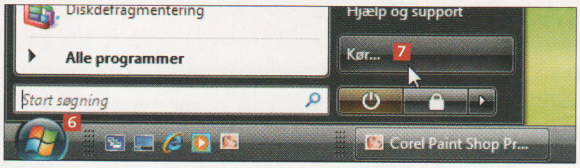

2 Vælg fanebladet **Menuen Start** 3, og klik på **Tilpas...** 4.

3 Det åbner en liste over alle genveje i **menuen Start** – også de skjulte. Rul ned i listen, og sæt flueben i feltet ved **Kommandoen Kør** 5. Klik på **OK**.

4 Næste gang du klikker på startknappen 6, er **Kør...** 7 tilbage på sin plads.

HVAD SÅ MED XP?

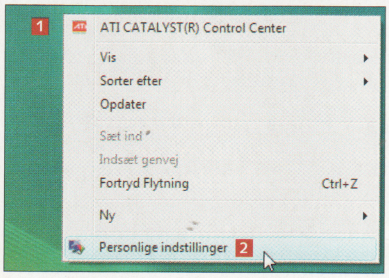
I *Windows XP* ligger **Kør**-funktionen trofast i startmenuen. Derfor har du som *XP*-bruger allerede den funktion, vi her genskaber i *Windows Vista*.

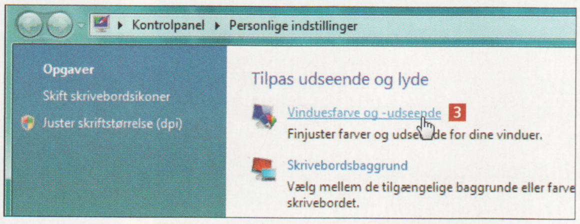
3

Tag kontrol over Vistas pynt

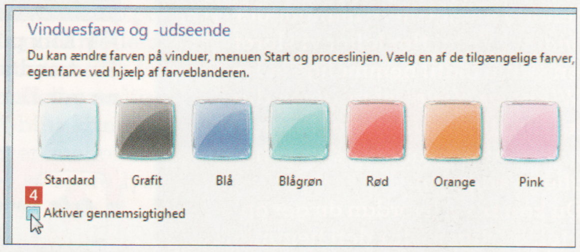
Det mest imponerende ved *Windows Vista* er den lækre glasklare brugerflade. Men skønheden har en pris i form af nedsat hastighed. Det kan du fx mærke som en tøven, når et vindue skal minimeres. Hvis du foretrækker en højere hastighed i Windows, kan du dog slå vinduernes gennemsigtighed fra og bruge pc'ens kræfter anderledes.

1 Højreklik et tomt sted på Skrivebordet 1, og vælg **Personlige indstillinger** 2.

2 Klik på **Vinduesfarve og -udseende** 3.

3 Fjern fluebenet i boksen **Aktiver gennemsigtighed** 4, og klik på **OK**. Bemærk, at vinduet skifter udseende med det samme, når du klikker krydset væk.

HVAD SÅ MED XP?

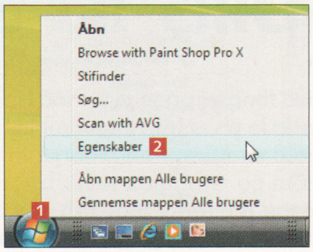
Der er ingen gennemsigtig brugerflade i *Windows XP*, så her er der ikke noget at spare. Men du kan sætte farten op ved at skrue ned for skygger og animationer. Vælg **Egenskaber for skærm**, fanen **Udseende**, og klik på **Effekter**.

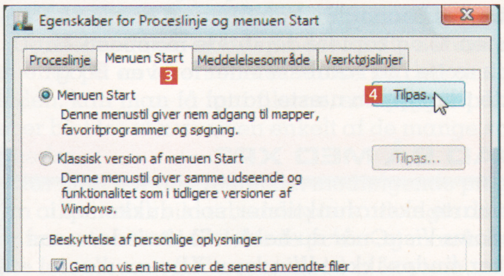
4

Find de skjulte værktøjer i Vista

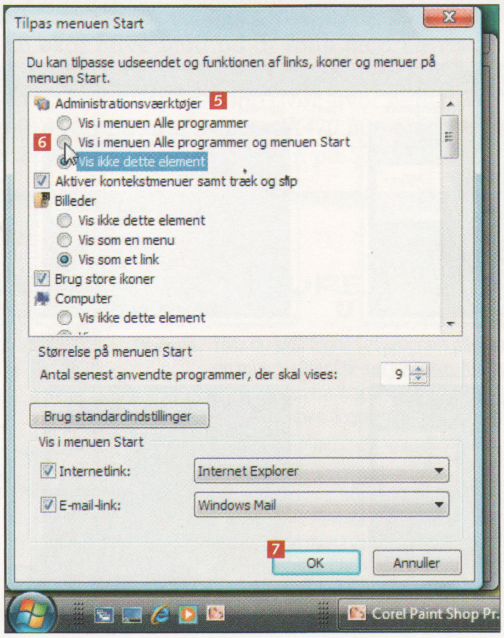
Windows Vista har udvidede sikkerhedsindstillinger. Derfor er styresystemet som udgangspunkt mistroisk indstillet over for enhver – også ejeren af computeren – og du får ikke uden videre lov til at se de programmer, som bruges til at administrere pc'en. Her viser vi dig vej til *Vistas* hemmelige administrationskontor.

1 Højreklik på startknappen 1, og vælg **Egenskaber** 2.

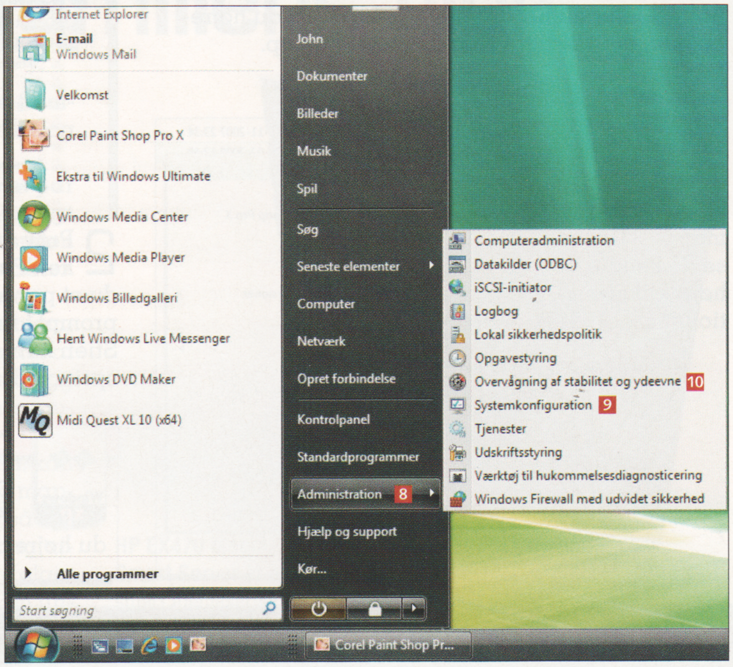

2 Vælg fanebladet **Menuen Start** 3, og klik på **Tilpas...** 4.

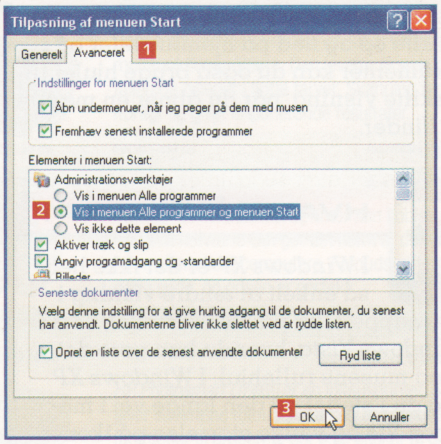
3 Den skjulte menu **Administrationsværktøjer** 5 får du til syne ved at vælge **Vis i menuen Alle programmer og menuen Start** 6 og derefter klikke på **OK** 7.

4 Nu har startmenuen fået et ekstra punkt, der hedder **Administration** 8. Værktøjerne er avancerede, så du kan bl.a. bruge **Systemkonfiguration** 9 til at redigere listen over programmer, som starter sammen med *Vista*, eller **Overvågning af stabilitet og ydeevne** 10 til at se, hvor belastet systemet er. Men rør ikke ved noget, hvis du ikke ved, hvad det er.

HVAD SÅ MED XP?

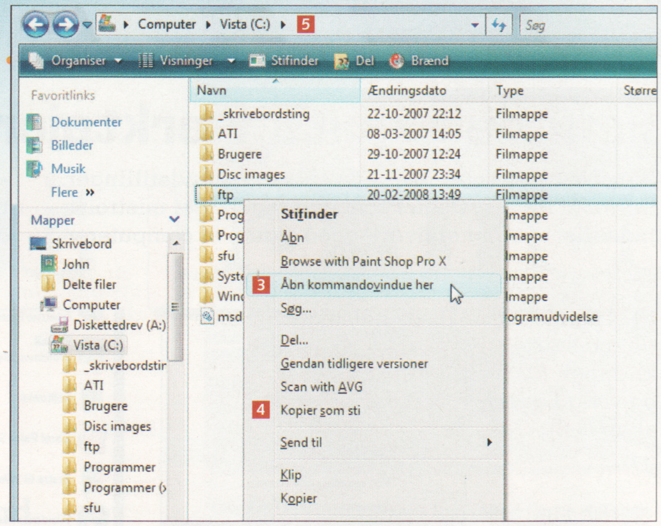
Administrationsfunktionerne findes også i *Windows XP* og er også her gemt godt af vejen. Højreklik på **start**-knappen, vælg **Egenskaber** og **Tilpas....** Vælg fanebladet **Avanceret** 1 og marker **Vis i menuen Alle programmer og menuen Start** 2. Klik på **OK** 3.

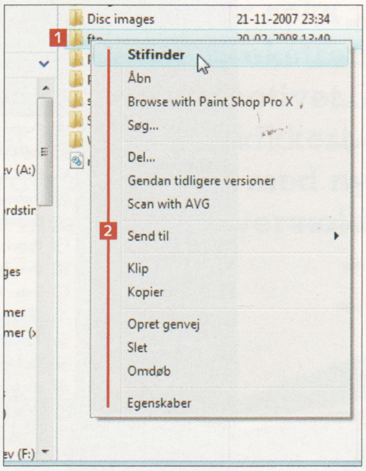
5

Afslør endnu flere højrekliksfunktioner

Når du højreklikker på filer og mapper i *Windows Vista*, har du som altid en stribe funktioner til rådighed. Men ikke alle funktioner vises umiddelbart. Holder du **Shift**-tasten nede, mens du højreklikker, dukker flere skjulte funktioner op.

1 Åbn **Stifinder** eller **Computer**. Højreklik på en mappe 1 for at se de kendte højrekliksfunktioner 2.

2 Prøv nu at holde **Shift**-tasten nede, mens du højreklikker. Punkterne fra før er der stadigvæk, men nu har du et par ekstra funktioner. Du kan åbne en kommandoprompt i mappen 3 og kopiere den fulde mappesti 4. Stien kan du fx sætte ind i adressefeltet foroven 5 og springe direkte til mappen næste gang.

HVAD SÅ MED XP?

De smarte ekstrafunktioner, som dukker op i *Windows Vista*, når du holder **Shift** nede, mens du højreklikker, findes ikke i *Windows XP*.

6

Musen har en skjult funktion

I *Windows Vista* har musens rullehjul fået en hemmelig funktion ekstra. Ud over at rulle op og ned på hjemmesider og i dokumenter kan du også bruge hjulet til at skifte visning, når du åbner en mappe i *Stifinder*.

HVAD SÅ MED XP?

I *Windows XP* er det ikke helt så enkelt at ændre visning i en mappe eller på Skrivebordet, som i *Windows Vista*, hvor du kan gøre det med musens rullehjul. I *Windows XP* må du i stedet gå den lange vej i menuen **Vis** og vælge størrelse på ikoner.

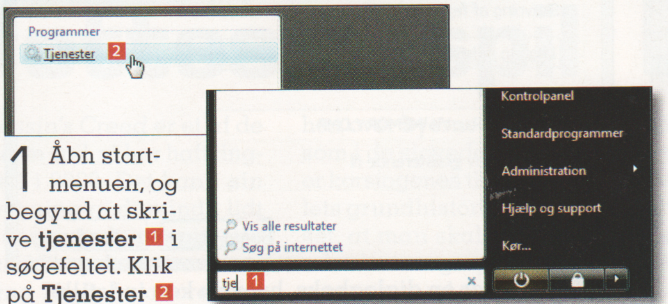

Når du har åbnet en mappe i *Stifinder*, kan du holde **Ctrl**-tasten nede og dreje musens rullehjul. Nu skifter visningen af filerne i mappen – fra helt store billedikoner 1 og ned til bittesmå symboler. Zoom-funktionen kan også bruges på *Vista*s Skrivebord, hvor du kan skifte størrelse på ikonerne.

7

Sæt ekstra fart på opstarten

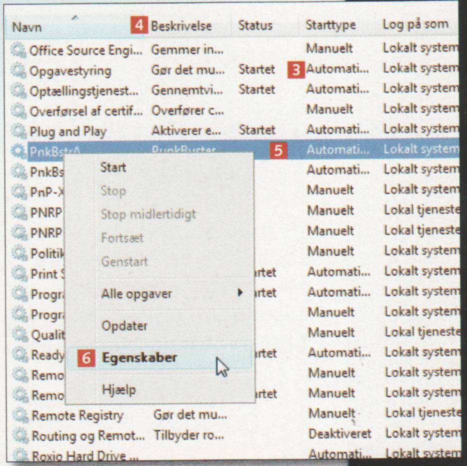
Windows indlæser en række småprogrammer ved opstarten. De er ofte nødvendige, men behøver ikke alle sammen være på plads med det samme. Du kan udsætte indlæsningen af nogle af dem, så du kan komme i gang med at bruge *Vista*, mens de sidste tjenester startes.

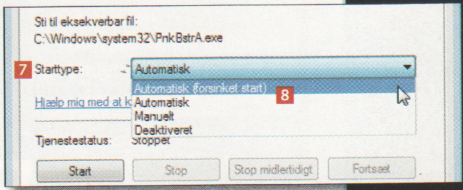
1 Åbn startmenuen, og begynd at skrive **tjenester** 1 i søgefeltet. Klik på **Tjenester** 2 i resultaterne i toppen.

HVAD SÅ MED XP?

I *Windows XP* kan du ikke forsinke opstarten af sløve programmer. Men du har dog også her adgang til at se punktet **Tjenester** i administrationsmenuen, som du finder ved at klikke på Startknappen.

2 Nu får du en liste over alle de tjenester, som er installeret på din pc. Nogle af navnene vil være kendte, mens meget vil være ugennemskueligt. De tjenester, du skal kigge på, er dem, som startes automatisk 3. Du kan læse i kolonnen **Beskrivelse** 4, hvad tjenesten gør. Højreklik på en af tjenesterne 5, og vælg **Egenskaber** 6.

3 Hvis du kender tjenesten og mener, at den kan udsættes uden problemer, kan du i kombinationsboksen **Starttype** 7 vælge **Automatisk (forsinket start)** 8 i stedet for **Automatisk**. Nu starter tjenesten først, efter at *Vista* er blevet fuldt funktionsdygtigt, så du kan bruge pc'en hurtigere. Klik på **OK**.

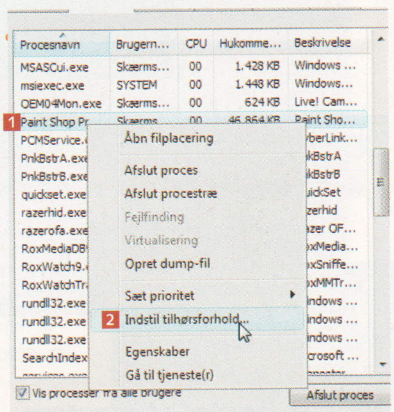
8

Få helt styr på processorerne

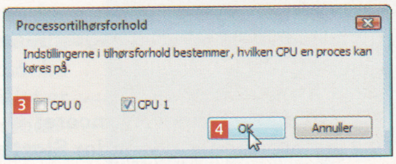
Har din pc's processor flere kerner, kan du mindske de trafikpropper, der opstår, når et program ikke opfører sig efter bogen. Fidusen er at tvinge programmet til kun at køre på den ene processorkerne, så den anden holdes fri til andet.

HVAD SÅ MED XP?

Det er kun i *Windows Vista*, at du kan nøjes med at arbejde på én processor eller processorkerne. Funktionen findes ikke i *Windows XP*. Samtidig kræver muligheden også, at din computer er så ny, at den er udstyret med flere CPU-kerner.

1 Hold tasterne **Ctrl + Shift + Esc** nede for at starte *Windows Jobliste*. Højreklik på det program, der virker sløvt 1, og vælg **Indstil tilhørsforhold...** 2.

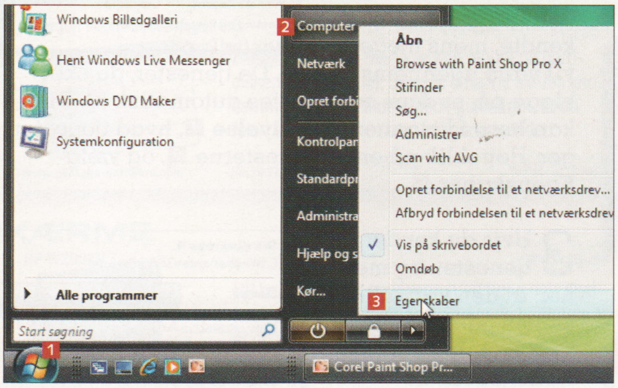

2 Nu kan du vælge, hvilke processorer eller processorkerner der skal bruges af programmet. Som udgangspunkt er alle valgt. Fjern fluebenet ved den ene processorkerne 3, og klik på **OK** 4.

9

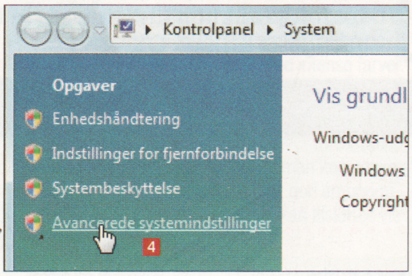
Her vælger du dit favorit-styresystem

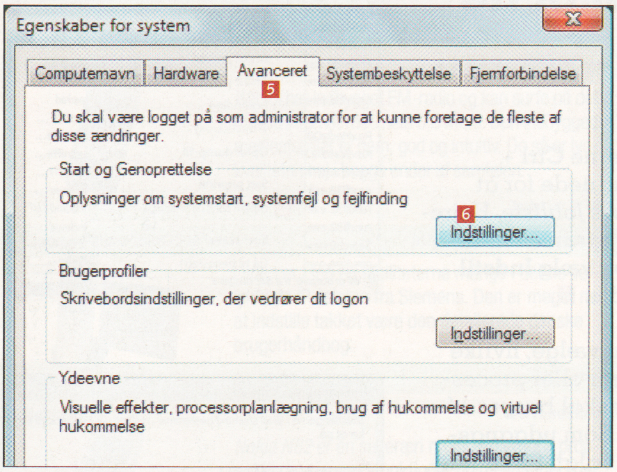
Hvis du endnu ikke har taget springet til *Windows Vista* helt og fuldt, men har både *XP* og *Vista* på samme computer, kan du vælge, hvilket styresystem der skal starte automatisk. Som udgangspunkt er dèt det senest installerede, men sådan behøver det ikke være.

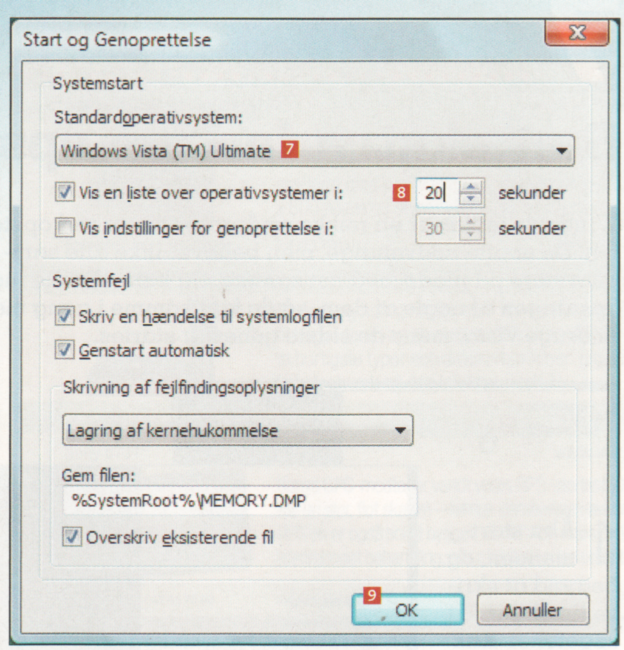
1 Klik på startknappen **1**, højreklik på **Computer** **2**, og vælg **Egenskaber** **3**.

2 Klik på **Avancerede systemindstillinger** **4** i menuen i venstre side.

3 Vælg fanebladet **Avanceret** **5**, og klik på knappen **Indstillinger...** **6** under **Start og Genoprettelse**.

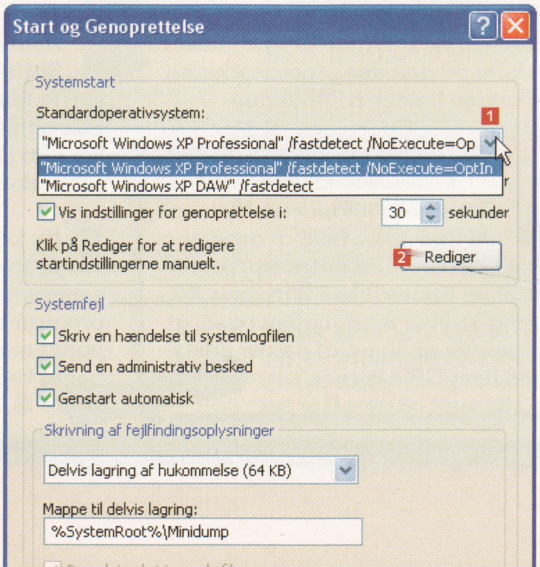

4 Det åbner en dialogboks, hvor du kan indstille, hvad der skal ske, når pc'en starter op. Klik på rullemenuen under **Standardoperativsystem** **7**, og vælg, hvilket styresystem der skal starte som standard. Hvis du synes, at de 30 sekunder, som du har til at vælge mellem styresystemerne, er for kort eller for lang tid, kan du ændre på det under punktet **Vis en liste over operativsystemer i** **8**. Klik på **OK** **9** for at afslutte.

HVAD SÅ MED XP?

Du kan også selv vælge, hvilket styresystem der skal starte som standard i *Windows XP*. Fremgangsmåden er den samme. Højreklik på **Denne computer**, vælg **Egenskaber**, og klik på fanen **Avanceret**. Klik så på knappen **Indstillinger** under **Start og Genoprettelse**.

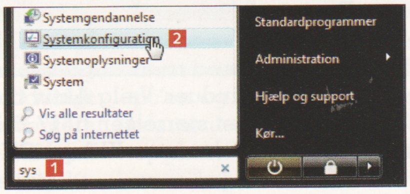
Vælg det styresystem, der skal starte som standard, i rullemenuen ved **Standardoperativsystem** **1**. Du kan også rette i de styresystemnavne, der vises på skærmen under opstarten, ved at klikke på **Rediger** **2**. Klik på **OK**.

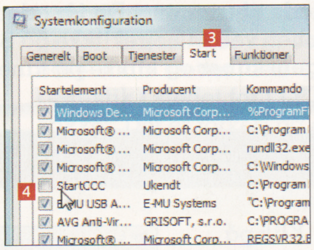
10

Ryd op i de skjulte startprogrammer

Når du installerer nye programmer eller udstyr på pc'en, følger der ofte små ekstraprogrammer med, som starter sammen med Windows. De sluger af computerens ressourcer og forlænger opstartstiden. Du kan nemt slå opstartsprogrammerne til og fra ved hjælp af værktøjet Systemkonfiguration.

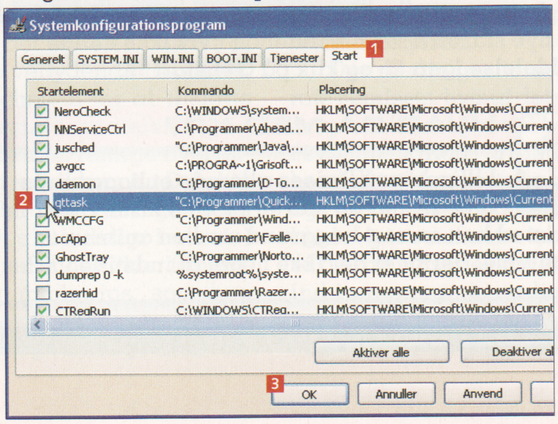
1 Klik på startknappen og skriv **system** 1 i søgefeltet. Så snart du begynder at skrive ordet, dukker søgeresultaterne op i toppen. Klik på **Systemkonfiguration** 2.

2 Klik på fanebladet **Start** 3. Her vises alle de programmer og småkomponenter, som bliver indlæst under opstarten. Du kan slå dem til og fra med afkrydsningsfelterne 4. Det er harmløst at forsøge, men det kan være, at nogle funktioner forsvinder, næste gang du starter *Vista*. Så må du gå ind i Systemkonfiguration og slå dem til igen. Klik på **OK**.

HVAD SÅ MED XP?

Du kan også slå startprogrammer fra i *Windows XP*'s systemkonfiguration. Klik på **Kør...** i **start**-menuen, og skriv **Msconfig** i tekstfeltet. Klik på **OK**. Vælg fanebladet **Start** 1, og slå programmerne til og fra med afkrydsningsboksene 2. Klik på **OK** 3.

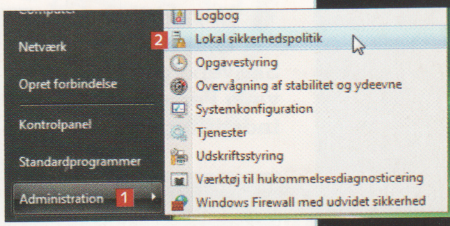

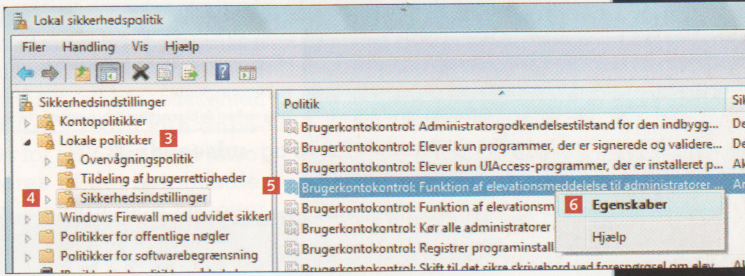
11

Slip for de mest irriterende advarsler

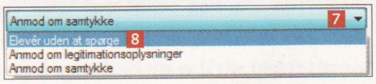
Sikkerheden er i højsædet i *Windows Vista*. I en sådan grad, at du konstant skal klikke i dialogbokse, før du fx får lov at starte programmer eller funktioner. Det styres af funktionen Brugerkontokontrol. Heldigvis kan du justere, hvornår du vil advares, så du slipper for de mest irriterende dialogbokse.

1 Følg hemmelighed nummer fire for at åbne *Vistas* administrationsværktøjer. Klik på startknappen og derefter på **Administration** 1. Vælg **Lokal sikkerhedspolitik** 2.

2 Her kan du justere, hvornår *Vista* skal spørge om lov, før du får lov at gøre noget, og hvornår der skal være fri adgang eller fuldkommen lukket. Dobbeltklik på **Lokale politikker** 3, og klik på **Sikkerhedsindstillinger** 4. Højreklik på **Brugerkontokontrol: Funktion af elevationsmeddelelse til administratorer** 5, og vælg **Egenskaber** 6.

3 Nu får du en dialogboks frem. Klik på menuens ned-pil 7 for at vælge mellem tre menupunkter. Vælg **Elevér uden at spørge** 8. Det betyder, at programmerne bliver "forfremmet" til sikre, uden at du hver gang skal bekræfte det. Klik på **OK**.

HVAD SÅ MED XP?

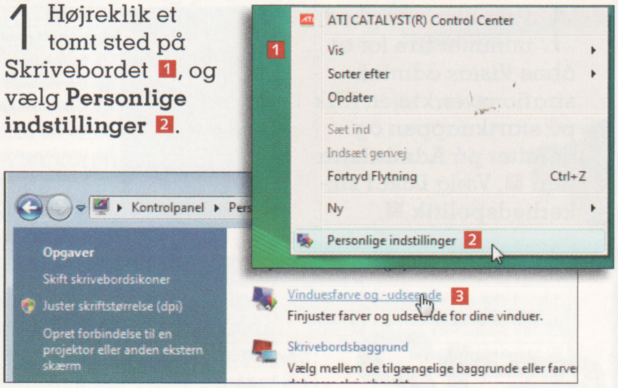
Windows XP indeholder ingen Brugerkontokontrol. Men der er lokale sikkerhedspolitikker, som også her findes i den hemmelige administrationsmenu. I *Windows XP* finder du dog kun de virkelig "nørdede" indstillinger her, og dem skal du kun pille ved, hvis du ved, hvad du gør.

12

Her justerer du Vistas vinduer

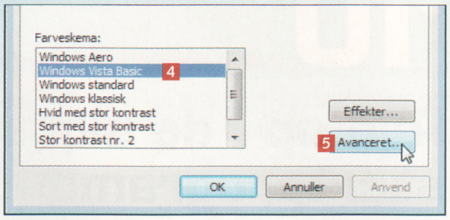
Vista er den flotteste Windows til dato. Brugerfladen er smart og moderne, men sine steder også lidt overpyntet. Vinduesrammerne er fx ekstra brede, så det er nemmere at se den gennemsigtige effekt i Aero-farveskemaet. Med nogle små greb kan du gøre rammerne smallere, så de fylder mindre på Skrivebordet.

1 Højreklik et tomt sted på Skrivebordet 1, og vælg **Personlige indstillinger** 2.

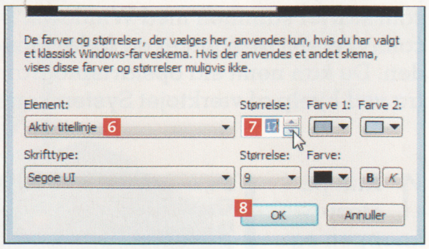

2 Klik på **Vinduesfarve og -udseende** 3.

3 I rullemenuen under **Farveskema** 4 er dit aktuelle farveskema markeret. Klik på knappen **Avanceret...** 5.

4 Nu kan du justere udseende og størrelse på de enkelte Windows-elementer. Det gælder især størrelsen på titellinjen i åbne vinduer. Vælg **Aktiv titellinje** 6 i rullemenuen, og sæt størrelsen til **17** 7 i stedet for 19. Det gør rammerne slankere. Klik på **OK** 8.

HVAD SÅ MED XP?

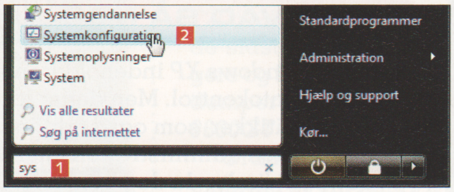
Windows XP har i forvejen et slankere design end *Windows Vista*, men der er stadig plads til trimning. Du får adgang til vinduesdekorationen ved at højreklikke på Skrivebordet, vælge **Egenskaber** og klikke på fanebladet **Udseende**.

13

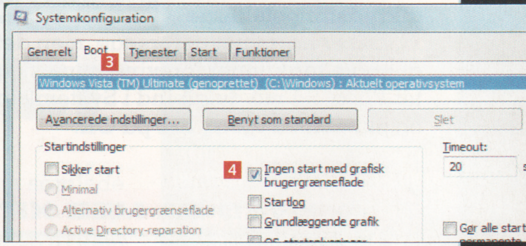
Find den hemmelige startskærm

Hvis du synes, at *Vistas* sorte startbillede med en animeret grøn stribe er kedelig, kan du glæde dig over, at der faktisk er et rigtigt startbillede i *Windows Vista*, ligesom vi er vant til fra *XP*. Men af en eller anden grund har Microsoft valgt at lade startbilledet være skjult. Det er dog let at få bragt for dagens lys.

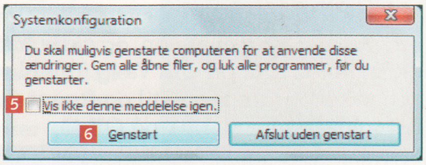
1 Åbn startmenuen, og begynd at skrive **system** 1 i søgefeltet. Klik så på **Systemkonfiguration** 2 i søgeresultaterne.

2 Klik på fanebladet **Boot** 3, og sæt flueben i **Ingen start med grafisk brugergrænseflade** 4. Klik på **OK**.

3 Pc'en skal genstartes, inden ændringen får effekt. Samtidig kan du jo se den nye startskærm. Sæt flueben i **Vis ikke denne meddelelse igen** 5, og klik på **Genstart** 6.

HVAD SÅ MED XP?

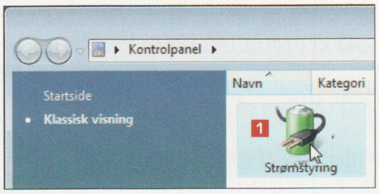
I *Windows XP* vises allerede et baggrundsbillede, når du starter pc'en. I *Vista* vises derimod kun en sort baggrund med en animeret grøn linje. Derfor er der ikke noget at indstille i *XP*.

14

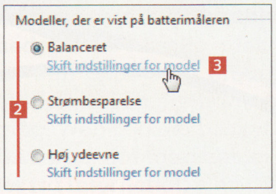
Giv CPU'en mere kul

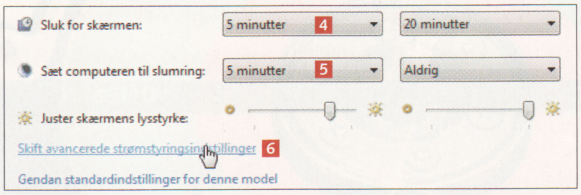
Hvis du har en bærbar pc og kører på batterier, kan du glæde dig over *Vistas* avancerede strømsparefunktioner, som giver længere tid uden kabler – fx ved at skrue ned for processorhastigheden. Prisen kan dog være, at pc'en arbejder langsommere, når du er hjemme og kører på lysnettet.

1 Åbn **Kontrolpanel** fra startmenuen, og dobbeltklik på **Strømstyring** 1.

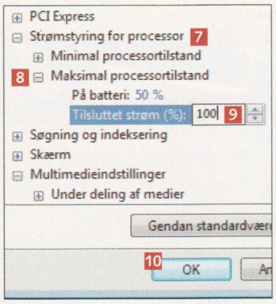
2 *Windows Vista* har som standard tre strømstyringsmodeller til forskellig brug af pc'en. Vælg en af dem 2, og klik på **Skift indstillinger for model** 3.

3 Her kan du justere, hvor lang tid der skal gå, før skærmen slukkes 4 eller pc'en sættes på standby 5. Klik på **Skift avancerede strømstyringsindstillinger** 6.

4 Klik ud for **Strømstyring for processor** 7, og dobbeltklik på **Maksimal processortilstand** 8. Her kan du angive i procent, hvor hurtigt processoren må arbejde på batteri og lysnet. Sørg for, at hastigheden er sat til **100** 9 ved **Tilsluttet strøm** – ellers når pc'en aldrig op på fuld hastighed. Klik på **OK** 10.

HVAD SÅ MED XP?

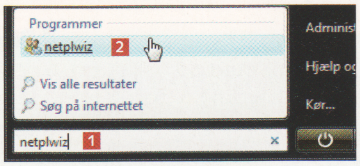
I *Windows XP* er strømstyringsfunktionerne ikke så avancerede som i *Vista*, og du kan ikke justere processorens hastighed. Men det kan du med programmet *Notebook Hardware Control*, som ligger på CD 9.

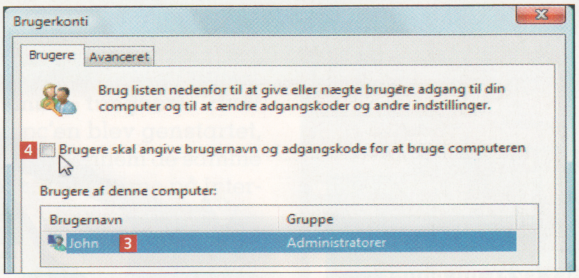
15

Få Vista til at logge automatisk ind

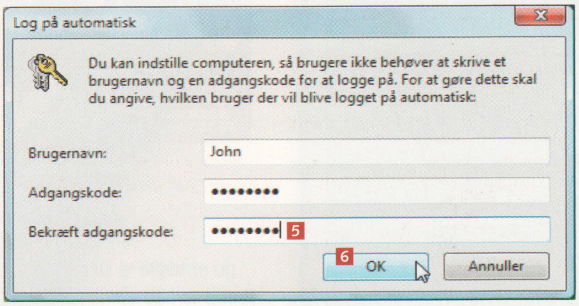
Windows Vista er sikkert, men hvis du er den eneste bruger af din egen hjemme-pc, føles det alligevel som en overdrivelse at skulle logge ind med en sikker adgangskode, hver gang man starter computeren. Det kan heldigvis let ændres.

1 Åbn startmenuen, og skriv **netplwiz** 1 i søgefeltet. Klik på **netplwiz** 2 i søgeresultaterne.

2 Vælg den bruger, der skal logges automatisk ind 3. Der er formentlig kun en. Fjern så fluebenet ved **Brugere skal angive brugernavn og adgangskode for at bruge computeren** 4. Klik på **OK**.

3 Nu skal du – for sidste gang – skrive din adgangskode to gange 5 for at bekræfte, at du har ret til at foretage ændringen. Klik på **OK** 6.

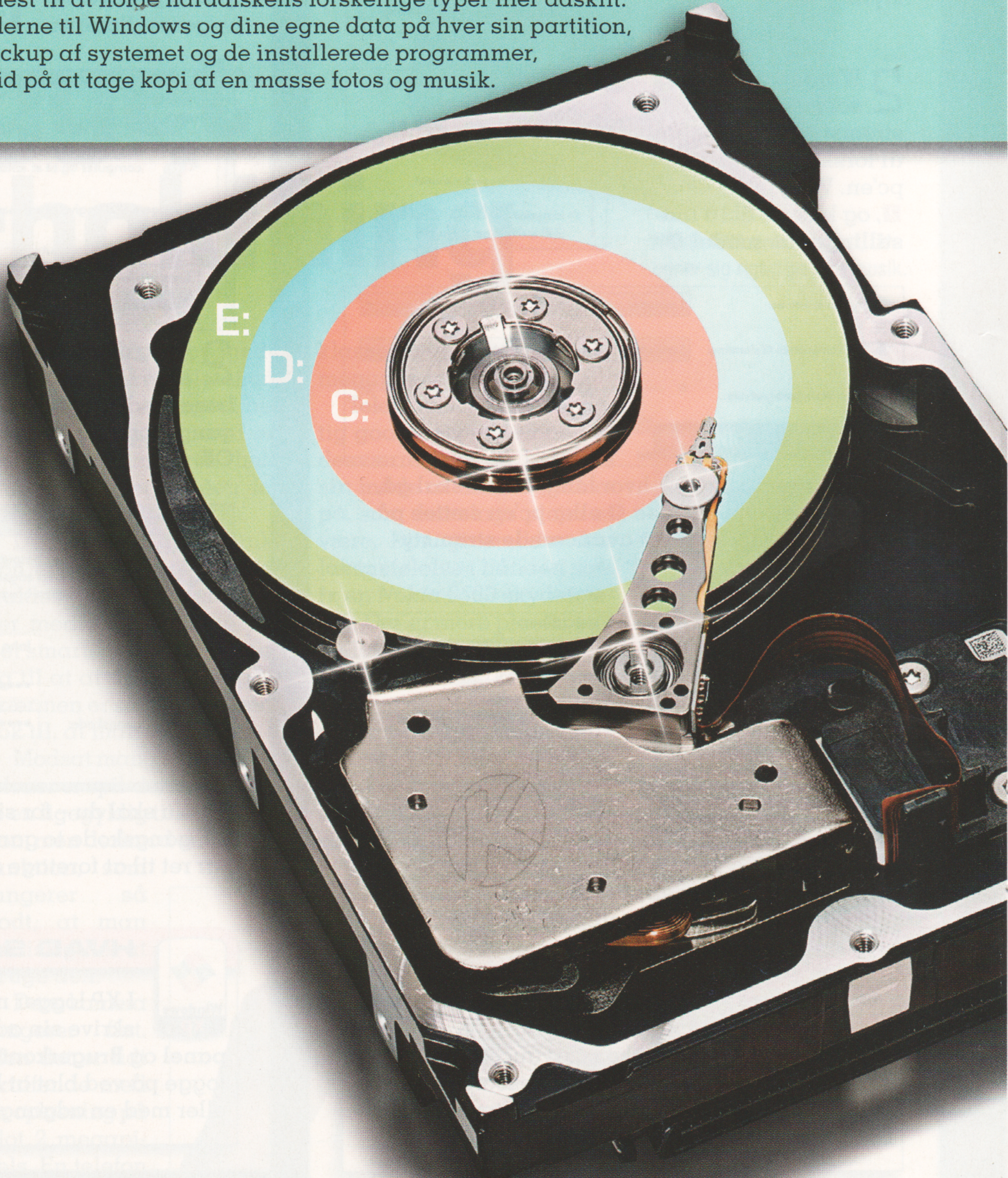
HVAD SÅ MED XP?

I *XP* logger man normalt på uden at skrive sin adgangskode. Men i **Kontrolpanel** og **Brugerkonti** kan du vælge, om du vil logge på ved blot at klikke på dit brugernavn eller med en adgangskode.

Få det **optimale** ud af din

Hvad er fordelene ved at bruge flere partitioner?

Partitioner bruges først og fremmest til at holde harddiskens forskellige typer filer adskilt. Fx er det smart at holde systemfilerne til Windows og dine egne data på hver sin partition, så det bliver nemmere at tage backup af systemet og de installerede programmer, uden at du samtidig skal bruge tid på at tage kopi af en masse fotos og musik.

SÅDAN!

Opret, udvid eller flet partitioner med Paragon Partition Manager 8.5.

DET SKAL DU BRUGE

- Din pc
- Paragon Partition Manager 8.5
- Eventuelt en ny harddisk
- Eventuelt en ekstern harddisk

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

10 minutter til installation og registrering.

5-60 minutter til at oprette eller ændre partitionerne.

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 9

Paragon Partition Manager ligger under Aktuelle programmer.

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

Af Henrik Ræder Clausen. Foto: Kurt Halkjær.

KOMPLET PROGRAM PÅ CD'EN

harddisk

Partitioner er harddiskens virtuelle skuffer. Brug dem til at få styr på programmer, dokumenter og alle dine data.

Moderne harddiske har enorm kapacitet, og ud over programmer og dokumenter rummer dagens diske også hele den digitale fotosamling og al din musik. Men harddisken er i virkeligheden én stor rodebutik, hvor brevet til skattevæsenet ligger side om side med billederne fra skiferien og systemfilerne til Windows. Heldigvis er det nemt at få system i rodet med programmet *Paragon Partition Manager*, som du finder på cd'en. *Partition Manager* inddeler nemlig hurtigt din harddisk i partitioner, så du kan holde tingene adskilt og få bedre overblik over dine data. Partitioner er i modsætning til mapper en afgrænset del af harddisken, som kan indeholde en vis mængde data. Partitioner kaldes også drev, og du finder dem i "Denne computer" eller *Windows Stifinder*. En harddisk kan opdeles i flere partitioner, så du får vandtætte skotter mellem Windows, computerens programmer og dine egne filer som fx dokumenter og fotos. Og her kommer *Partition Manager* ind i billedet. Programmet kan nemlig både oprette, udvide og flette partitioner på din harddisk i en håndevending.

Opret en partition

1 Giv dine private filer deres egen partition. Paragon Partition Manager opretter og formaterer nemt og hurtigt en ekstra partition til dokumenter, billeder og video.

Udvid en partition

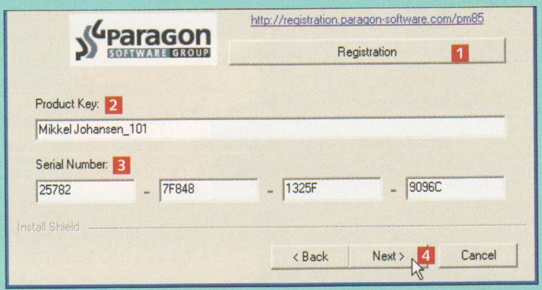
2 Er partitionen til Windows eller dine dokumenter blevet for lille, udvider Paragon Partition Manager hurtigt partitionen med ledig plads fra harddiskens andre partitioner.

Flet to partitioner

3 Har du en partition med få data, fletter Paragon Partition Manager den nemt med en anden partition på harddisken. Alle dine data bevares og flytter med til den nye partition.

Registrering

Under installeringen af *Paragon Partition Manager* skal du registrere programmet – det er ganske gratis. Klik på knappen **Registration** 1 og udfyld formularen med bl.a. navn og e-mail-adresse. Når programmet er registreret, får du en produktnøgle og et serienummer tilsendt på den e-mail-adresse, du har opgivet. Produktnøglen indtaster du i feltet **Product Key** 2 og serienummeret i feltet **Serial Number** 3. Klik på knappen **Next** 4 for at fortsætte installationen.

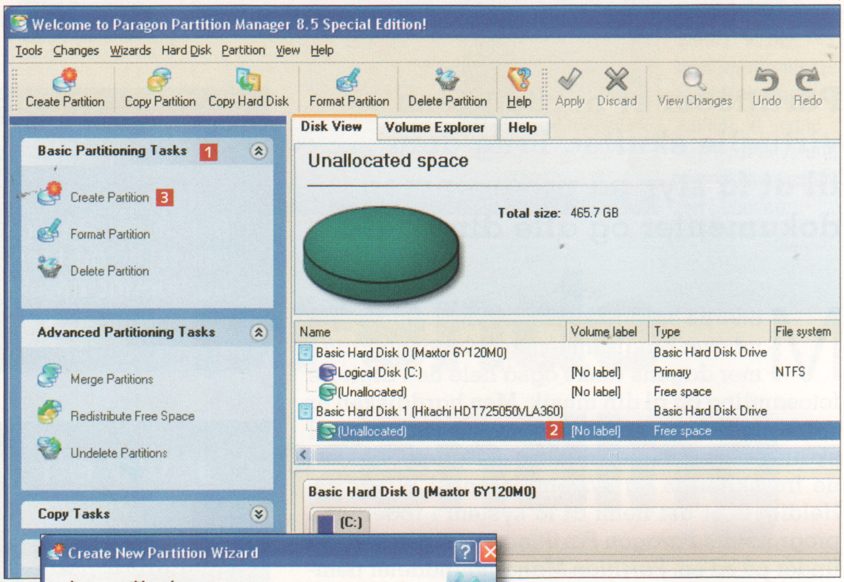

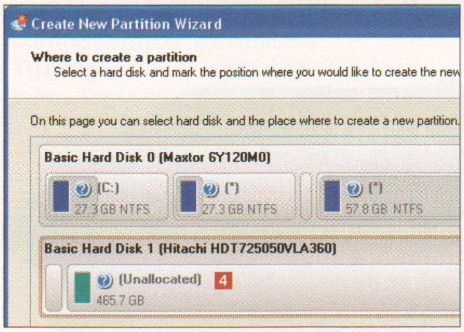
1 Opret en partition

I eksemplet har vi sat en ny harddisk med 500 gigabytes i computeren. Disken er tom, og før den kan bruges, skal der oprettes mindst én partition på den. Her viser vi, hvordan du opretter en partition til dine dokumenter. Dokumenter fylder ikke ret meget, så vi sætter kun 32 gigabytes af til partitionen. Når du opretter partitioner til musik og video, som fylder meget, skal du sætte mere plads af – typisk et par hundrede gigabytes. Det samme gælder partitioner til sikkerhedskopiering af Windows og programmerne på pc'en.

Selv om *Paragon Partition Manager* er et sikkert program, der tager højde for strømsvigt og andre uheld, anbefaler vi, at du tager backup af vigtige filer, inden du begynder at jonglere rundt med partitionerne på harddisken.

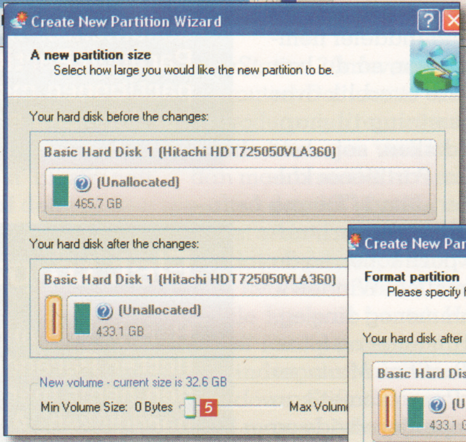
1 Hovedvinduet i *Partition Manager* viser de mest almindelige opgaver i en oversigt i venstre side af programvinduet **1**. I midten af vinduet vælger du, hvilken harddisk du vil arbejde på **2**. Denne computer har en Maxtor-harddisk på 120 gigabytes med Windows og en ny Hitachi-harddisk på 500 gigabytes, der er tom. Klik på **Create Partition** **3** for at starte guiden til oprettelse af partitioner. Klik dernæst på **Next**.

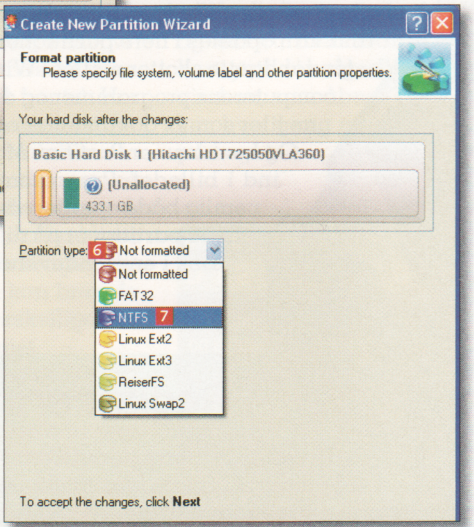

2 Først skal du vælge, hvilken harddisk du vil oprette en ny partition på. Klik på disken med teksten **Unallocated** **4**, og klik på **Next**.

3 Nu skal du angive størrelsen på partitionen. *Partition Manager* foreslår som udgangspunkt, at du bruger al den ledige plads, men her skal vi kun bruge 32 GB til dokumenter. Flyt skyderen **5** til venstre, så den viser 32 GB. Klik på **Next** for at fortsætte.

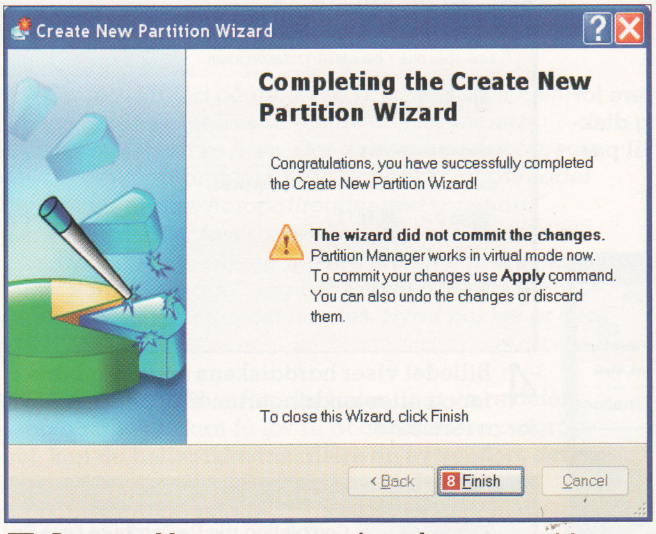
4 Under **Partition type** **6** vælger du **NTFS** **7** og klikker på **Next** for at fortsætte.

Hvor stor skal partitionen være?

Inden du opretter partitioner, bør du overveje, hvilke typer data du har flest af og inddele harddisken efter det. Her giver vi et par eksempler på, hvordan du kan opdele en harddisk på 500 GB. Sørg altid for, at programmer, spil og Windows placeres på samme partition.

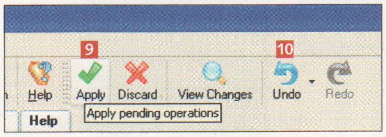
Hvis du har: / Partition:	Windows	Dokumenter	Mediefiler
Mange programmer og spil	200 GB	100 GB	200 GB
Mange mediefiler *)	40 GB	100 GB	360 GB

*) Billeder, video og musik

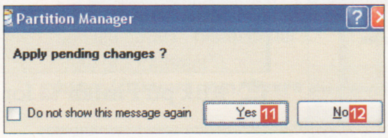

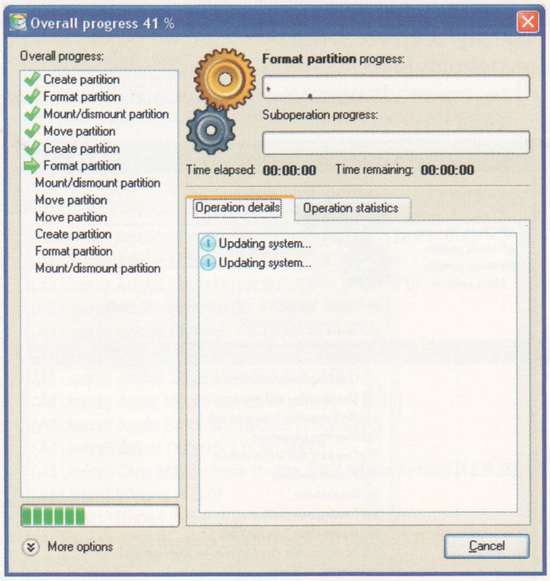
5 *Partition Manager* opretter først den nye partition, når du klikker på knappen **Apply** i programmets hovedvindue. Det vender vi tilbage til i næste trin. Tryk på **Finish** 8 for at afslutte guiden.

6 Klik på **Apply** 9 for at oprette partitionen. Knappen **Undo** 10 annullerer opgaven.

7 Klik på **Yes** 11 for at acceptere ændringerne. Klik på **No** 12 for at fortryde og annullere.

8 *Partition Manager* opretter den nye partition. Det tager mindre end et minut. Jo større partition du opretter, jo længere tid er programmet om at oprette og formatere partitionen.

Du kan også partitionere den eksterne harddisk

I eksemplet bruger vi en harddisk, der er monteret i computeren. Men har du en ekstern harddisk, som du slutter til pc'en via USB-porten, kan du også bruge *Partition Manager* til at partitionere den.

Sådan flytter du Dokumenter-mappen:

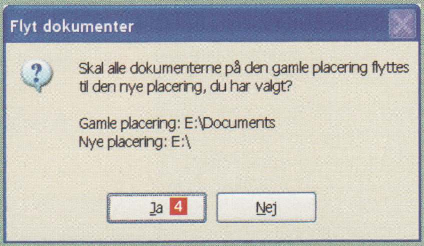
Når du opretter en partition til dine dokumenter, er det praktisk at flytte Windows' **Dokumenter**-mappe til denne partition. Flytningen er en simpel operation.

1 Højreklik på **Dokumenter**-mappen i *Stifinder*, og vælg **Egenskaber** 1.

2 Under **Placering** klikker du på **Flyt** 2. I det næste vindue vælger du det drev, du har oprettet til dine dokumenter og klikker på **OK**. Klik på **OK** 3 for at flytte mappen.

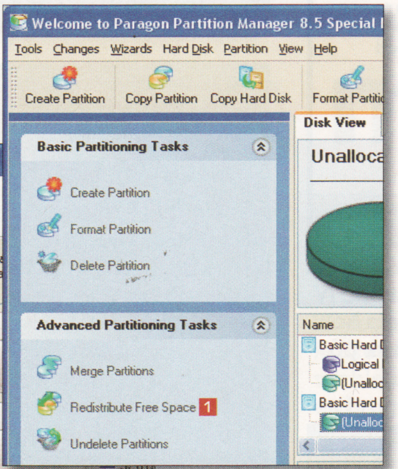
3 Bekræft dit valg med et klik på **Ja** 4.

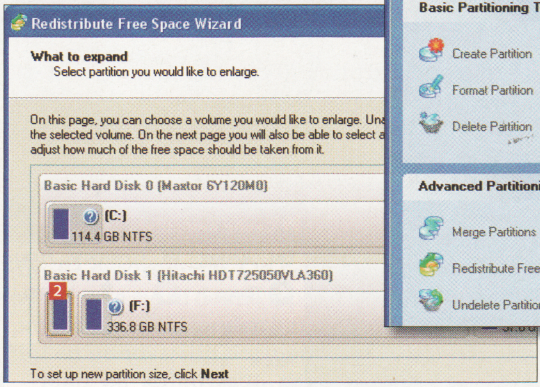

Udvid en partition

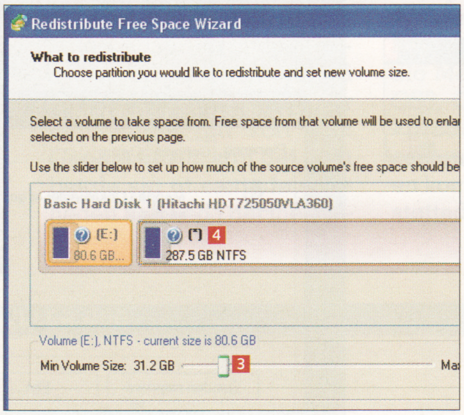
Skulle de 32 gigabytes, vi satte af til dokumenter, vise sig at være for lidt, er det en smal sag at udvide partitionen. Her tager vi ledig diskplads fra en anden partition på harddisken og overfører den til partitionen med dokumenter.

1 Klik på **Redistribute Free Space** 1 og på **Next** i guidens velkomstvindue.

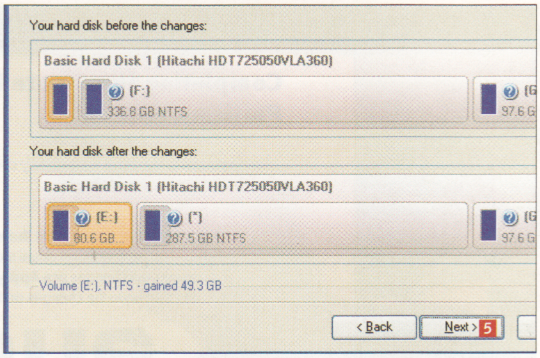

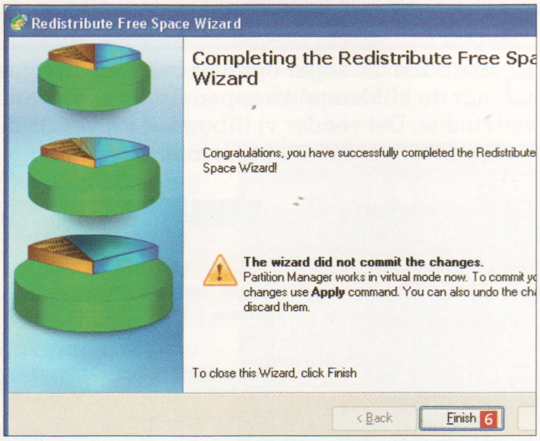
2 Først skal du vælge, hvilken partition der skal have mere plads. Klik på den lille partition nederst til venstre 2 og på **Next**.

3 Juster partitionens størrelse ved at trække i skyderen 3. Her har vi sat den til godt 80 gigabytes. Klik på den partition, du vil tage plads fra 4, og klik på **Next**.

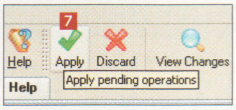

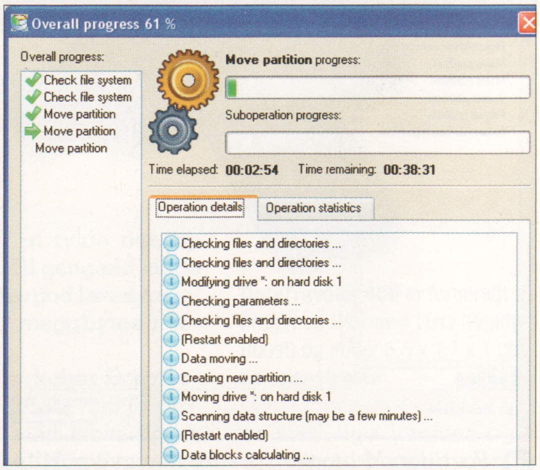
4 Billedet viser harddiskens opdeling både før og efter ændringerne. Klik på **Next** 5 for at fortsætte.

5 Klik på **Finish** 6 for at afslutte guiden.

6 Når du klikker på **Apply** 7 i hovedvinduet, gennemfører *Partition Manager* ændringerne.

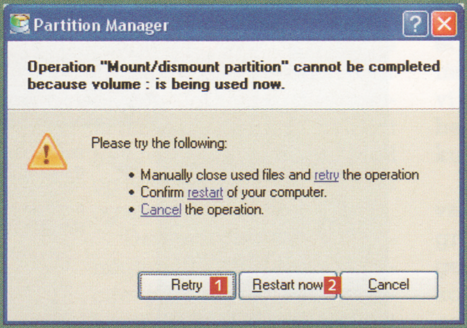

7 Processen tager et stykke tid og afhænger af partitionernes størrelse og harddiskens hastighed. ½-1 time er ikke unormalt.

Er partitionen i brug?

Hvis der er programmer på pc'en, der bruger filer på de partitioner, du prøver at ændre, skal du lukke programmerne og trykke **Retry** 1. Du kan også klikke på **Restart Now** 2 for at lade Partition Manager genstarte pc'en og Windows.

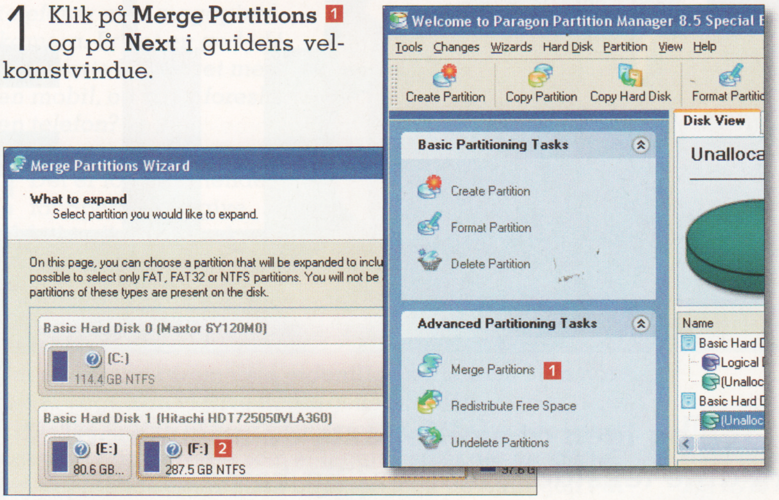
Paragon Partition Manager ligger under Aktuelle programmer

LIGGER PÅ CD 9

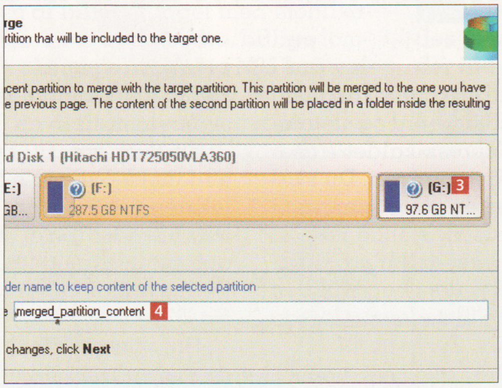
3 Flet to partitioner

Hvis du har fået oprettet en partition, som du alligevel ikke rigtig bruger til noget, kan du slå den sammen med en anden partition på harddisken. *Paragon Partition Manager* fletter nemt to partioner og flytter data fra den nedlagte partition til den, som du bevarer.

1 Klik på **Merge Partitions** 1 og på **Next** i guidens velkomstvindue.

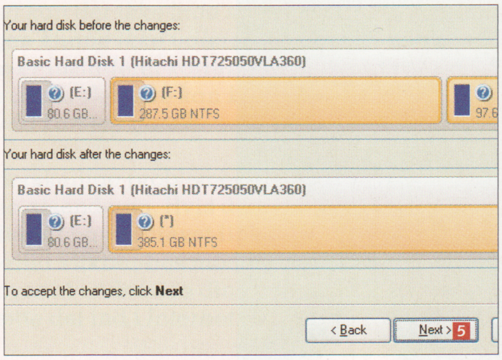

2 Først skal du vælge den partition, du vil beholde. I dette tilfælde er det F-partitionen (også kaldet F-drevet). Klik, så partitionen bliver markeret 2, og tryk på **Next**.

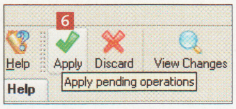

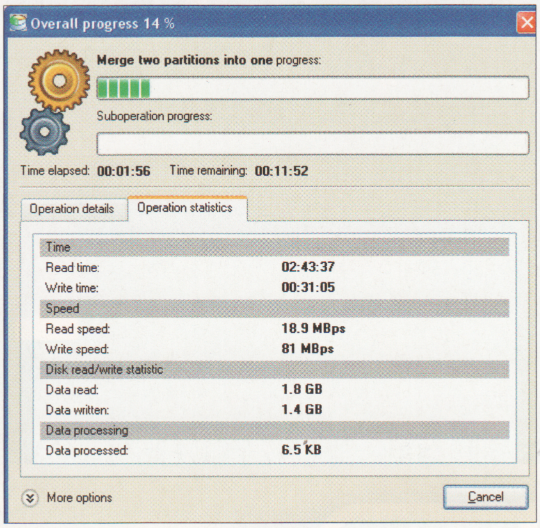
3 Nu skal du markere partitionen, du vil flette med F-partitionen, som du valgte i trin to. Her har vi markeret G-partitionen 3. Alle filer og mapper fra denne partition bliver placeret i en ny mappe på F-drevet med navnet merged_partition_content 4. Hvis du vil give mappen et andet navn, kan du indtaste det i feltet. Klik på **Next**.

4 Nu får du et overblik over harddisken før og efter ændringerne. Klik på **Next** 5 og på **Finish** i næste programvindue for at afslutte guiden.

5 Husk at trykke på **Apply** 6 i hovedvinduet for at flette de to partitioner.

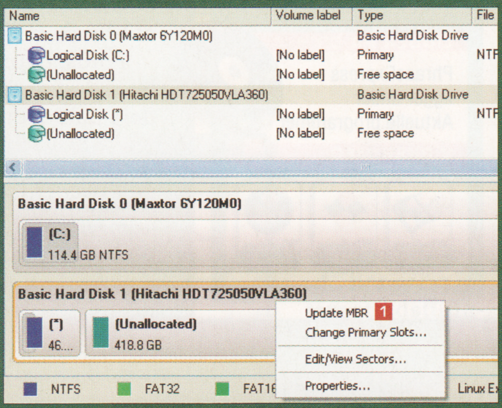

6 Programmet fletter de to partitioner. Du kan følge med i forløbet på skærmen og hele tiden se, hvor lang tid der er tilbage.

Avanceret: Sådan flytter du Windows

Partition Manager kan kopiere en partition eller en hel harddisk. Det er især nyttigt, hvis du vil flytte Windows med indstillinger og dine dokumenter til en ny og større disk. Du finder funktionen under **Copy Tasks** nederst til venstre i programmets hovedvindue.

Når du flytter Windows-partitionen, er det nødvendigt at skrive en Master Boot Record (MBR) på den harddisk, du flytter Windows til. Det gør du i *Partition Manager* ved at højreklikke på harddisken og vælge **Update MBR** 1 i menuen.

AFLASTNING TIL FINGRE OG HJERNE:

Spar tusindvis TASTE

Er du træt af igen og igen at skulle taste de samme ord og sætninger i dine tekstdokumenter? Så kommer det smarte program PhraseExpress dig til undsætning.

SÅDAN!
Er du træt af at taste de samme ord og sætninger igen og igen, kan PhraseExpress hjælpe dig.

DET SKAL DU BRUGE
- Din pc og PhraseExpress

UDGIFTER
- Ingen

TIDSFORBRUG
15 min.

SVÆRHEDSGRAD
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 9
PhraseExpress ligger under Aktuelle programmer

VIRKER MED:
Windows 2000, Windows xp, Windows Vista

Programmet *PhraseExpress* kan hjælpe dig med at indtaste ord og sætninger – i *PhraseExpress* kaldet fraser – som du anvender igen og igen. Du skal blot indtaste hver frase én gang i programmet, og fraserne er efterfølgende lette at indsætte i en af dine tekster. Når programmet er installeret, kører det i baggrunden og annoncerer kun sin tilstedeværelse via et lille ikon i Windows' Systembakke.

PhraseExpress virker i alle programmer, hvor du kan indtaste tekst, og der findes flere måder at indsætte dine fraser på. Enten kan du via programmets ikon i Systembakken vælge den frase, du vil indsætte. Når du klikker på frasen, indsættes den automatisk på markørens position i det aktive vindue. Vil du helt undgå at bruge musen, kan du også vælge at tildele en tastaturgenvej til dine fraser. Når du trykker på tastekombinationen, indsættes frasen automatisk.

Endelig kan du oprette fraserne med en såkaldt autotekst. Når du indtaster autoteksten i et program og taster enten mellemrum eller "Enter" udskiftes autoteksten automatisk med den tilknyttede frase. Denne funktion kender du måske allerede fra *Word*.

Her viser vi dig, hvordan du anvender de mest almindelige funktioner i *PhraseExpress* og derved gør det muligt at spare tusindvis af tastetryk, samtidig med at du mindsker risikoen for slåfejl.

Her virker PhraseExpress

PhraseExpress virker i alle programmer, hvor du kan indtaste tekst. Ikke alene kan du anvende dine fraser i tekstdokumenter, regneark og e-mail. PhraseExpress kan også indsætte fraser i Messenger, i formularfelter på hjemmesider og i indtastningsfelter i dialogbokse.

Af Thomas O. Nielsen.

af TRYK

Sådan bruger du PhraseExpress ▸▸▸

I gang med PhraseExpress

PhraseExpress-ikonet med det røde udråbstegn ligger i Windows' Systembakke og er din genvej til alle programmets funktioner. Med et enkelt klik på det får du adgang til dine fraser og kan oprette nye. Her viser vi dig, hvordan du holder styr på dine fraser, og hvordan du indsætter dem i dine dokumenter, så det bliver lettere og hurtigere for dig at skrive.

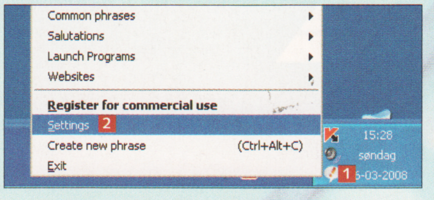

PhraseExpress-ikonet giver adgang til programmet med alle dets indstillinger.

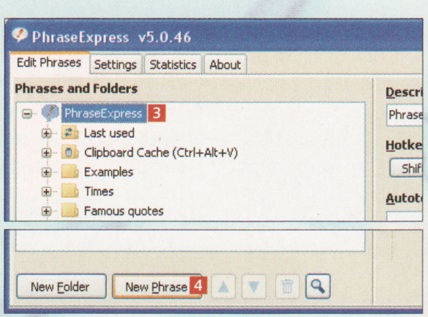
Opret nye fraser

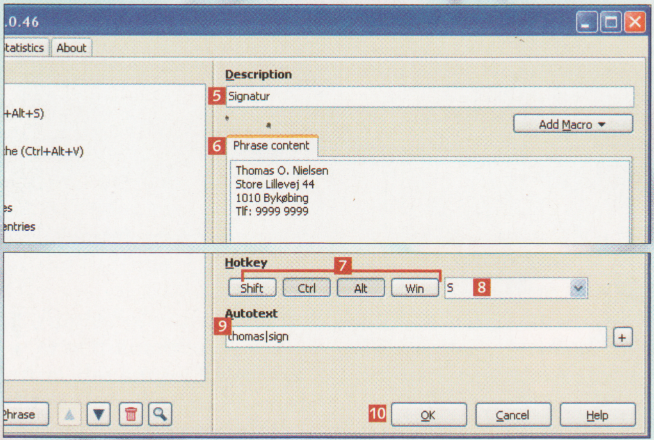
Når du åbner *PhraseExpress*, ligger der i forvejen nogle engelsksprogede fraser i det. Dem har du næppe gavn af, medmindre du skriver meget på engelsk. Heldigvis kan du let oprette dine egne og mere nyttige fraser.

1 Klik på programikonet 1 i Windows' Systembakke, og vælg **Settings** 2.

2 Marker **PhraseExpress** 3 øverst i listen, og klik på knappen **New Phrase** 4.

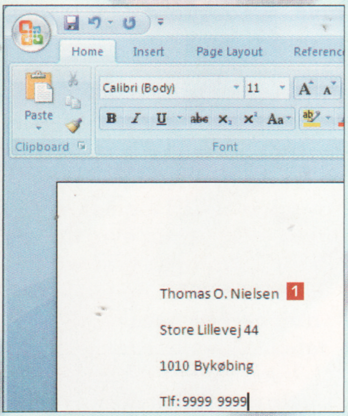
3 Start med at give frasen en titel 5, så du kan finde den igen. Indtast herefter den tekst 6, som du vil indsætte automatisk i dine dokumenter. Nu vælger du en tastaturgenvej ved først at klikke på en af tastaturtasterne 7 og derefter et bogstav eller tal 8. De to taster udgør tilsammen genvejen.

En autotekst 9 er et ord eller en forkortelse, der, når det indtastes i dit tekstdokument, automatisk erstattes med frasen. I eksemplet anvender vi forfatterens fornavn. Fremover vil *PhraseExpress* automatisk indsætte hele signaturen, når vi skriver Thomas efterfulgt af enten mellemrum eller **Enter**. Slut af med **OK** 10.

Afprøv din frase

Nu kan du afprøve frasen i *Word* eller i et hvilket som helst andet program, hvor du indtaster tekst.

1 Placer markøren i et nyt tekstdokument, og klik på *PhraseExpress*-ikonet i Systembakken. Din nyoprettede frase dukker nu op i listen med den titel, du gav den. Vælg den, og se, hvordan frasen bliver indsat i *Word* 1. Afprøv også tastaturgenvej og autotekst.

OBS!

Tænk dig godt om, når du opretter autotekster. Det, der var tænkt som en hjælp, kan hurtigt vise sig at blive voldsomt irriterende, hvis PhraseExpress indsætter fraser i tide og utide. Som hovedregel bør enhver autotekst bestå af mindst 6-7 bogstaver, så du ikke så let kommer til at aktivere en af dine fraser ved et tilfælde.

Tre tips til PhraseExpress

1 Hvis du opretter flere fraser med samme tastaturgenvej eller autotekst, vises en menu, hvor du kan vælge mellem fraserne.

2 Ud over de fraser, du selv har defineret, danner *PhraseExpress* også selv fraser ud fra sætninger, som du har tastet mange gange. Du kan slå denne funktion til og fra ved at klikke på programikonet i Systembakken og vælge **Settings**. Åbn derefter fanen **Settings**, marker **Features** i listen til venstre og sæt/fjern flueben ud for **Text prediction**.

3 Du kan midlertidigt slå alle tastaturgenveje og autotekster fra ved at holde **Ctrl**-tasten nede og klikke på programikonet i Systembakken. Klik endnu en gang for at slå funktionerne til igen.

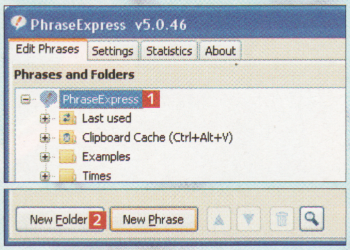
LIGGER PÅ CD 9

PhraseExpress ligger under Aktuelle programmer

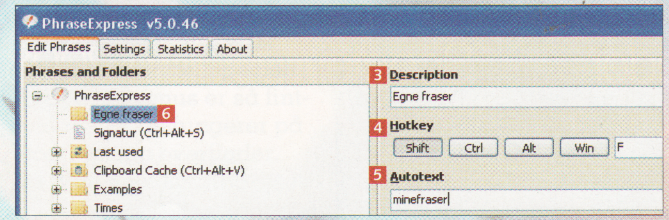

Opret en ny folder

Efterhånden som du får oprettet flere fraser, kan listen, som dukker op ved klik på programikonet, blive meget lang. Derfor har du mulighed for at organisere fraserne i mapper.

1 Marker **PhraseExpress** 1 øverst i listen, og klik på knappen **New Folder** 2.

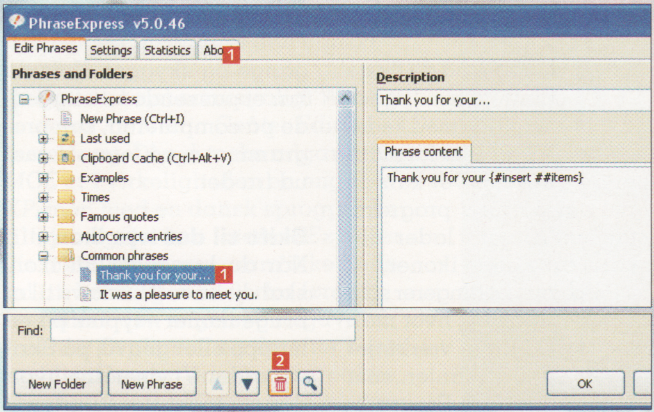

2 Skriv navnet på mappen i feltet **Description** 3. Det kan umiddelbart virke ulogisk, at også mapper kan tildeles tastaturgenveje 4 og autotekst 5. Men det er faktisk en rigtig smart funktion. Når du indtaster genvejen eller autoteksten for mappen, åbnes en menu, hvorfra du kan vælge at indsætte en af mappens fraser.

Afslut ved at klikke på **OK**. Du kan nu flytte eksisterende fraser til den nyoprettede mappe ved at trække dem til mappen 6.

Slet en genvej

De engelske fraser, som ligger forinstalleret i *PhraseExpress*, er næppe til meget nytte for dig. Her viser vi dig, hvordan du sletter fraser, der er til ulempe.

1 Marker i listen den frase eller mappe, som genvejen tilhører. Nu kan du redigere samtlige indstillinger 1 for den markerede frase. Du sletter frasen ved at klikke på papirkurvs-ikonet 2.

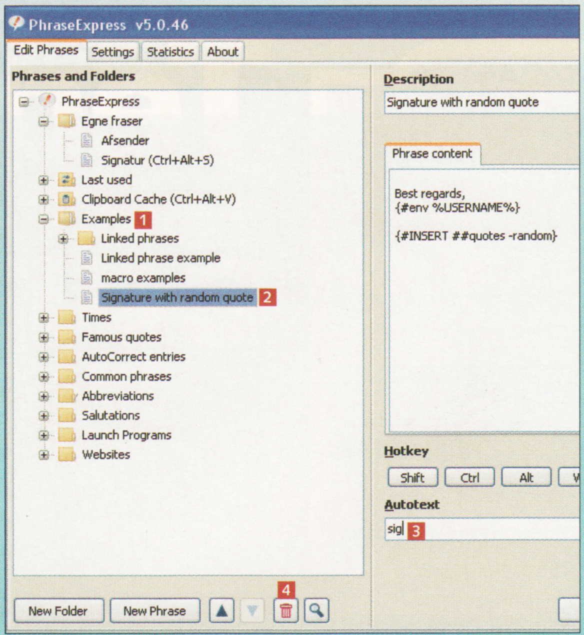
Slip af med citaterne!

I Spørg os-sektionen i blad nr. 6 kunne du læse et brev fra en læser, som var godt træt af, at der hele tiden dukkede mærkværdige citater frem på hans skærm, når han skrev ordet "sig". Hvad vi kunne afsløre for læseren var, at citaterne skyldes netop *PhraseExpress*. Årsagen skal søges i en autotekst for en af de engelsksprogede fraser, der ligger i programmet fra start. Her er et par eksempler på de citater, som læseren mødte.

Success is the ability to go from failure to failure without losing your enthusiasm.
~ Sir Winston Churchill

Useless laws weaken necessary laws.
Charles de Secondat, Baron de Montesquieu (1689-1775)

Du skal sikkert ikke have anvendt *PhraseExpress* længe, før du selv støder på et af citaterne. Hver gang du skriver "sig", dukker der et citat op. Det er specielt pinligt og frustrerende, hvis du chatter i fx *Messenger* og kommer til at sende citatet af sted til en ven! Problemet er heldigvis let at blive kvit, hvis du følger anvisningerne herunder.

1 Åbn mappen **Examples** 1, og marker frasen **Signature with random quote** 2.

Som du kan se, er denne frase oprettet med autoteksten "sig" 3, hvilket betyder, at citatet dukker op, hver gang du skriver "sig". Du kan løse problemet ved enten at slette autoteksten eller ændre den. Da alle citaterne er på engelsk, er det smarteste nok at slette frasen helt ved at markere den og klikke på papirkurven 4.

FÅ ET SUPERFLOT SKRIVEBORD:

Tegn dine egne ikoner

SÅDAN!

Tegn selv de ikoner, der markerer mapper, genveje og programmer på Skrivebordet. Du kan tegne ikonerne fra grunden eller benytte et digitalt foto, du har liggende på pc'en.

DET SKAL DU BRUGE

- Programmet IcoFX

UDGIFTER

- Ingen

TIDSFORBRUG

30 minutter pr. ikon

SVÆRHEDSGRAD

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LIGGER PÅ CD 9

Programmet IcoFX ligger under Aktuelle programmer

VIRKER MED:

Windows 2000, Windows XP, Windows Vista

Med programmet IcoFX kan du skabe dine egne flotte ikoner til dit Skrivebord. Vi viser, hvordan du tegner ikonerne selv, og hvordan du kan lave et ikon fra et foto.

Mapperne på de fleste computere ligner hinanden med kedelige standardikoner for mapper og genveje. Det kan du lave om på med programmet *IcoFX*, som lader dig skabe dine egne ikoner.

Programmet fungerer som et tegneprogram, hvor man med forskellige værktøjer tegner de få firkanter, som et ikon består af. Programmet har også en række effekter, som gør det lettere at peppe dine ikoner op med eksempelvis flydende overgange og skygger. Hvis du har et passende foto liggende på computeren, kan programmet også tegne ikonet ud fra det.

Skift til det nye ikon

Når du har lavet dit ikon, skal du have Windows til at bruge ikonet – typisk på en mappe eller genvej på Skrivebordet. Vi viser dig, hvordan du indstiller Windows, så billedmappen forvandles til et ikon, og fx mappen med dine MP3-filer får dit personlige node-ikon.

Af Jesper Kjems. Illustration: Claus Lunau.

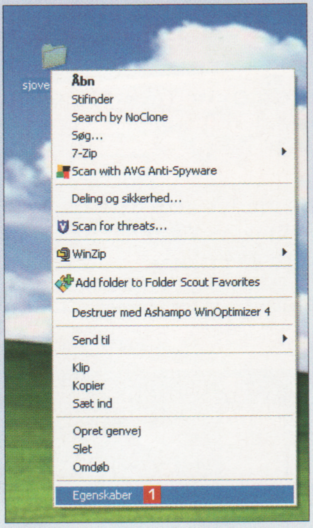
LIGGER PÅ CD 9

IcoFX ligger under
Aktuelle programmer

Få ikonet på Skrivebordet

På de næste sider kan du læse, hvordan du laver dine egne ikoner i *IcoFX*. Her viser dig først, hvordan du ændrer en mappe på Skrivebordet i *Windows XP*, så den vises som det ikon, du allerede har tegnet og gemt.

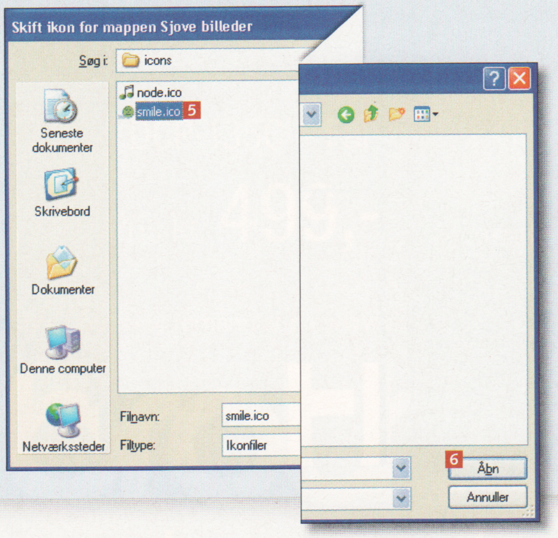
1 Find en helt almindelig mappe på Skrivebordet, hvor du gerne vil have vist dit nye ikon i stedet for det traditionelle mappeikon, som bruges af Windows. Højreklik på mappen, og vælg **Egenskaber** 1.

2 Klik på fanebladet **Tilpas** 2, og vælg **Skift ikon...** 3.

3 Klik på **Gennemse...** 4 for at vælge dit eget ikon.

4 Find den mappe, hvor du gemte dit ikon. Filen har fil-endelsen .ico. Klik på ikonet 5, og vælg **Åbn** 6. Klik på **OK** og på **OK** igen. Mappen er nu forvandlet til dit ikon.

Fem tips til gode ikoner

1 **Prøv at finde en ting, som beskriver den mappe eller filtype, ikonet skal bruges til. Eksempelvis en node til MP3-filer eller et stopskilt til mappen med private filer. Skilte er tit en god inspiration til ikoner.**

2 **Tilføjer du flydende farver og skygger, kan du få de små ikoner til at virke mere detaljerede. Det klarer programmet uden besvær.**

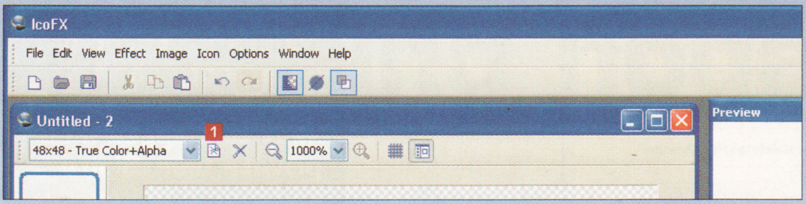
3 **Forsøg at lave dit ikon så enkelt som muligt. Jo flere detaljer, jo sværere bliver det at tegne det og afkode det for den, der skal bruge mappen.**

4 **Brug andre ikoner som inspiration. Prøv eksempelvis at søge på "icon example" i Google for at se, hvordan andre ikoner ser ud.**

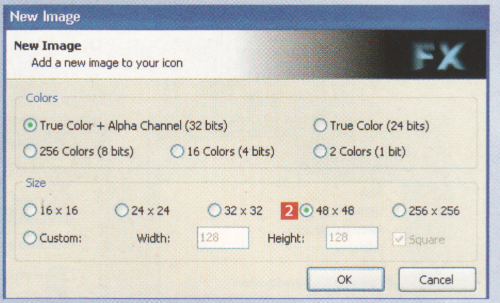
5 **Hvis I er flere brugere af computeren, skal du være varsom med at ændre ikonerne, da det kan forvirre de andre brugere, at fx mappen med MP3-filer ikke ligner sig selv.**

Sådan tegner du et ikon

IcoFX er bygget op som et typisk tegneprogram. Selve ikonet tegnes i det store vindue, mens dine tegneværktøjer og specialeffekter ligger i boksene til højre.

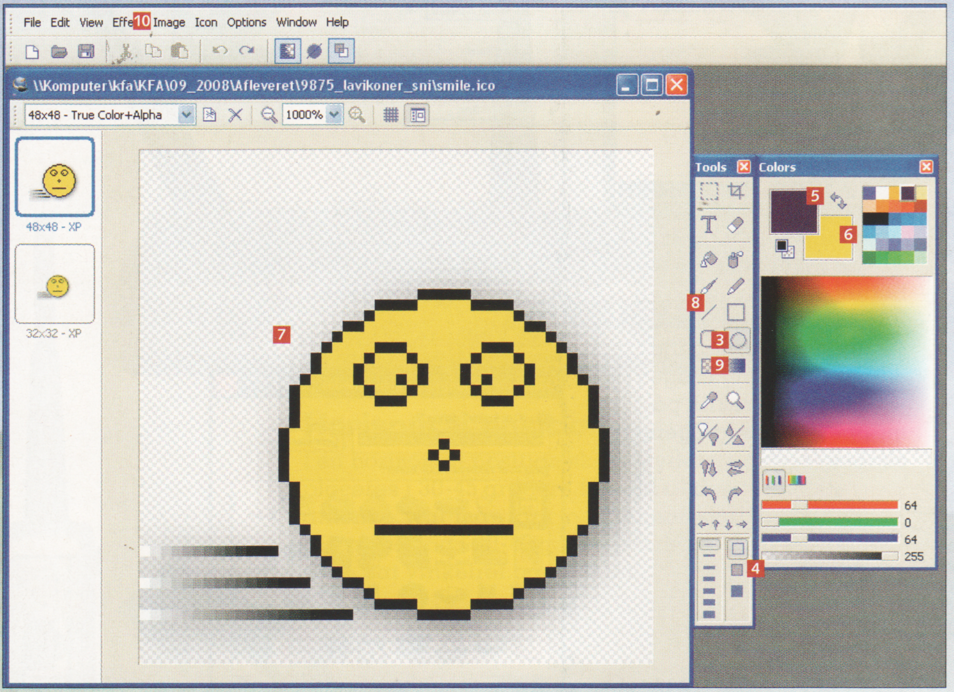

1 Start programmet, og klik på knappen med papiret 1 for at lave et nyt ikon.

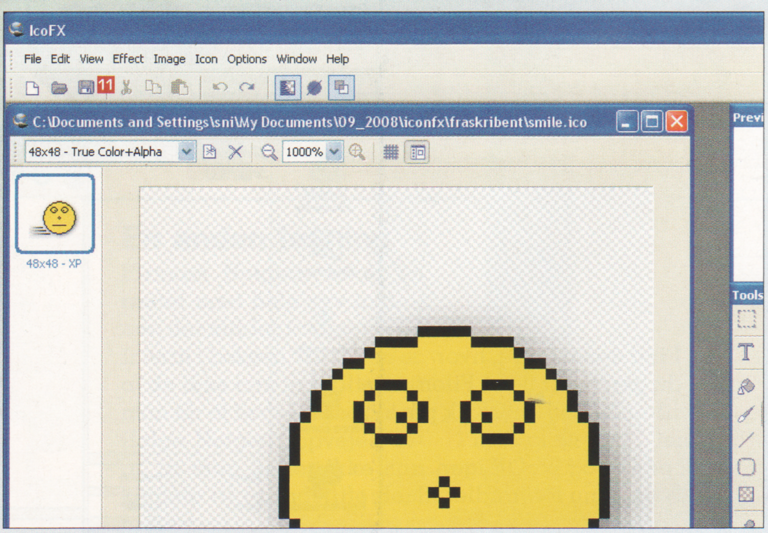

2 I det næste vindue skal du vælge størrelsen på dit ikon. Vælg det næststørste ikon, som er 48 x 48 prikker 2.

3 Så er det blot at gå i gang med den kreative tegneproces. Begynd fx med at vælge cirkelværktøjet 3. Med værtøjerne nederst vælger du, hvordan cirklen skal se ud. Vælg den midterste grå firkant 4, som gør, at cirklen både får kantfarve og fyldfarve. Vælg derefter farve ved at klikke på henholdsvis den øverste (kantfarven) 5 og den nederste cirkel (fyldfarven) 6. Tegn omridset til fx en smiley ved at trække en cirkel på tegnepladen 7. Hvis du holder **Shift**-tasten nede imens, bliver cirklen helt rund. Tegn nu øjne, næse og mund. Munden tegnes ved hjælp af stregværktøjet 8. Endelig kan du tilføje fartstriber med gradient-værktøjet 9 og lægge skygge på ved at vælge **Image** 10 fulgt af **Shadow...**.

4 Du gemmer dit ikon ved at klikke på disketten 11. Find nu et sted på din computer, hvor du vil gemme dine ikoner. Det er en god idé at have alle dine ikonfiler i samme mappe, så du kan finde dem, når du vil skifte udseende på dine Skrivebords-mapper. Giv dit ikon et navn, og klik på **Gem**.

Samme ikon i flere størrelser

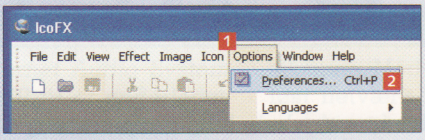
Filer, der gemmes i *IcoFX*, har .ico som filendelse. Hver .ico-fil indeholder de forskellige størrelser af ikonet, som bruges til de forskellige visninger i Windows, fx på Skrivebordet eller Proceslinjen.

LIGGER PÅ CD 9

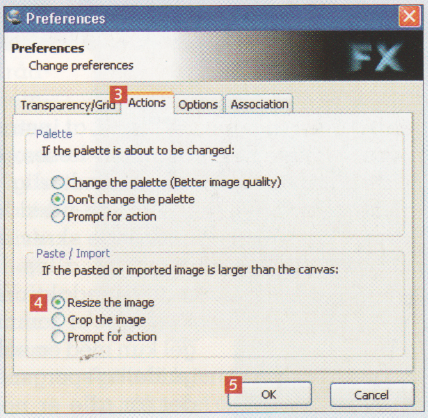
IcoFX ligger under Aktuelle programmer

Lav et ikon ud fra et billede

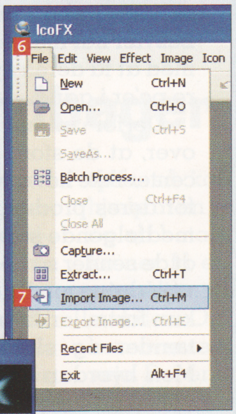
Hvis du har et flot foto liggende på computeren, kan *IcoFX* også bruge det til at skabe dit ikon ud fra. Her har vi fundet et passende foto af en scooter.

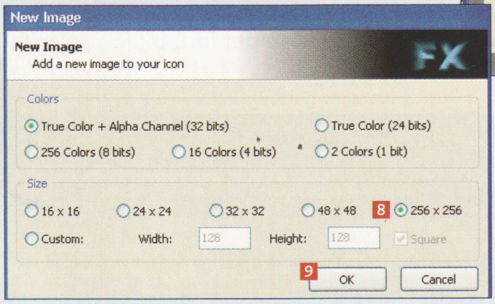
1 Klik først på **Options** 1, og vælg **Preferences...** 2.

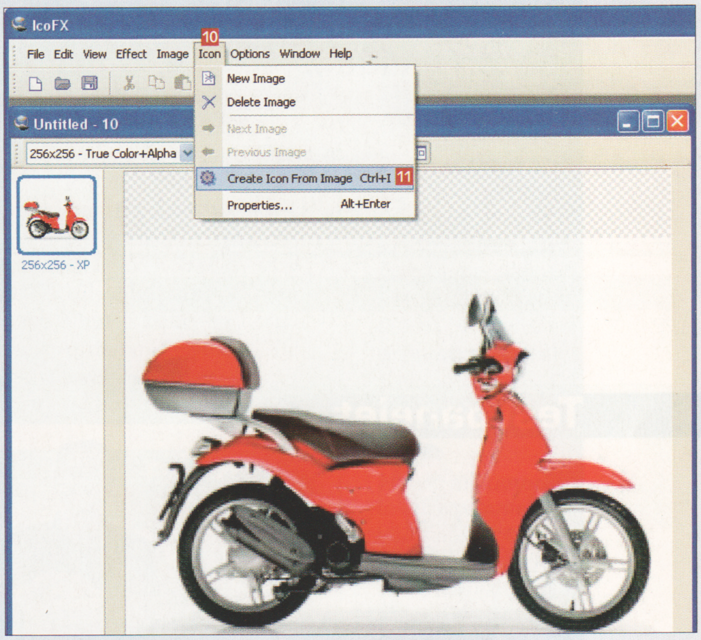
2 Vælg fanebladet **Actions** 3, og klik ud for **Resize the image** 4, så hele billedet og ikke bare et udsnit bliver brugt til at lave dit ikon. Godkend med **OK** 5.

3 Vælg nu **File** 6 og **Import Image...** 7 for at lave et ikon ud fra et billede på computeren. Find den ønskede billedfil, klik på den, og vælg **Åbn**.

4 Vælg nu **256 x 256** 8 for at lave det største og flotteste ikon ud fra scooterbilledet, og godkend med **OK** 9.

5 Billedet hentes nu ind i størrelsen 256 x 256, som kun dur i *Vista*. Du kan kopiere ikonet til andre størrelser ved at vælge **Icon** 10 fulgt af **Create Icon From Image** 11. Klik på **OK** i boksen. Så kan ikonet også bruges i *XP*.

Vælg den rigtige størrelse

Når du skal i gang med et nyt ikon, skal du vælge den opløsning, du vil tegne det i. Her er vores anbefalinger:

16 x 16: Superlet at tegne, men kan give et kornet ikon.

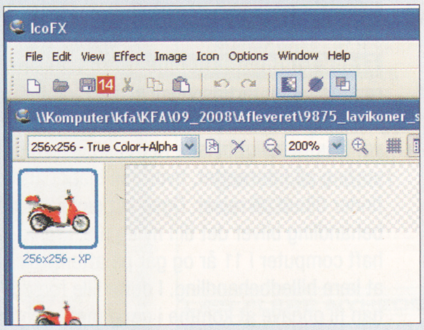
48 x 48: Let at tegne og perfekt til Skrivebordet i *XP*.

256 x 256: Svært at tegne selv, men flot, hvis du laver ikonet fra et foto. Virker kun i fuld størrelse i *Vista*, mens *XP* nedskalerer ikonet.

6 Vores scooterikon har hvid baggrund, fordi det oprindelige foto havde hvid baggrund. Det vil ikke se godt ud på Skrivebordet. Du laver gennemsigtig baggrund ved at køre den nederste skydeknap helt til venstre 12. Brug derefter penselværktøjet 13 til at male den hvide baggrund gennemsigtig.

7 Slut af med at gemme ikonet ved at klikke på disketten 14. Ikonet bliver gemt i samtlige de størrelser, du har valgt.

Hvor svært skal

Butikkerne har travlt med at lange nye pc'er over disken, og så er det ellers op til dig selv at komme i gang, kun med hjælp fra en simpel kvikguide. Vi har bedt tre helt almindelige pc-brugere teste, hvor besværligt det egentlig er at komme i gang med en ny pc. Måske er det ikke så svært endda...

Tænk, at instruktionerne skal læses på en stor, uhåndterlig og billigt trykt folde-ud-side. Således undrende skrev en af Komputer for alles læsere en mail til redaktionen.

Nye pc'er kommer som regel kun med en såkaldt kvikguide, og spørgsmålet er, om det for alle er nok til at få gang i maskinen. Læseren skriver, at han med en del besvær har hjulpet tre ældre med at få deres nye bærbare pc'er i gang.

Derfor undrer han sig over, at de store pc-producenter ikke har mere respekt for deres produkter og den medfølgende software, end at de sender så beskeden en vejledning med, der stort set kun fortæller, hvordan man tænder og slukker pc'en. Men hvordan løser en helt almindelig computerbruger opgaven med at få en ny pc op at køre. Hvor bøvlet er det, og er vejledningen overhovedet til nogen hjælp?

Miljøhensyn er tit pc-producenternes undskyldning for at erstatte den trykte brugsanvisning med en cd, som du selv må søge vejledning på. Men hvordan får du så den nye pc op at køre for første gang?

Vi forsynede tre computerbrugere med hver deres splinternye pc og bad dem pakke maskinerne ud af papkasserne og starte maskinerne op for første gang i en lille uvidenskabelig test. De tre, der alle er flittige pc-brugere, men på ingen måde eksperter, fik også til opgave at slutte pc'erne til printer og internet. Læs her, hvordan det forløb.

Testpanelet

Frank Gudmand Olsen, 56 år Tidligere rørsmed – nu førtidspensionist. Frank har både bærbar og stationær computer, som bliver brugt dagligt til især netbank, e-mail og surfing på internettet, hvor han blandt andet finder tilbud på rejser. Også lidt digital billedbehandling bliver det til i ny og næ. Frank har haft computer i 11 år og går på aftenskole for at lære billedbehandling. I dette lille forsøg får han til opgave at komme i gang med en bærbar computer fra Fujitsu-Siemens.

Annette Jørgensen, 63 år Har arbejdet som skolelærer i 22 år, men er nu gået på efterløn. Annette har haft computer hjemme i 20 år, og hun bruger primært sin nuværende stationære pc til e-mail, netbank og internet. Hun kreerer også kort, indbydelser og diasshow med billeder fra digitalkameraet. Annette chatter desuden med sin søn i Tokyo via *Messenger*. Hun har taget pc-kørekort og bruger computeren hver dag. Annette skal her arbejde med en bærbar Acer-maskine.

Lars Bo Nielsen, 54 år Flymekaniker. Lars har haft computer i 12-13 år. I dag omfatter maskinparken i Lars' familie både stationære og bærbare computere, der er forbundet i et trådløst hjemmenetværk. Selv bruger han primært pc'en til e-mail, lidt internetsurfing, netbank og indimellem til billedbehandling af egne fotos. Lars køber og henter blandt andet musik via internettet. I vores lille uvidenskabelige undersøgelse har Lars fået til opgave at komme i gang med en stationær pc fra HP.

Af Thomas Buus-Larsen. Foto: Hans Juhl.

det være?

Komputer for alle

Fra: Ernst Sauer
Sendt: 29. marts 2008 12.14
Til: Komputer for alle
Emne: Bøvl med nye pc'er

Kære Komputer for alle

Jeg må som rimelig god pc-bruger efter 40 år i edb-branchen undre mig meget over, at de meget store computer-producenter ikke har mere respekt for deres produkt og den medfølgende software. Jeg har forsøgt at hjælpe tre ældre, der hver især har købt en af de opreklamerede bærbare computer.

Tænk at instruktionerne skal læses på en stor, uhåndterlig og billigt trykt folde-ud-side. Jeg troede faktisk, at den slags var tip-top og ikke bare en dobbelt folde-ud-side, der i bedste fald viser noget om, hvordan man tænder og slukker for sin pc.

Må jeg hermed bede om, at I som et førende blad nedsætter en gruppe af jeres abonnenter, der kunne være med til at bedømme leverandørernes dokumentation.

Med venlig hilsen
Ernst

Her er e-mailen fra vores læser, som inspirerede os til en lille uvidenskabelig test. Han har selv oplevet problemer med at komme i gang med nye pc'er.

Læs på de næste sider

- Pc kræver tålmodighed ▶▶▶
- Overskuelig vejledning ▶▶▶
- Printer volder problemer ▶▶▶
- Hvad siger producenterne? ▶▶▶

▶▶▶

ACER ASPIRE 2920:

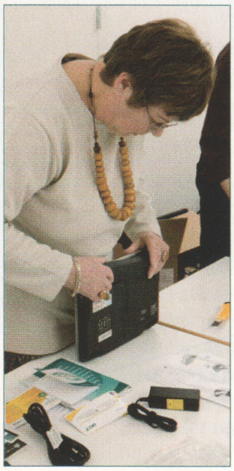
Pc kræver tålmodighed

SAMLET TID I ALT: 3:39 TIMER

Annette prøver kræfter med *Acer Aspire 2920*, der er en kompakt bærbar på godt 2 kg og med en 12,1-tommer-skærm. Selv om skærmen er knivskarp, kan dens beskedne størrelse godt volde problemer – især når man plejer at sidde ved en større skærm, og ens syn ikke længere er, som da man var 20 år. Pc'en koster cirka 8.000 kroner med *Vista Home Premium*.

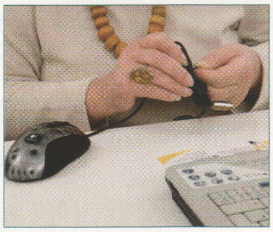

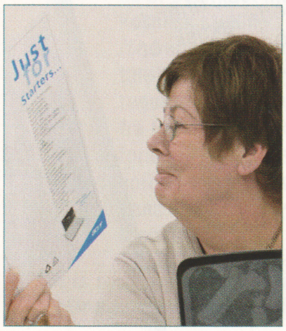
10.08
Så går deltagerne i gang med at pakke computerne ud. Annette åbner forsigtigt kassen med den lille bærbare Acer-maskine. Manualer, ledninger og computer kommer på bordet.

10.31
Annettes bærbare pc er begyndt at installere *Windows Vista* af sig selv. Hun har indtil videre bare sat strøm til, tændt for maskinen og fulgt vejledningen på de enkelte skærmbilleder.
"Ifølge den trykte vejledning skulle jeg have vasket mine hænder først. Der står, at man skal have rene og tørre fingre, griner Annette og konstaterer, at der er 2 minutter og 27 sekunder tilbage af installationen.

10.51
Den indbyggede museplade er uvant for Annette og volder derfor problemer. Hun har svært ved at styre musepilen og vælge land. Island, Canada, Irak. Annette kører op og ned ad listen og har svært ved at ramme Danmark. Til sidst overgiver hun sig og slutter en rigtig mus til pc'ens USB-port.

11.04
Vista er kommet i gang, men en geninstallationsproces, som det er svært at gennemskue formålet med, er gået i gang. Processen når hurtigt frem til trin 5 af 24 og står så tilsyneladende bomstille. Acer benytter lejligheden til at introducere funktioner og reklamere for sikkerhedsprogrammet *Norton Internet Security*. Annette sætter sig til at vente.

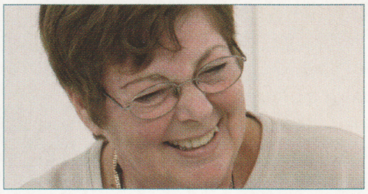

11.16
Annette venter stadig på, at hendes Acer-pc bliver klar. Men maskinen er stadig ikke nået længere end til trin 5, og det er svært at se, om den i det hele taget arbejder på sagen. Annette genstarter maskinen, men ak ... Så snart *Vista* kører igen, fortsætter *Acers Recovery Manager* stædigt med trin 5 af 24.

11.33
Endelig sker der noget på Annettes maskine. *Acer Recovery Manager* hopper pludselig frem til trin 8 og herefter hurtigt videre til trin 15. Og i løbet af endnu et par minutter er maskinen langt om længe klar til brug.

"Jeg ville faktisk kunne nå at handle, hvis jeg havde vidst, at det tog så lang tid," siger Annette. Lige inden frokost kommer Annette på det trådløse netværk og får sendt en e-mail uden problemer.

13.17
Annette har tilsluttet sin udleverede printer til pc'en. Hun får dog problemer med at få installeret printerdriveren, fordi hun glemte at installere driveren, før hun sluttede printeren til pc'en. Det får Windows til at søge efter en passende driver på nettet, og så går det ofte galt. Først da Annette sætter cd'en, der fulgte med printeren, i computeren, kommer der efter en halv times tid styr på tingene.

"Der står, at man skal have rene og tørre fingre."

HP PAVILION A6133:

Overskuelig vejledning

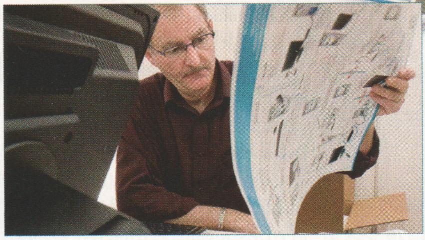
SAMLET TID I ALT: 2:31 TIMER

Lars får fornøjelsen af at få en *HP Pavilion a6133* stationær pc op at køre. I modsætning til bærbare pc'er, er der en masse kabler og trådløse USB-enheder, der skal tilsluttes.

Pc'en er blandt andet udstyret med tv-tuner, fjernbetjening og kortlæser og koster uden skærm cirka 8.000 kroner med *Vista Home Premium*.

10.14

Lars har pakket computeren ud, tager brillerne på og læser manualen.

"Nogle gange står der jo noget, man skal være særlig opmærksom på. Derfor er det da en god idé at kigge i manualen først," siger Lars, mens han studerer kvikguiden på dansk, der er et stort folde-ud-ark. Med maskinen følger også otte manualer på mange forskellige sprog.

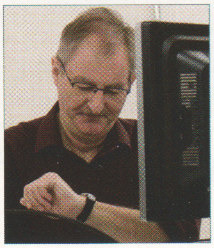
10.24

Lars har sat kablerne på plads i pc'en og fået strøm på maskinen. Harddisken snurrer, og maskinen beder ham vælge, hvilken sprogversion af Windows han vil installere. HP'en begynder at arbejde sig gennem installationen.

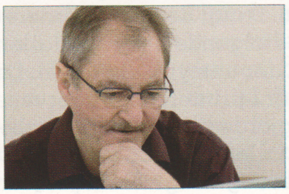
"Den fortæller, at det tager cirka 15 minutter," siger Lars og sætter sig til at vente.

10.40

"Forbereder system," oplyser pc'en, og Lars lægger brillerne. Maskinen er efter egne oplysninger nu nået 80 procent gennem installationsprocessen.

10.52

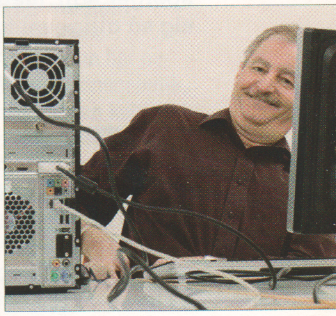

HP-computeren lader stadig vente på sig. "Vent, mens Windows startes for første gang," lyder beskeden under installationen på Lars' fladskærm.

11.15

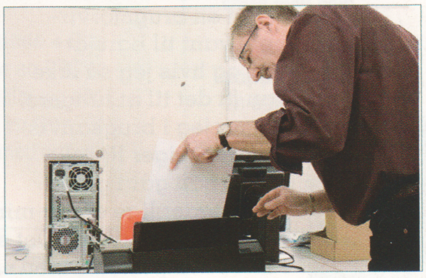
Lars er langt om længe klar til at logge på *Windows Vista* og bliver efter lidt tid mødt med en HP-præsentation. HP kræver, at Lars udfylder en registreringsformular, før han kan komme videre, og der er tilsyneladende ingen vej udenom. Efter et par minutter vises HP's logo, og efter endnu lidt tid toner Windows-skrivebordet frem. Der er nu gået en lille time, siden Lars tændte HP-maskinen. Men der er stadig lige nogle *Vista*-opdateringer, der skal installeres, så Lars sætter sig til at vente igen.

11.42

Lars' pc er nu blevet færdig med at installere opdateringer til *Vista*. Maskinen har forbindelse til nettet via et kabel, og Lars åbner *Internet Explorer* og får snart sendt en webmail af sted.

12.29

Lars tilslutter en udleveret Epson-printer til HP-maskinen. Han får også sat printerens USB-stik til pc'en, før han har installeret driveren fra den medfølgende cd. Oven i købet installeres softwaren ved en fejl på polsk, så Lars er nødt til at starte forfra. Godt 10 minutter senere lander den første udskrift i printerbakken.

> "Det er da en god idé at læse manualen først."

FUJITSU SIEMENS AMILO XI 2550:

Printer volder problemer

Franks udfordring hedder *Amilo Xi 2550* fra Fujitsu Siemens. Det er en kraftfuld og stor bærbar pc med 17-tommer-skærm og dedikeret grafikkort – med andre ord en maskine, der er oplagt som en erstatning for en stationær pc i hjemmet. Pc'en koster 11.000 kroner med *Vista Home Premium*.

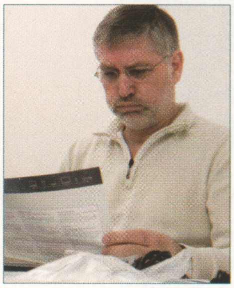

10.18

Frank har pakket den fyldige bærbare pc fra Fujitsu-Siemens ud og fundet kvikvejledningen frem.

"For mig er det en brugsforvirring. Jeg er mere vant til bare at prøve mig frem, og hvis jeg så ikke kan få det til at fungere, kigger jeg i brugsanvisningen," siger Frank, inden han går i gang.

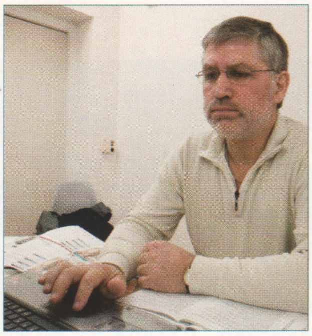

Det tager lige et par minutter, før Frank får styr på strømstikket. Det skal nemlig ikke direkte i computeren, men sættes ind i en lille transformer, som så forbindes til maskinen med et andet kabel.

10.22

Skærmbilledet på Franks Fujitsu Siemens-pc har ikke rokket sig ud af stedet, siden han tændte for maskinen.

"Jeg ved ikke, hvad der sker," siger Frank. "Tror du, jeg skal tænde den igen?" spørger han, men beslutter sig så alligevel for at vente.

10.52

Franks computer er endelig kommet videre, og *Windows Vista* åbner.

10.56

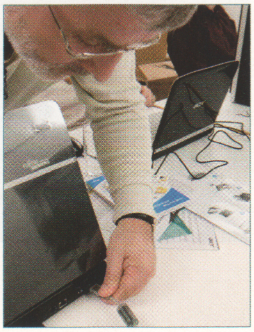
Frank begynder nu at forbinde pc og printer med et USB-kabel og sætter den medfølgende cd i pc'ens dvd-drev.

Frank klikker på menupunktet, som sætter installationen af printerdriver og software i gang, og han bliver mødt af endnu en meddelelse.

"Licensaftale – læs omhyggeligt. Det springer man da over," griner Frank og klikker sig videre i installationen.

11.06

Frank forsøger at tilslutte printeren uden større held. Langt de fleste printere kræver, at den medfølgende driver installeres på maskinen, før udstyret sluttes til. Den oplysning står i printerens brugervejledning, og Frank gjorde lige netop det forkerte. Derfor installerer Windows selv en driver til printeren, og det giver nu problemer.

11.22

Det er lykkedes for Frank at få installeret den rigtige driver til Canon-printeren, og han starter den gratis demoudgave af *Word*, som ligger på pc'en. Han skriver et par linjer og trykker på printerikonet. Printeren rører på sig, og efter et stykke tid begynder den at skrive.

"Der kan du bare se. Computere skal behandles med følelse – det er ligesom med biler," lyder kommentaren fra Annette, da Frank sidder med den første udskrift i hånden.

> **"Computere skal behandles med følelse – det er ligesom med biler."**

13.21

Frank får først sent, men uden problemer sat netkablet i computeren. Der er med det samme forbindelse til internettet, og Frank kan herefter roligt sende en e-mail af sted.

Vi klarede det!

Det lykkedes Annette, Lars og Frank at få gang i de nye pc'er uden større problemer. De fandt alle tilstrækkelig hjælp i de simple kvikguider, der med illustrationer og lidt tekst viser, hvordan man kommer godt i gang. Det fungerer, så længe der ikke opstår problemer. Til gengæld er det nødvendigt at afsætte flere timer til opsætningen af Windows.

De tre testpersoner har alle gennemført dagens udfordringer uden større problemer.

Annette "Det var faktisk let nok. Men det tog alt for lang tid – ventetiden var det værste. Efter det, jeg har oplevet i dag, ville jeg ikke være bekymret for at gå ud at købe ny computer, men hvad er det for et sprog, de bruger i vejledningerne? De skal være mere brugervenlige og for eksempel bruge tegninger og lidt mindre tekst," mener Annette.

Lars "Jeg synes egentlig, det gik meget godt. Kvikvejledningen er god og overskuelig med billeder. Jeg behøvede faktisk ikke at kigge i de tykke manualer, der fulgte med. Men det tager lang tid at få maskinen op at køre. HP skrev mellem 10 og 60 minutter. Men man skal da i hvert fald regne med mindst en time," fortæller Lars.

Frank "Jeg er helt enig i, at billeder i en kortfattet manual er den bedste måde at vejlede folk på i opstartsfasen. Selv brugte jeg ikke vejledningen ret meget. Kun når der opstod problemer. For mig gik det jo også meget godt – lige bortset fra i starten, hvor computeren ikke reagerede, og jeg måtte lukke og starte den igen," siger Frank.

Hvad siger producenterne?

Hvorfor ser vejledningerne ud, som de gør? Vi spurgte nogle af producenterne til de pc'er, vi havde med i vores lille uvidenskabelige forbrugertest.

Poul Bisgaard Hjorth
Marketing Manager, Acer:

"Overskueligheden er markant bedre ved et enkelt ark. Det er lettere at få øje på i kassen og øger sandsynligheden for, at kunden bruger arket og udfører en korrekt opsætning til glæde for alle parter. Af og til lader vi forskellige folk med forskellig baggrundsviden i vores organisation gennemføre en installation. Hvis der er områder, vi mener kan forbedres, informerer vi Acers hovedkontor."

Dorrit Lilliedahl
Markedschef, HP:

"Til vores Pavilion-pc vedlægger vi en guide til hurtig opsætning, der hjælper alle – både den uerfarne og øvede – i gang nemt og hurtigt. Vi tester guiden på brugere for at få deres feedback på anvendeligheden.

Vi vedlægger blandt andet også løsark om ting, der måske ikke var helt klart beskrevet i brochuren. Og vi anbefaler, at man er lidt tålmodig og ikke slukker for pc'en under installationen."

Steen Grønbeck
Product Manager, Fujitsu Siemens:

"Som et led i vores grønne profil har vi valgt kun at vedlægge et hæfte. Den fulde, opdaterede manual er tilgængelig på vores hjemmeside. Dette sparer meget papir – hermed bidrager vi aktivt til miljøbeskyttelse.

Vores "getting started"-hæfter fokuserer meget på at gøre det let for brugeren at komme i gang med sin computer. Dette er i stor udstrækning gjort ved brug af billeder frem for tekst."

KOMPUTER FOR ALLE

Chefredaktør: Leif Jonasson
Redaktionschef: Rasmus Udsholt
Layoutchef: Elisabeth S. von Eyben
Redaktion: Morten Skeldal Østergaard, Anders Rasmus Daugaard, Henning Rasmussen, Steffen Slumstrup Nielsen, Thomas Buus-Larsen og Hans Lauring.
Layout: Casper G. Thomsen, Carsten Bøwig, Marianne Burkhardt og Tina Sommer Hermann.
Administration og produktion: Annette Mosegaard, Linda Hall og Jane Lindholm.
Annoncer: Dennis Sørensen, tlf.: 39 17 20 00 e-mail: dennis.sorensen@bp.bonnier.dk
Ansvarshavende udgiver: Jens Henneberg

Komputer for alle udgives af Bonnier Publications International AS PB 433 Sentrum, 0103 Oslo, Norge
Besøgsadresse: Kirkegata 20, 0153 Oslo, Norge

Tryk: Norprint Rotasjon AS, Norge

ABONNEMENT

Komputer for alles kundeservice besvarer henvendelser vedrørende abonnement, indbetalinger, adresseændring, hvervning, klubtilbud, tidligere udkomne numre m.m.

Ændringer skal meddeles, senest 5 dage efter at du har modtaget dit blad.

Husk altid at opgive dit abonnements-nummer både ved mundtlige og skriftlige henvendelser. Du finder abonnements-nummeret på dit girokort.

Bestilling af abonnement:
Bestilling sker ved henvendelse til vores kundeservice. Bladet leveres i løbende abonnement, og kun så længe du ønsker. Hver tredje uge modtager du det nye nummer portofrit på udgivelsesdagen. Abonnementsprisen er 68,75 kr. med forbehold for moms- og prisændringer.
Bestilling af udlandsabonnement:
Udlandsabonnement – også til Grønland og Færøerne – leveres kun som forudbetalt årsabonnement med tillæg af ekspeditionsgebyr + porto.

KUNDESERVICE

Internet
www.komputer.dk/kundeservice
Åben døgnet rundt.

Telefon
Automatisk telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Åben døgnet rundt for kunder med trykknaptelefon.
Personlig telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Mandag-torsdag 9-16, fredag 9-14.30.

Skriftlig henvendelse
Vi beder dig benytte servicekuponen bag på girokortet.
Bonniers Kundeservice,
0900 København C

HENVENDELSE TIL REDAKTIONEN

Strandboulevarden 130, 2100 Kbh. Ø.
Tlf.: 39 17 20 00
E-mail: red@komputer.dk

- Komputer for alle påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier og tegninger, som indsendes uopfordret.
- Stof fra Komputer for alle må kun citeres med tydelig kildeangivelse.
- Artikler og billeder fra Komputer for alle må ikke uden forlagets skriftlige tilladelse anvendes i erhvervsøjemed.

Kontrolleret nettooplag ifølge Dansk Oplagskontrol for 1. halvår 2007: 43.472 eks.
ISSN 1396-0342

PROBLEMER med **CD**'en?
Der er gratis support vedrørende programmer på den medfølgende cd. Send dit spørgsmål via **SPØRG OS SERVICE** på **www.komputer.dk**
Kun for abonnenter!

LÆS I NÆSTE

Sådan gør du, hvis din pc pludselig lukker ned af sig selv eller rammes af andre irriterende dårligdomme. Vi har fundet de seks største pc-problemer – og giver dig de allerbedste løsninger.

Overvind dit værste PC-MARERIDT

KOMPLET PROGRAM

Få mere glæde af dine billeder

Tryl dine digitale pletskud om til flotte kalendere, foto-collager og meget mere. Vi giver dig programmet Photo Commander 5 – og et stærkt tilbud på fremkaldelse af en super-flot fotobog.

VIND FLOTTE PRÆMIER

Kæmpe quiz

Test din pc-viden i næste nummer – og vind lækre præmier for over 14.000 kroner fra firmaet Targus.

AFSLØRING

Hvor sikker er dit Windows?

Se, hvor godt beskyttet din computer egentlig er. Vi giver den indbyggede sikkerhed i Windows Vista og XP et grundigt eftersyn – og gør din pc mere sikker.

NUMMER

Komputer for alle nr. 10 udkommer
den 3. juli 2008

NEMT OG GRATIS

Nye pauseskærme giver en dejlig afveksling på pc'en. Du får et stort udvalg af flotte, imponerende og sjove skærme på næste cd.

STORTEST

8 billige pc'er i benhård styrkeprøve

Aldrig har det været billigere at købe en stationær pc fyldt med kræfter. Vi tester otte køreklare computere til cirka 5.000 kroner.

Foto & illustration: Stillleben, Claus Lunau, imageclub, Kurt Halkjær.

Fuld tilfredshed med dit abonnement

"Vi ønsker, at du skal være tilfreds med dit abonnement. Hvis dit abonnement på noget tidspunkt kræver vores opmærksomhed på nogen måde, så lad os det straks vide, og vi vil tage os af det."

Her på siden kan du se, hvordan du kommer i kontakt med os.

Jens Henneberg
ansvarshavende udgiver

Online kundeservice: www.komputer.dk/kundeservice

Her kan du nemt og bekvemt selv ordne de fleste ting vedrørende dit abonnement, fx:

- Se status på dit abonnement
- Se saldo på dit abonnement
- Foretage adresseændring
- Ændre betalingsperiode
- Få svar på de spørgsmål, der oftest bliver stillet til kundeservice
- Sende e-mails til kundeservice

Telefonisk henvendelse: 39 10 30 72

Mandag-torsdag mellem kl. 9.00 og 16.00
og fredag mellem kl. 9.00 og 14.30.

Skriftlig kundeservice:

Komputer for alle,
Bonniers Kundeservice,
0900 København C.
Husk altid at opgive abonnementsnummer.

Sådan skal dine feriefotos vises...

Amitech Digitale Fotorammer, stort udvalg

Fælles funktioner

- Lille fladskærm til dine fotos
- Automatisk slideshow
- Indbygget kortlæser: læs fotos ind direkte fra kamera
- USB-stik: se fotos fra USB-pen eller USB-disk
- Fjernbetjening

Priser fra...kr. 799,-

God pris, fotos i standardstørrelse

- **7" fladskærm,** opløsning 480x234 punkter
- Fotostørrelse: ca. 15 x 10 cm
- Smuk ramme i børstet aluminium

Amitech Digital Fotoramme 615 ....kr. 799,-

Overfør billeder med Bluetooth!

- **8" fladskærm,** opløsning 800x600 punkter
- Egen hukommelse (128 MB), samt stik til eksterne enheder (USB/SD)
- Bluetooth, send billeder trådløst fra din mobil eller pc

Bluetooth™

Amitech Digital Fotoramme 621 ....kr. 1.499,-

Flot billedkvalitet

- **8" fladskærm,** opløsning 800x600 punkter
- Viser filmklip fra dit kamera
- Smuk ramme i børstet aluminium

Amitech Digital Fotoramme 620 kr. 1.299,-

Fotoramme med trådløs net!

- **10" fladskærm,** elegant widescreen model
- WiFi forbindelse (802.11b/g), slideshow trådløst fra pc
- uPnP support: vis slideshow trådløst fra netværks-harddisk

Amitech Digital Fotoramme 630 ....kr. 1.699,-

Bestil direkte på www.amitech.dk – og se samtidig alle de digitale nyheder

amitech

www.amitech.dk